

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, FILOZOFSKI FAKULTET (naziv
fakulteta)

PRIJEDLOG PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

HRVATSKE KULTURE

(naziv doktorskog programa koji se predlaže)

Zagreb, srpanj 2015.

IME, PREZIME I TITULA KONTAKT OSOBE: doc. dr. sc. Davor Nikolić

FUNKCIJA: voditelj studija

E-MAIL: dnikolic@ffzg.hr

A. ELABORAT

A.1. OPĆE INFORMACIJE O PREDLOŽENOME DOKTORSKOM STUDIJU

A.1.1. NAZIV PREDLOŽENOG DOKTORSKOG STUDIJA

Doktorski studij *hrvatske kulture*

A.1.2. NOSITELJ STUDIJA I SURADNE USTANOVE/USTANOVA KOJE SUDJELUJU U POKRETANJU I IZVOĐENJU DOKTORSKOG STUDIJA

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

A.1.3. NAZIV IZVODITELJA STUDIJA

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

A.1.4. ZNANSTVENO ILI UMJETNIČKO PODRUČJE, POLJE I GRANA U KOJEM SE PLANIRA IZVOĐENJE (TJ. PODRUČJA I/ILI POLJA I/ILI GRANE, AKO SE RADI O INTERDISCIPLINARNOM PROGRAMU)

- Područje: - interdisciplinarno područje znanosti (humanističko i društveno)
- humanističke znanosti
- društvene znanosti

Polje: iz svih triju područja - ovisno o temi doktorske disertacije

Grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):

A.1.5. PREDVIĐENO TRAJANJE DOKTORSKOG STUDIJA (U GODINAMA)

sedam

A.1.6. BROJ OBVEZNIH PREDMETA/MODULA

pet

A.1.7. BROJ IZBORNIH PREDMETA/MODULA

sedam

A.1.8. AKADEMSKI STUPANJ KOJI SE STJEČE PO ZAVRŠETKU DOKTORSKOG STUDIJA

Po završetku studija i obranom doktorske disertacije stječe se akademski naziv **doktora humanističkih ili društvenih znanosti** u oblasti hrvatske kulture (s naznakom specijalnosti). Ta se specijalnost definira u posebnom *Dodatku diplomi (Diploma Supplement)* s obzirom na pripadajuće znanstveno područje (ponajprije humanističko, pa društveno, ali i interdisciplinarno), znanstveno polje i granu. Ako je potrebno, određuje se i s obzirom na dijakronijsku vertikalnu (primjerice, antika, medievistika, renesansa, barok, i dr.). To se usklađuje s Pravilnikom o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama te Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i Pravilnikom o poslijediplomskim studijima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

A.1.9. PREDLOŽENI NAJMANJI BROJ DOKTORANADA

12

A.1.10 PREDLOŽENI NAJVEĆI BROJ DOKTORANADA

30

A.2. UVOD

A.2.1. RAZLOZI ZA POKRETANJE PREDLOŽENOGA DOKTORSKOGA STUDIJA

A.2.1.1. Opravdanost pokretanja novog studija s obzirom na postojanje sličnih doktorskih studija na SuZ-u

Hrvatska kultura, kao i kultura bilo kojeg naroda, višeznačan je i vrlo kompleksan pojam i svako studijsko istraživanje nužno je multidisciplinarno i interdisciplinarno. Mada definicija pojma *kultura*, a potom i nacionalna kultura, obuhvaća svekolike materijalne, duhovne i socijalne vrednote koje su se pojavile i ostvarile na nekom području, i u jednom narodu, najveći je broj takvih vrijednosti unutar humanističkoga i društvenoga znanstvenog područja. Svako znanstveno polje i grana, unutar humanističkoga i društvenoga područja, studijski se uglavnom zanima za najvažnije sastavnice svoga užeg specijalističkog područja. Ima dakako dosta sadržaja kojima se bavi bilo koje znanstveno polje i specifična grana. I svako je parcijalno određenje važno i opravdano unutar velikog humanističkog i društvenog područja. Međutim, kompleksnost kulture nikako se ne može iscrpiti u jednom (pojedinačnom) studijskom istraživanju bilo kojeg znanstvenog polja i grane ma kako ono bilo stručno ustrojeno. Uvijek ostaje nešto neobuhvaćeno i nedorečeno, a time obvezatno upućuje na druga studijska područja. Logično je stoga pokušati objediniti pretežit broj znanstvenih disciplina koje će se međusobno upotpunjavati, nadomještati, interferirati. Stoga ovaj studij nudi njihovu međusobnu povezanost, interakciju, interdisciplinarnost.

A.2.1.2. Svrhovitosti predloženog doktorskog studija s obzirom na potrebe istraživačkih djelatnosti u javnom i privatnom sektoru i mogućnost zapošljavanja

Doktori koji su završili studij *hrvatske kulture* osposobljeni su za sve zahtjevne izazove koji su u opsegu kulture, posebice one stvaralačke izazove koji su unutar interdisciplinarnog područja, odnosno područja gdje je potrebno povezati i osmisлити modele koji će staviti u funkciju ključna mjesta hrvatskoga kulturnoga razvoja. Dosadašnji izbor doktorskih tema je pokazao da je takvih zahtjevnih mjesta u povijesnom razvoju hrvatske kulture još dosta i da takve zahtjevne istraživačke postupke mogu uspješno izvesti samo oni koji su tijekom doktorskoga studija osposobljeni za takav multidisciplinarni rad. Takvi se stručnjaci, pokazalo se i u dosadašnjem trajanju studija, mogu zaposliti i u javnom i privatnom sektoru.

A.2.1.3. Svrhovitost predloženoga doktorskog studija s obzirom na poticanje društvenoga i gospodarskoga razvoja

Tijekom izvedbe programa doktorskog studija *hrvatske kulture* doktorandi su upoznali mnoga područja znanstvenoga rada u kojima je povezan kulturni i gospodarski razvoj, i uspostavljena izravna veza između kulture i gospodarstva, njihova isprepletenost i međuzavisnost. To se posebno ogleda u mnogim razvojnim fazama *kulturnoga turizma* za koji su polaznici ovoga studija osposobljeni. Ali, i u drugim gospodarskim aktivnostima gdje je kultura poticateljica razvoja.

A.2.1.4. Utemeljenost predloženog doktorskog studija na kompetitivnim znanstvenim istraživanjima, te na novim spoznajama, znanjima i vještinama

Na osnovi ranijih postignuća na pojedinačnim poslijediplomskim studijima, posebice onima na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, kompleksnog razvoja znanstvenih disciplina koje se usredotočuju oko pojma *kultura*, sigurno je da ovakav studij ima opravdane razloge i da se samo tako, multidisciplinarno i interdisciplinarno, može temeljito razumjeti kultura, i hrvatska kultura u svoj svojoj pojavnj dimenziji. Ovdje bi svakako trebalo biti središte svih znanstvenih istraživanja koja se provode unutar kompleksnoga područja hrvatske kulture. Znanstvena istraživanja polaznika ovoga studija, i njihove doktorske disertacije otkrivat će još neistražena područja hrvatskoga kulturnoga nasljeđa, na svim područjima kulture i umjetnosti.

Studij je tako ustrojen da može biti, i jest, središte onih znanstvenih istraživanja koja se provode unutar kompleksnoga područja hrvatske kulture.

Znanstvene discipline koje obrađuju kulturu i kulturološke sadržaje humanističkoga, društvenoga i umjetničkoga područja, za potrebe ovoga studija, međusobno će se dodirivati i nadopunjavati s ciljem da dohvate i daju smisao cjelovitosti kulture.

A.2.1.5. Inovativnost predloženoga doktorskog studija, odnosno mogućnosti studija za stvaranje novih i relevantnih znanja ili umjetničkih praksi

Kao izrazito multidisciplinarni program studija pretpostavlja da će se znanstvene discipline koje obrađuju kulturu i kulturološke sadržaje, za potrebe ovoga studija, međusobno dodirivati i nadopunjavati i jamčiti će cjelovitost kulture. Ta je cjelovitost, i jednakovrijednost svih sastavnica kulture, u postmodernističkom shvaćanju, inovativna komponenta ovoga studija. U tom pogledu studij računa na vrsne (i vodeće) stručnjake, i sa Zagrebačkoga ali i sa svih hrvatskih sveučilišta. Gdje god je to moguće, i na vrsne inozemne stručnjake koji proučavaju sastavnice hrvatske kulture. Time će studij zadovoljiti sve potencijalne doktorande koji se mogu okušati u najnovijim istraživačkim pothvatima.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a ni drugdje u Hrvatskoj, nema diplomskoga studija hrvatske kulture, pa je ovaj program i doktorski studij inovativan jer je povezoao važnije sastavnice kulture koje su se dosada proučavale u pojedinim pojedinačnim studijima unutar humanističkoga, društvenoga i umjetničkoga područja. Studij je stoga bezuvjetno upućen na interdisciplinarnost i multidisciplinarnost. U tom je pogledu inovativno i to što je njegova središnja nit studijsko proučavanje i razumijevanje svih bitnih sastavnica kulture, koherentnost i razumijevanje integracije i međudjelovanja svih umreženih sastavnica kulture. Među ostalim, i studijska interakcija svih vrsta sustava i stilova u području kulture općenito i posebice hrvatske kulture. To omogućuje spoznaju i valorizaciju cjeline materijalnih, duhovnih i socijalnih vrijednosti u hrvatskoj kulturi, te doprinosi utemeljenom znanstvenom razmišljanju unutar kulture i hrvatske kulture. U dosadašnjem tijeku ovoga studijskog programa nastojalo se razvijati i znanstveno usmjeravati, i posebne interese i potrebe studenata te širiti njihove vidike s obzirom na svjetske trendove u kulturi. To se posebno očitovalo u mogućem izboru velikog broja izbornih kolegija koje pristupnici biraju, ili sami ili na poticaj voditeljstva studija, i naročito svoga mentora.

A.2.2. ANALIZA USKLAĐENOSTI DOKTORSKOG STUDIJA S ISTRAŽIVAČKOM STRATEGIJOM SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

U doktorskome studiju *hrvatske kulture* obrađuju se teme koje na najvišoj akademskoj razini aktualiziraju ono što Sveučilište u Zagrebu, kao najvažnija visokoškolska ustanova u Hrvatskoj, kao svoj primarni zadatak: biti u samom vrhu i hrvatske i, gdje god je to moguće, svjetske humanističke i društvene misli.

A.2.3. DOSADAŠNJA ISKUSTVA PREDLAGATELJA U PROVOĐENJU DOKTORSKIH STUDIJA

Od akademske godine 2005./2006. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, pri Odsjeku za kroatistiku, izvodi se *poslijediplomski sveučilišni studij hrvatske kulture* kad je upisana prva generacija studentica/studenata. Nakon toga, revidirani je program, usuglašen s **Uputama za sastavljanje prijedloga poslijediplomskih studijskih programa** (po zakonskim odredbama i aktom sastanka Rektorskog zbora održanog u Osijeku 8. veljače 2005.) i **Načelima za uspostavu poslijediplomskih doktorskih studija** (dokument Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, usvojen na 36. sjednici održanoj 12. srpnja 2006.), dobio **dopusnicu 2007.** i po njemu su upisane tri generacije studenata (druga, treća i četvrta generacija). Dosadašnji su programi koncipirani po svim aktualnim i recentnim sastavnicama modernoga poslijediplomskoga sveučilišnoga doktorskog studija. U programu s dopusnicom su voditelji (i izvođači) predmeta/kolegija vrsni hrvatski stručnjaci za pojedina znanstvena područja, njih stotinjak. U obradi mogućih kolegija birao se ugledan znanstvenik, po mogućnosti najugledniji, i to onaj koji je provjeren i u nastavnom i stručnom pogledu. Za potrebe ovoga programa, pozvani su (a mnogi su se odazvali) i stručnjaci i s drugih hrvatskih sveučilišta i ustanova (Dubrovnik, Osijek, Pula, Rijeka, Split, Zadar), i nekoliko znanstvenika i znanstvenica iz inozemstva, i oblikovali su koncepte predmeta/kolegija iz svoje uže specijalnosti. To su sve imena (vidjeti popis!) koja po stručnom profilu poznata u hrvatskoj sredini. Glede interdisciplinarnosti studija, neka posvjedoče naslovi dosada obranjenih disertacija (do svršetka 2014. godine) i mentori koji su vodili doktorande
Obranjene disertacije na *doktorskome studiju hrvatske kulture* do svršetka 2014:

1. Nives Tomašević

Tranzicija u izdavaštvu i proizvodnja knjiga kao kulturnog kapitala

Obrana: 10. srpnja 2008.

Mentor: prof. dr. sc. Dubravka Oraić Tolić

2. Gracijano Kalebić

Filozofija prakse i mišljenje revolucije Gaje Petrovića

Obrana: 4. veljače 2010.

Mentor: prof. dr. sc. Lino Veljak

3. Blaženka Novak

Funkcionalna stilistika hrvatskoga zakonodavstva

Obrana: 19. studenoga 2010.

Mentor: prof. emer. Josip Silić

4. Sanja Žaja Vrbica

Marko Rašica

Obrana: 13. lipnja 2011.

Mentor: dr. sc. TonkoMaroević

5. Ljubica Josić

Uloga lingvostilističkog pristupa u proučavanju jezika književnog teksta (Lingvostilistička istraživanja u hrvatskome jeziku u drugoj polovini XX. st.)

Obrana: 20. prosinca 2011.

Mentor: prof. dr. sc. Marko Samardžija

6. Ivana Katarinčić

Urbana plesna tradicija (povijesni, etnološki i kulturnoantropološki aspekti)

Obrana: 11. travnja 2012.

Mentor: dr. sc. Tvrtko Zebec

7. Nikola Koščak

Kolokvijalni jezik u suvremenoj hrvatskoj prozi

Obrana: 26. travnja 2012.

Mentor: prof. dr. sc. Krešimir Bagić

8. Katarina AladrovićSlovaček

Razvojna obilježja dječjega jezika u ovladavanju hrvatskim standardnim jezikom do završetka jezične automatizacije

Obrana: 6. lipnja 2012.

Mentor: prof. dr. sc. Dunja Pavličević-Franić

9. Tena Čačić

Stranice društvenih mreža i kultura net-generacije

Obrana: 20. lipnja 2012.

Mentor: prof. dr. sc. Stjepan Malović

10. Iva Hraste-Sočo

„Nacija kulture“: artikulacija međunarodne prepoznatljivosti hrvatske kulture na primjerima festivalske politike

Obrana: 15. lipnja 2012.

Mentori: prof. dr. sc. Petar Selem, dr. sc. Eva Sedak

11. Mario Martinec

Problem impresionizma u zagrebačkom slikarstvu na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće

Obrana: 18. srpnja 2012.

Mentor: dr. sc. TonkoMaroević

12. Ivana Drenjančević

Vizualnost u pjesništvu Tina Ujevića

Obrana: 6. prosinca 2012.

Mentor: dr. sc. Cvjetko Milanja

13. Sanja Knežević

Mediteranski tekst hrvatskoga pjesništva: Modusi postmodernističke poetike

Obrana: 19. prosinca 2012.

Mentor: prof. dr. sc. Dubravka OraićTolić

14. Saša Ceraj

Doprinos dr. Ivana Merza i Hrvatskoga orlovskoga saveza hrvatskoj kulturi, posebice tjelesnoj kulturi

Obrana: 31. siječnja 2013.

Mentor: prof. dr. sc. Božidar Nagy

15. Romana Lekić

Hrvatska tradicijska baština i kulturni turizam – Mogućnosti uključivanja nematerijalne baštine preko reprezentativnih uzoraka

Obrana: 8. ožujka 2013.

Mentori: dr. sc. Eduard Kušen, dr. sc. Ljiljana Marks

16. Alojzija Tvorčić

Žene autorice i čitateljice hrvatskih molitvenika od 16. do 19. stoljeća

Obrana: 26. ožujka 2013.

Mentor: prof. dr. sc. Josip Bratulić

17. Renata Burai

Interkulturalni kurikulum i određena obilježja hrvatske kulture

Obrana: 10. travnja 2013.

Mentor: prof. dr. sc. Neven Hrvatić

18. Dunja Zvonarek

Interkulturalne i komunikacijske kompetencije učitelja

Obrana: 7. svibnja 2013.

Mentor: prof. dr. sc. Ljubica Bakić-Tomić

19. Andrea Radošević

„Sermones Discipuli“ njemačkoga dominikanca Johannesa Herolta († 1468) u hrvatskim glagoljskim Disipulima iz 16. stoljeća

Obrana: 30. rujna 2013.

Mentor: dr. sc. Ivanka Petrović

20. Davor Nikolić

Fonostilistički opis hrvatske usmenoknjiževne retorike

Obrana: 30. listopada 2013.

Mentor: prof. dr. sc. Stipe Botica

21. Ivana Filipović Petrović

Status frazema u Benešićevu Rječniku hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića

Obrana: 5. veljače 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Mira Menac-Mihalić

22. Ana Šeparović

Jerolim Miše (1890-1970) u hrvatskome slikarstvu i likovnoj kritici

Obrana: 25. veljače 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Frano Dulibić

23. Dragica Hammer-Tomić

Meštrovićeva skulptura biblijsko religiozne tematike

Obrana: 10. ožujka 2014.

Mentor: dr. sc. Tonko Maroević

24. Jelena Ivanišević

Od kuharice do književnosti - hrvatski kulinarski i gastronomski narativi

Obrana: 7. travnja 2014.

Mentor: dr. sc. Nives Rittig Beljak

25. Dubravka Luić-Vudrag

Časopis Hrvatska revija (1928-1945) kao prostor promicanja hrvatskoga kulturnoga identiteta

Obrana: 4. lipnja 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Jadranka Grbić

26. Anita Dremel

Konstrukcija rodnih identiteta u romanima Marije Jurić Zagorke – kritička analiza diskursa

Obrana: 9. lipnja 2014.

Mentori: prof. dr. sc. Tatjana Jukić Gregurić, prof. dr. sc. Branka Galić

27. Ana Čavar

Kontekstualni pristup dramskom tekstu u nastavi na primjeru dubrovačkih komedija 16. i 17. stoljeća

Obrana: 4. srpnja 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Vlado Pandžić, dr. sc. Stanislava Stojan

28. Katarina Novak

Fonetika i fonologija kajkavskih govora bukovečkoga područja u ludbreškoj Podravini

Obrana: 3. listopada 2014.

Mentori: dr. sc. Mijo Lončarić, prof. dr. sc. Đuro Blažeka

29. Darijo Marković

Kalendar „Danica“ i hrvatska književnost

Obrana: 24. listopada 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Vinko Brešić

30. Elvira Mlivić Budeš

Vrednovanje marketinške komunikacije u muzejima Republike Hrvatske

Obrana: 19. prosinca 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Jurica Pavičić

31. Josipa Tomašić Jurić

Pučka sastavnica u djelu Luke Ilića Oriovčanina

Obrana: 23. prosinca 2014.

Mentor: prof. dr. sc. Stipe Botica

A.2.4. MEĐUNARODNA PREPOZNATLJIVOST PREDLAGATELJA DOKTORSKOGA STUDIJA U ZNANSTVENOM ILI UMJETNIČKOM ISTRAŽIVANJU, ODNOSNO UMJETNIČKOM STVARALAŠTVU

U dosadašnjem tijeku ovoga studija sudjelovali su vrsni inozemni profesori, znanstvenici i kulturolozi, i po pozivu i samoinicijativno jer su znali vrijednost programa i vrsnoću kandidata ovoga studija. Na mrežnim stranicama našega Fakulteta često su se pretraživale sve relevantne informacije o studiju, i glede sudjelovanja znanstvenika u studiju i glede mogućnosti upisa na studij. U tom je pogledu u studij uključeno desetak kandidata iz drugih zemalja, posebice iz Mađarske.

A.2.5. USPOREDBA SA SLIČNIM DOKTORSKIM PROGRAMIMA VISOKORANGIRANIH INOZEMNIH SVEUČILIŠTA

Program ovoga studija specifičan je po svome određenju, jer se ponajprije odnosi na kulturu (i kulture) na hrvatskom području, ali je po svojim sadržajnim dijelovima komplementaran studijskim modelima drugih kultura, i nacionalnih kultura, posebice onih u europskome kulturnome krugu. Slične modele imaju *Institut für Kulturwissenschaft* u Leipzigu, *Humbolt Universität* u Berlinu, *Karlovo sveučilište* u Pragu, *Jagiellonsko sveučilište* u Krakovu. Jedan dio njihovih, ali i drugih vrsnih studijskih modela, primijenili smo i na koncept ovoga studija. Kao znak inozemne

znanstvene misli u ovome su studiju sudjelovali, kao konzultanti i predavači inozemni stručnjaci. U izvođenju programa u dosadašnjih pet generacija studenata sudjelovalo je i desetak inozemnih stručnjaka, među kojima posebno ističemo prof. dr. sc. Gerharda Lauera (Njemačka), prof. dr. sc. Istvána Nyomárkaya (Mađarska), prof. dr. sc. Ljudmila Spasova (Makedonija) i prof. dr. sc. Vesnu Požgaj Hadži (Slovenija).

A.2.6. UVJETI UPISA NA STUDIJ

Doktorski studij *hrvatske kulture* mogu upisati studenti koji su završili sveučilišni diplomski studij iz humanističkoga i društvenoga područja u trajanju od najmanje četiriju godina i s prosjekom ocjena stručnih predmeta od najmanje **3,5**.

Pod istim se uvjetima mogu upisati i drugi pristupnici - diplomirani drugih znanstvenih područja i umjetničkih akademija, uz obvezatni pozitivni motivacijski postupak-razgovor (pred stručnim vijećem studija) gdje se provjerava i motiviranost kandidata za doktorski studij i podobnost za ovaj studij.

Upisati se mogu i ostali diplomirani sa četverogodišnjim studijem humanističkoga i društvenoga područja, uz dvije preporuke sveučilišnih nastavnika ili znanstvenika.

Na studij se mogu upisati i studenti koji su pohađali, ili završili, neki drugi poslijediplomski studij i Stručno vijeće studija *hrvatske kulture* priznat će im dijelove studija i omogućiti optimalan završetak studija.

Stručno vijeće studija, u izravnom susretu sa svakim pristupnikom, provjerava pojedinačnu motivaciju za studij, valorizira interes za pojedino znanstveno područje (i polje), provjerava mogućnost odabira primjerena mentorice/mentora i druge relevantne čimbenike za uspješno provođenje studija.

A.2.7. OPIS IZBORA PRISTUPNIKA S POSEBNIM NAGLASKOM NA OPIS KRITERIJA UPISA STUDIJA I TRANSPARENTNOST POSTUPKA ODABIRA PRISTUPNIKA

Nakon natječaja koji raspisuje Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, i prijave pristupnika, Stručno vijeće poslijediplomskog studija hrvatske kulture bira pristupnike na temelju pregleda dokumentacije i postignutih rezultata u diplomskome studiju, u skladu s uvjetima upisa kandidata.

Obvezatna je analiza *motivacijskog pisma* pristupnika, njihov dotadašnji rad i uspjeh, intelektualne sposobnosti i, naročito, postignuti rezultati dotadašnjeg rada te otisnuti stručni i znanstveni radovi.

Kao posebno vrijedan prilog pravilnom odabiru kandidata, ističemo činjenicu da je sa svim pristupnicima obvezatan *motivacijski razgovor* gdje se provjeravaju detalji planiranog istraživačkog rada svakog pristupnika, njihove generičke i stručne kompetencije za studij, moguće područje doktorskog rada i, eventualno, odabir mentora. U tom se pogledu aktiviraju svi članovi Stručnoga vijeća studija i svatko od njih, u području svoga stručnoga područja, pomaže pristupnicima da odaberu ono znanstveno područje u kome su dotada postigli uspjeh ili gdje pokazuju najveći interes za buduće istraživanje.

Za ovaj postupak odabira kandidata za studij mogu se, po potrebi, uključiti i drugi nastavnici i znanstvenici iz programa studija.

A.2.8. OPIS INSTITUCIJSKOG VOĐENJA STUDIJA

Poslijediplomski doktorski studij hrvatske kulture vodi Stručno vijeće studija u kojem se nalaze Voditelj studija, Zamjenik Voditelja i članovi iz znanstvenih polja koja čine jezgru doktorskoga studija hrvatske kulture: etnologija i kulturna antropologija, književnost, jezikoslovlje, povijest umjetnosti, sociologija i pedagogija. Stručno vijeće donosi odluke o upisu studenata u studij, razrješava molbe o prijelazu s drugoga studija, odlučuje o prihvatljivosti mentora i tema doktorskih disertacija. Stručno vijeće može predložiti komentora (ako to smatra nužnim) ili članove povjerenstava za ocjenu teme odnosno doktorske disertacije. Članovi Stručnoga vijeća ujedno su i studijski savjetnici studentima u prva dva semestra studija prije konačnoga odabira mentora.

A.3. PLAN I PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

A.3.1. OPIS USTROJA PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

Poslijediplomski doktorski studij *hrvatske kulture*, odnosno njegov izvedbeni program traje 6 semestara.

Ukupan broj ECTS bodova za završetak studija: 180.

Program se sastoji od većeg broja *obvezatnih* i *izbornih* predmeta/kolegija. Plan izvođenja nastave određuje Vijeće poslijediplomskog studija hrvatske kulture za svaku upisnu godinu iz šireg popisa i opisa predmeta/kolegija, koji su sastavni dio ovoga programa.

Satnica izvođenja nastave ustrojena je tako da zadovolji potrebe i grupnoga rada (predavanja, seminari, istraživačke radionice, doktorske radionice) i potrebe individualnoga rada (konzultativna, sa studijskim savjetnikom, mentorska, primjerena svakom polazniku).

Nastava izbornih predmeta/kolegija bit će pojedinačna (konzultativna); a kada koji predmet izabere veći broj polaznika (najmanje pet), bit će skupna (predavačka), i to u rasponu od 4 do 6 sati u pojedinome kolegiju.

A.3.2. OPIS NAČINA OSPOSOBLJAVANJA DOKTORANDA ZA STJECANJE ZNANSTVENIH ILI UMJETNIČKIH SPOZNAJA, ZNANJA, ISKUSTAVA I VJEŠTINA KOJE ĆE IM OMOGUĆITI KREATIVNO I NA ISTRAŽIVANJIMA UTEMELJENO RJEŠAVANJE SLOŽENIH DRUŠTVENIH I GOSPODARSKIH PROBLEMA

Po programu studija detaljno su razrađeni svi parametri koji pristupnicima omogućuju postupno stjecanje spoznaja, znanja, vještina relevantnim za doktorski status. U dvama prvim semestrima studija pristupnicima se nude kolegiji (predmeti) koji razvijaju njihovu teorijsku osposobljenost, aktiviraju senzibilitet, nudeći suvremene i recentne teorijske modele za pojedina humanistička i društvena područja. Pristupnici i sami referiraju o aktualnim teorijskim modelima, metodologiji, znanstvenome diskursu koje će primijeniti najprije u postupku *sinopsisa*, poslije i u svojoj disertaciji. To im omogućuje znanstveni pristup temi koju su odabrali za svoje istraživanje te se u brojnim modalitetima doktorskih radionica, koje se provode u prvom, drugom i trećem semestru, osposobljeni za obranu teme doktorskog rada i izradu sinopsisa, a potom (ostalim semestrima) i za koncept, ustroj i izvedbu disertacije.

Završetkom studija student poslijediplomskog studija hrvatske kulture stječe potrebna znanja za samostalan rad u području kulture, odnosno u području onoga segmenta kulture koji je odabrao kao uže područje svoga rada. Stekao je također šire, interdisciplinarno i multidisciplinarno, sagledavanje glavnih stilova i razvojnih tijekova iz povijesti hrvatske kulture. Osposobljen je za stručnu valorizaciju dijelova ili cjeline hrvatske kulture u svom povijesnom tijeku. Nadalje, osposobljen je za samostalno prenošenje znanja o kulturnim sadržajima, za rad u nastavnim ili znanstvenim ustanovama koje se bave kulturom. Mogu kompetentno raditi i u onim područjima kojima je kultura jedno od ishodišta (arhivi, muzeji, uredi za kulturu, galerije, zavodi za zaštitu spomenika, konzervatorski zavodi, državna i javna uprava, diplomacija, prosvjeta, turizam i dr.).

A.3.3. OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA OSPOSOBLJAVANJE ZA SAMOSTALAN, ISTRAŽIVAČKI I INTERDISCIPLINARNI PRISTUP PROBLEMIMA, ZA SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE TE ZA KRITIČKO OCJENJIVANJE RADA DRUGIH

Poučeni iskustvom prethodnih studijskih generacija, za ovaj smo revidirani program uveli četiri tipa *doktorskih radionica* u kojima pristupnici pokazuju rezultate svojih stvaralačkih i interdisciplinarnih postupaka u obradama pojedine teme. Tematsko područje za doktorske radionice uglavnom je uvjetovano odabirom pojedinih kulturoloških segmenata koje su pristupnici uzeli za svoje disertacije. Pred drugim pristupnicima referiraju o svojoj temi, a drugi ocjenjuju relevantnost i teme i diskursa kojim je tema oblikovana. Kritičkim osvrtom na referate osposobljuju se za kritičko mišljenje, samokritičnost, objektivnost, nepristranost i sve druge parametre znanstvenoga izričaja. Kultura i kulturologija općenito, iznimno je zahtjevna disciplina. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a ni drugdje u Hrvatskoj, nema diplomskoga studija hrvatske kulture, pa je

ovaj program potrebit i inovativan jer je povezao važnije sastavnice kulture. U interdisciplinarnosti, koje se nude polaznicima studija, osposobljava pristupnike za studijsko proučavanje i razumijevanje bitnih sastavnica kulture, za razumijevanje integracije i međudjelovanja svih vrsta i stilova u području kulture općenito i posebice hrvatske kulture, za spoznaju i valorizaciju cjeline materijalnih, duhovnih i socijalnih vrijednota u hrvatskoj kulturi, te doprinosi znanstvenom razmišljanju unutar kulture i hrvatske kulture. U samostalnom radu koji svaki pristupnik treba višeputno pokazati, nastojat će se svakoga pojedinačno, prema odabranome području istraživanja, znanstveno usmjeravati i proširivati istraživačke vidike s obzirom na svjetske trendove u kulturi. To će se posebno očitovati u velikom broju izbornih kolegija koje pristupnik samostalno bira. Mentor može preporučiti optimalan broj obvezatnih i izbornih kolegija, u kojima, po programu studija, može sudjelovati i veći broj predavača. Pružit će mogućnost izbora predmeta/kolegija i s drugih srodnih ustanova u zemlji i inozemstvu. Jedan dio programa ostvarit će se i na stručnim putovanjima u zemlji i inozemstvu.

A.3.4. OPIS MOGUĆNOSTI PROGRAMA ZA STJECANJE RADNIH KOMPETENCIJA, UKLJUČUJUĆI POPIS PREDMETA ZA A. RAZVIJANJE GENERIČKIH I TRANSFERNIH VJEŠTINA

Program doktorskog studija *hrvatske kulture*, zasnovan na iznimno velikom broju kolegija (predmeta i modula) omogućuje i studentima kao cjelini i svakome pojedinom pristupniku da maksimalno razvije svoju stvaralačku komponentu, a potom i pojedinačnu istraživačku prepoznatljivost. U kolegiju „Akademsko pismo“ pokazuju se svi mogući tipovi stvaralačkog, istraživačkog i intelektualnog kapitala kojim treba raspolagati svaki doktorand, a onda, i vlastitim odabirom i uz pomoć mentora, postupno prema izdiferenciranim stvaralačkim izazovima, primjereno temi doktorske disertacije.

U doktorskim radionicama, po programu ovoga studija, doktorandi pred svojim kolegama iznose rezultate vlastitih istraživanja i pokazuju modalitete primjene postignutih rezultata. Metodologiju istraživanja, rezultate istraživanja, njihovu znanstvenu utemeljenost procjenjuju i ocjenjuju svi doktorandi.

A.3.5. MOGUĆNOSTI STUDIJA ZA USPOSTAVLJANJE SURADNJE S DRUGIM VISOKIM UČILIŠTIMA, ZNANSTVENIM INSTITUTIMA, TE PRIVATNIM I JAVNIM POSLOVNIM SEKTOROM

Studij se izvodi na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a u izvođenju sudjeluju i nastavnici drugih odsjeka Filozofskog fakulteta, nastavnici drugih fakulteta u Zagrebu. U dosadašnjem tijeku studija sudjelovali su nastavnici ovih fakulteta: Katolički bogoslovni fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet političkih znanosti. Sudjelovali su, također, znanstvenici znanstvenih instituta: Institut za povijest umjetnosti, Institut za etnologiju i folkloristiku, Hrvatski institut za povijest, Institut za antropologiju, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU-a, Zavod za povijesne znanosti HAZU-a u Dubrovniku). Sudjelovali su i drugi ugledni znanstvenici i nastavnici ostalih hrvatskih sveučilišta (Osijeka, Pule, Rijeke, Splita i Zadra) za pojedine kolegije/predmete. Pretežit broj voditelja kolegija/predmeta su s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te su odabrani nastavnici vodeći u hrvatskim humanističkim i društvenim znanostima, kompetentni i u domaćim i svjetskim razmjerima za ove djelatnosti. Sigurni smo da takvi mogu biti poticatelji i mentori doktorandima za njihova doktorska studijska istraživanja.

Ovaj su program studija, na osnovi zacrtane koncepcije, svojim kolegijima/predmetima oblikovali stručnjaci iz dvadesetak visokoškolskih ustanova (fakulteta i instituta), a preko njih, nastavnika – voditelja određenih kolegija. U svojim su kolegijima naznačili bitne smjernice onoga što ti nastavnici optimalno rade na svojim matičnim ustanovama a time se izravno uspostavlja suradnja i s njihovim matičnim ustanovama...

Studij je tako koncipiran da omogućuje studentu da dio svojih nastavnih obveza može ostvariti na bilo kojoj visokoškolskoj ili znanstvenoj ustanovi (u zemlji i inozemstvu), po načelu velike mogućnosti izbora. Također može izbornost ostvariti, u dogovoru s voditeljem studija, mentorom ili studijskim savjetnikom, za sebe u najpovoljnije vrijeme.

Student može ostvariti dio svoga programa i boravkom u odgovarajućem istraživačkom centru u inozemstvu. Kao izborni kolegiji priznaju se i otisnuti znanstveni radovi u časopisima tipa A1 i A2 ili sudjelovanjem (s referatom) na uglednim znanstvenim skupovima.

A.3.6. UVJETI ZA NAPREDOVANJE U VIŠU GODINU STUDIJA

Program ovoga studija, u svih prethodnih pet generacija, obvezatno ima pravilnik za svaku generaciju posebno gdje su precizno naznačeni svi uvjeti za svladavanje i pojedinih kolegija, istraživački rad, ostvareni ECTS bodovi, uvjeti za testiranje pojedinih semestara, uvjeti za upis u više godine studija, i ostalo.

Kao prilog ovome programu, priložit ćemo PRAVILNIK O POSLIJEDIPLOMSKOM SVEUČILIŠNOM STUDIJU *HRAVSTKE KULTURE* gdje će se obvezatno navesti grupirani modeli kako bi pristupnici, po svom stručnom opredjeljenju, mogli birati primjerene kolegije. U tom će se pravilniku regulirati i sve studijske obveze tijekom svih semestara studija, kao što smo i radili za sve prethodne upisne generacije studenata. Ovaj ćemo pravilnik, kad se za to steknu uvjeti, staviti i na mrežne stranice studija.

A.3.7. UVJETI ZA PRIHVAĆANJE TEME DOKTORSKOG RADA

Uvjeti za prihvaćanje teme doktorskog rada u potpunosti je usklađen s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (čl. 16) te nije bilo potrebe za posebnom procedurom koja bi bila primjerena ovome studiju.

A.3.8. UVJETI ZAVRŠETKA STUDIJA

I ovi su uvjeti u potpunosti sukladni s navedenim Pravilnikom, odnosno njegovu članku 17 gdje se regulira Postupak ocjene doktorskog rada, njegova pisana verzija, izvješće povjerenstva o ocjeni rada i usmena obrana rada.

A.3.9. MOGUĆNOST IZVEDBE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA NA ENGLLESKOM JEZIKU

U elaboratu za periodičko unutarnje vrednovanje studija *hrvatske kulture* naveli smo da se „na engleskom jeziku mogu izvoditi pojedini kolegiji, ali ne i program kao cjelina“. To ostaje i u ovome programu.

A.3.10. POPIS PREDMETA/MODULA KOJI SE MOGU IZVODITI NA ENGLLESKOM JEZIKU

I ovdje ostajemo kod onoga što smo naveli u elaboratu za periodičko vrednovanje studija. Naveli smo ovih pet predmeta/modula:

- „Kulturnoantropološke studije hrvatske kulture i identiteta“
- „Hrvatski studiji: paradigme i konteksti“
- „Hrvatska srednjovjekovna glazba u europskom kontekstu“
- „Hrvatska filozofijska baština“
- „Hrvatska i svijet u XX. stoljeću“

A.3.11. KRITERIJI I UVJETI UPISA PREDMETA/MODULA S DRUGIH DOKTORSKIH STUDIJA

Planom i programom dosadašnjeg studija navedeno je da Stručno vijeće studija odlučuje o zamolbama kandidata da do „tri kolegija“ srodnih studija i studijskih koncepcija mogu odslušati, i dobiti ECTS-bodove na drugim studijima. To ostaje i u ovome programu.

A.3.12. ORGANIZACIJA STUDIJA U PUNOM RADNOM VREMENU (*FULL-TIME*) I STUDIJA S DIJELOM RADNOG VREMENA (*PART-TIME*)

Ni u zadnjoj (petoj) generaciji ovoga studija nije bilo pristupnika kojima bi odgovarao full-time sustav studija, pa tako očekujemo i u sljedećim upisnim generacijama. Stoga se ovaj program temelji na studiju s dijelom radnog vremena (part-time sustav). Program se u prvim četirima semestrima svaki odvija u trima sesijama (predavanja, seminari, konsultacije) i u svakome semestru obvezatno ima svaki kandidat najmanje tri sudjelovanja u doktorskim radionicama gdje mora ostvariti i prezentirati vlastita istraživanja.

A.3.13. OPIS SUSTAVA SAVJETOVANJA I VOĐENJA DOKTORANADA KROZ DOKTORSKI STUDIJ, DODJELJIVANJA STUDIJSKOG SAVJETNIKA TIJEKOM UPISA NA DOKTORSKI STUDIJ I NJEGOVE OBVEZE

Članovi stručnoga vijeća studija obvezatno su i članovi studija koji provode prijam pristupnika na studij, obavljaju motivacijske razgovore s pristupnicima i obvezatno su studijski savjetnici (već prema profilu pristupnika) sve do imenovanja mentora. Ovaj se rad članova Stručnoga vijeća pokazao dobar i primjeren studentima.

A.3.14. PRAVA I OBEVEZE DOKTORANADA, MENTORA I NOSITELJA STUDIJA

Sve su ove odredbe usklađene s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (članci 9-11)

A.3.15. TROŠAK STUDIJA PO DOKTORANDU

Pristupnici na studij ovoga programa, kao i u prethodnome, plaćaju =8.500,00 (osamtisućpetsto) kuna po semestru, odnosno u šest semestara = 52.000,00 (pedestdvijetisuće) kuna

A.4. NAČIN PRAĆENJA KVALITETE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

A.4.1. POPIS INDIKATORA KVALITETE KAO ŠTO SU ZNANSTVENA ILI UMJETNIČKA PRODUKCIJA NASTAVNIKA I DOKTORANADA, KVALITETA NASTAVE, RELEVANTNOST I KVALITETA DOKTORSKIH RADOVA, STATISTIČKI POKAZATELJI TRAJANJA STUDIRANJA, STATISTIČKI POKAZATELJI GODIŠNJEG BROJA NOVIH DOKTORA U ODNOSU NA BROJ DOKTORANADA, OSTVARENA MEĐUNARODNA SURADNJA, ZAPOŠLJIVOST DOKTORA

U ovome dijelu programa ovaj doktorski studij redovito, iz semestra u semestar, i svi nastavnici koji izvode program i svi doktorandi kritički analiziraju sve važnije parametre koji jamče vrsnoću studija i predlažu inovacije za poboljšanje vrsnoće.

A.4.2. OPIS NAČINA SUDJELOVANJA DOKTORANADA U POSTUPCIMA OCJENJIVANJA PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

Pored već navedenih odredbi (A.4.1.), izdvajamo obvezatnu anonimnu anketu doktoranada poslije završetka svakoga parnoga semestra u kojoj se ocjenjuju i predmetni nastavnici, i kolegiji, njihova izvedbena vrsnoća te prijedlozi za unaprjeđenje.

A.4.3. POSTUPCI ZA PRAĆENJE I UNAPRJEĐIVANJE KVALITETE PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA (POSTUPCI VREDNOVANJA I SAMOVREDNOVANJA – GODIŠNJE SAMOCJENJIVANJE STUDIJSKOG PROGRAMA, GODIŠNJE SAMOCJENJIVANJE DOKTORANADA, REVIZIJA I UNAPRJEĐENJE DOKTORSKOG STUDIJA U SKLADU S REZULTATIMA PRAĆENJA KVALITETE I REZULTATIMA SAMOVREDNOVANJA DOKTORSKOG PROGRAMA)

Kao važnu dionicu ovoga ističemo postupak (i praksu) da doktorandi samo predlažu, iz popisa kolegija, dio kolegija koje žale slušati u sljedećem semestru. Na taj način se u studij uključuju i oni kolegiji koji će doktorandima proširiti istraživačke modalitete i vidike za samostalni rad.

A.5. POPIS PREDMETA/MODULA

A. 5. 1. Plan i program obvezatnih (O) i izbornih (I) predmeta/kolegija:¹

Semestar	Naziv predmeta	Sati nastave	ECTS
1.	<i>Povijesni tijek hrvatske kulture (O):</i> izrađen znanstveno-stručni rad na određenu temu	10+15	5 ²
	<i>Povijesni tijek hrvatske kulture (O):</i> usmena obrana kolegija		5
1.	<i>Akademsko pismo (O):</i> izrađen nacrtak disertacije prema uputama	10+15	5
	<i>Akademsko pismo (O):</i> prezentacija nacrtka pred doktorandima		2
	<i>Akademsko pismo (O):</i> usmena obrana kolegija		3
1.	<i>Temeljni pojmovi kulturalnih studija ili Hrvatski put ka društvu znanja (I):</i> pisana i usmena provjera znanja	5+15	5
1.	<i>Doktorska radionica: vještine znanstvenoga komuniciranja</i>	0+15	5
2.	<i>Hrvatski spomenici kulture na UNESCO-vu popisu (O):</i> aktivnost za vrijeme stručnoga putovanja	0+25	5
	<i>Hrvatski spomenici kulture na UNESCO-vu popisu (O):</i> pisana znanstvena obrada jednog od spomenika „Hrvatska nematerijalna baština na UNESCO-vu popisu“ (5) ³		5
2.	<i>Figure i diskurzi ili Hrvatski studiji: paradigme i konteksti (I):</i> pisana i usmena provjera znanja	5+15	5
2.	<i>Metodologije u društvenim i humanističkim znanostima (O):</i> - rad u modulima (društveni, historiografski, jezikoslovni, književnoznanstveni, kulturnoantropološki, umjetnički, pedagoški) po odabiru studenata	2+13	5
2.	<i>Doktorska radionica: koncepcija i metodologija znanstvenoga rada (O):</i> skupni rad i individualne konzultacije	0+25	5
	<i>Doktorska radionica: koncepcija i metodologija znanstvenoga rada (O):</i> prezentacija radne inačice sinopsisa		5

¹ Vijeće poslijediplomskog studija *hrvatske kulture* određuje, iz predloženoga popisa predmeta i nositelja predmeta **plan i program za svaku upisnu generaciju** te to uvrštava u (interni) Pravilnik o poslijediplomskom sveučilišnom studiju *hrvatske kulture* (za određenu generaciju, dosadašnju **petu generaciju**, ali će vrijediti i za buduće upisne generacije).

² Planom i programom je za svaki predmet navedeno kako će se vršiti završetak rada i provjera znanja. U načelu, predmeti se ocjenjuju, a načini ocjenjivanja su pismeni ispit, kolokvij, usmeni ispit. U pravilu za sve tri kategorije provjere znanja studenti kumulativno dobiju 10 ECTS. Uz provjeru znanja obvezatno se podrazumijeva uredno pohađanje nastave, primjerene aktivnosti i druge obveze koje zahtijeva predmet/kolegij, što je uvjet za nastavnikov potpis.

³ Studenti koji ne sudjeluju na stručnom putovanju, kolegij polažu izradom rada sa skupnom obradom svih spomenika s UNESCO-va popisa i time ostvaruju 10 bodova.

3.	„Visoko” i „nisko” u hrvatskoj književnosti i kulturi (O): izrađen seminarski rad na odabranu temu	10+15	5
	„Visoko” i „nisko” u hrvatskoj književnosti i kulturi (O): usmena obrana kolegija		5
3.	Kulturnoantropološke studije hrvatske kulture i identiteta (O): izrađen seminarski rad na odabranu temu	10+15	5
	Kulturnoantropološke studije hrvatske kulture i identiteta (O): usmena obrana kolegija ⁴		5
3.	Mentorski rad (ili rad sa studijskim savjetnikom) (O): odabir mentora, izrađen nacrtak i javna obrana sinopsisa	0+10	5
	Mentorski rad (ili rad sa studijskim savjetnikom) (O): prijava i postupak odobrenja teme		5
4.	Doktorska radionica: od sinopsisa do disertacije (O): skupni rad i individualne konzultacije	0+25	5
	Doktorska radionica: od sinopsisa do disertacije (O): prezentacija strukture (teorijski okvir, metodologija) doktorske disertacije		5
4.	Mentorski rad (O)	0+25	10
4.	Znanstvena recentna problematika u društvenim i humanističkim znanostima (I): najmanje dva znanstvena polja ili stručni studijski boravak/putovanje ⁵ ili znanstveni referat održan na znanstvenom skupu u zemlji li inozemstvu	5+10	5
		5+10	5
		5+10	5
5.	Mentorski rad (rad na disertaciji) (O)	0+25	10
5.	Izborni (na preporuku mentora) (I)	5+10	5
5.	Izborni iz komparativnog područja ⁶ (I)	5+15	10
5.	Na preporuku mentora, može se odrediti i <i>Dodatni izborni kolegij (F)</i>	5+10	5
6.	Mentorski rad i izrada disertacije (O): završen postupak prijave, ocjene i obrane disertacije	0+30	30
Ukupno		77-82P 323-328S	180- 185

⁴ Puno izvršenje obveza na ovome kolegiju može se odgoditi do testiranja petoga semestra.

⁵ U zamjenu za jedan kolegij može se prihvatiti znanstveni i stručni referat održan na znanstvenom ili stručnom skupu u zemlji i inozemstvu u vrijeme studija. Također i položen kolegij na nekom drugom poslijediplomskom studiju.

⁶ I ovaj se kolegij može ostvariti izvan ovoga studija, a u zamjenu može poslužiti i sudjelovanje s referatom na znanstvenom skupu ili objavljen rad u publikacijama A1 i A2.

REDNI BROJ PREDMETA: 001

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijesni tijek hrvatske kulture

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Stipe Botica

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Stipe Botica

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 25

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kultura: pojmovno određenje. Presjek velikih svjetskih kultura i civilizacija. Hrvatski kulturni pejzaž. Hrvatska baština iz vremena Ilira. Kultura Romana na hrvatskome prostoru. Pojava i razvoj kršćanstva. Stanje kulture za dolaska Hrvata. Starohrvatsko kulturno razdoblje. Kultura kroz srednji vijek. Mijene stilskih formacija (romanika, gotika, renesansa, barok, klasicizam, prosvjetiteljstvo, stilovi tijekom 19. i 20. st.). Hrvatski kulturni i politički integralizam za ilirskoga pokreta. Od vremena kulturnih *izama*. Neke oznake hrvatske kulture danas.

POPIS LITERATURE

1. Dimitrijević/Pandžić/Težak Gregl, *Prapovijest*. Institut za povijest umjetnosti, 1, Zagreb, 1998.
2. Ivančević, R. *Umjetničko blago Hrvatske*. "Motovun", Zagreb, 1993.
3. Šanjek, F. *Kršćanstvo na hrvatskom prostoru*. "Kršćanska sadašnjost", Zagreb, 1996.
4. Katičić, R. *Litterarum studia*. MH, Zagreb, 1998.
5. Hunt, L. *Nova kulturna historija*. Naklada Ljevak, Zagreb, 2001.
6. Supičić, I. (ur.) *Hrvatska i Europa*. HAZU i AGM, knj. I, II, Zagreb 1997., knj. III, ŠK, Zagreb, 2004.
7. Botica, S. *Lijepa naša baština. Književno-antropološke studije*. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1998.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja i rasprave o pojedinim tematskim cjelinama.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni ispit u obliku stručnoga rada po završetku predmeta.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 002

NAZIV PREDMETA/MODULA: Akademsko pismo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dubravka Oraić Tolić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dubravka Oraić Tolić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 25

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij je zamišljen kao teorijski i praktični uvod u pisanje znanstvenoga teksta (seminarskoga, magistarskog i doktorskoga rada) iz humanističkih znanosti, prije svega iz književne znanosti, ali i iz srodnih područja filozofije, sociologije, politologije te interdisciplinarnih susreta različitih kulturnih područja. Kolegij će pokušati odgovoriti na pitanja s kojima se često susreću studenti bilo redovitoga ili doktorskoga studija: 1. Što je to znanost? 2. Kako izabrati temu? 3. Kako prikupiti i rasporediti građu? (izvori, primarna i sekundarna literatura, klasična biblioteka, virtualna biblioteka), 4. Kako se služiti literaturom? (načini i pravila citiranja klasičnih i virtualnih izvora, plagijat), 5. Znanstveni rad kao žanr (terminologija, govorni subjekt, konektori i prezentativi, granice znanstvenoga diskursa, individualni stil), 6. Jezični i pravopisni problemi hrvatskoga kulturnog trenutka (znanstveni diskurs između dva pravopisa, najčešće pogreške), 6. Konačna redakcija znanstvenoga rada (vanjski izgled, naslovi, podnaslovi, proredi, margine, kratice, transkripcija, popis literature, kazalo imena i pojmova). Cilj je kolegija uputiti u različita shvaćanja i povijesne mijene pojma znanosti, na suvremeno shvaćanje znanja i znanosti te u tom sklopu na konkretne probleme koje pred studente i studentice postavlja pisanje znanstvenoga rada kao zasebnoga žanra sa svojim pravilima, ali i mogućnostima dobrog stila.

POPIS LITERATURE

1. Bagić, K. 2004. Treba li pisati kako dobri pisci pišu? Zagreb: Disput.
2. Eco, U. 1977. Come si fa una tesi di laurea. Milano: Gruppo Editoriale Fabbri-Bompiani etc.
3. Kuhn, Th. 2002. Struktura znanstvenih revolucija. Prevela Mirna Zelić. 2. izd. Zagreb: Jesenski i Turk.
4. Lyotard, J.-F. 2005. Postmoderno stanje: Izvještaj o znanju. Prevela Tatjana Tadić. Zagreb: MH.
5. Oraić Tolić, D. 2004. Aleksandar Flaker i Zagrebačka škola. U: Užarević, J. (ur.). Oko književnosti. Osamdeset godina Aleksandra Flakera. Zagreb: Disput. Str. 21-38.
6. Oraić Tolić, D. 2011. *Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljevak.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminari, vježbe.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad, prezentacija nacrtka i usmeno polaganje kolegija.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 003

NAZIV PREDMETA/MODULA: Temeljni pojmovi kulturalnih studija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Milan Mesić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Milan Mesić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija: 1.) da studente(-ice) upozna s temeljnim pojmovima kulturalnih studija (kultura; kulturni relativizam; hibridnost; asimilacija; rasa; etnija; etnocentrizam; identitet); 2.) da ih uvede u aktualne teorijske kontroverzije u raspravama oko navedenih temeljnih pojmova; 3.) da ih pripremi za samostalan istraživački rad na multidisciplinarnom i interdisciplinarnom polju kulturalnih studija; 4.) da pitanje identiteta hrvatske kulture smjesti u kontekst teorijskih rasprava o temeljnim pojmovima kulturalnih studija.

Sadržaj kolegija: *pojam kulture*: opći pojam; tradicionalna antropološka shvaćanja; razni vidovi kulture (lokalna kultura, narodna kultura (*Volkgeist*), 'visoka' kultura); *novi koncepti i shvaćanja kulture*: deterritorijalizacija, translacija, mestiza, transkulturacija, kreolizacija, dijaspora, hibridizacija; *kulturni relativizam; asimilacija*: integracija, melting pot, kulturni pluralizam; *rasa*: pristup biološkog determinizma, klasifikacija rasa, eugenika, pristup socijalne konstrukcije, *etnija-etnicitet*: etnička ili kulturna nacija (*Kulturnation*) vs. državna nacija (*Staatsnation*); *etnocentrizam*: eurocentrizam; *identitet*: politika identiteta, nacionalni identitet, esencijalističko vs. konstrukcionističkog gledišta, primjeri promjene identiteta; *multikulturalizam*: različita shvaćanja, interkulturalizam.

POPIS LITERATURE

1. M. Mesić (2006) *Multikulturalizam – društveni i teorijski izazovi*, Zagreb: Školska knjiga (str.:233-292; 55-72)
2. B. Barry (2006) *Kultura i jednakost. egalitarijanska kritika multikulturalizma*, Zagreb: Jesenski & Turk.
3. W. Kymlicka (2003) *Multikulturalno građanstvo, liberalna teorija manjinskih prava*, Zagreb. Jesenski & Turk.
4. B. Parekh (2000) *Rethinking Multiculturalism, Cultural Diversity and Political Theory*, Pgrave.
5. S. Hall and Paul du Gay (eds.) (2002) *Cultural Identity*, SAGE Publications.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmena provjera stečenog znanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 004

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski put ka društvu znanja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: VJEKOSLAV AFRIĆ

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Vjekoslav Afrić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet fokusira mogućnosti razvoja “društva znanja” u Hrvatskoj. Izvori i pretpostavke hrvatskog puta k društvu znanja uključuju razumijevanje povijesnih izvora i sadašnje i buduće pretpostavke informacijske revolucije koja je opširno pokazana. Posebno su akcentirani opći odnos razvoja društva i razvoja tehnologije, odnosno, sociokulturne, gospodarske i ine posljedice informacijsko-komunikacijskih tehnologija te procesa integracije, dezintegracije i reintegracije globalnog društva posredstvom informacijsko komunikacijskih tehnologija. Teorijska elaboracija nove uloge znanja koje služi kao katalizator budućnosti, obuhvaća analizu nužnih promjena u društvenom, političkom, obrazovnom i gospodarskom kontekstu. Nakon prezentiranja razvojnih teorija od teorije digitalnog kapitalizma, preko teorije informacijskog društva do teorija društava znanja razmatraju se realne posljedice informatizacije i globalizacije na hrvatsko društvo. Na kraju analizom temeljnih obilježja hrvatskog društva kritički se vrednuju realne mogućnosti razvoja “društva znanja” u Hrvatskoj.

POPIS LITERATURE

1. Afrić V.: Kibernetički prostor i virtualna realnost kao društvena upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, **Revija za sociologiju** br 3/4. Zagreb 1999.
2. Castells M.: **Uspón umreženog društva**, Informacijsko doba: Ekonomija, društvo i kultura, Svezak 1., Golden marketing, Zagreb 2000.
3. Rifkin, J.: **Doba pristupa**, Nova kultura hiperkapitalizma u kojoj je cijeli život iskustvo za koje se plaća, Bulaja naklada, Zagreb 2005.
4. Katunarić V.: Informacijsko doba i homofilija: rasprava o doprinosu sociologije mreža, **Revija za sociologiju** br. 1/2. Zagreb 1999.
5. Lessig, L.: **Kod i drugi zakoni kiberprostora**, Multimedijalni institut, Zagreb, 2004. ili američko izdanje: L. Lessig: **Code and Other Laws of Cyberspace**, Basic Books, New York, 2000.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Nastava se odvija kroz predavanja i seminare/vježbe uz diskusiju s polaznicima.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Seminarski rad i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 005

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski spomenici kulture na UNESCO-vu popisu

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: PREDRAG MARKOVIĆ

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Predrag Marković, Joško Belamarić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 25

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Obilazak izabranih spomenika hrvatske kulture na UNESCO-vu popisu zaštićene kulturne materijalne baštine u obliku terenske nastave. Uz spomenike na listi (Katedrala sv. Jakova u Šibeniku, Povijesni grad Trogir, Dioklecijanova palača u Splitu i stara gradska jezgra Dubrovnika), posjećuju se i srodni lokaliteti ili kandidati za UNESCO-v popis (stara gradska jezgra Zadra, antički grad Salona i Arheološki muzej Narona kraj Metkovića). Na svim lokalitetima voditelju kolegija pridružuju se stručnjaci specijalizirani za pojedini segment, a suradnja je uspostavljena s Riznicom zlato i srebro Zadra, Muzejom antičkoga stakla u Zadru, Muzejom hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Restauratorsko-konzervatorskim odjelom Ministarstva kulture u Splitu, Muzejom Narona, Zavodom za povijesna istraživanja HAZU u Dubrovniku i Gradskim arhivom u Dubrovniku). Studenti koji nisu u mogućnosti sudjelovati u trodnevnoj terenskoj nastavi kolegij polažu pisanom obradom jednoga od spomenika s Popisa.

POPIS LITERATURE

Prema potrebama izrade seminarskih radova.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Terenska nastava s nizom specijaliziranih stručnih predavanja.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Aktivno sudjelovanje u terenskoj nastavi ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima. Anketa po završenoj terenskoj nastavi.

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 006

NAZIV PREDMETA/MODULA: Figure i diskurzi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: KREŠIMIR BAGIĆ

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Krešimir Bagić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Figurativnost kao proces koji obilježava dubinsku strukturu jezika. Status i konceptualizacija figura u antičkoj retorici te u suvremenoj stilistici, lingvistici i književnoj teoriji. Makrostrukturalne i mikrostrukturalne figure (tipologija, funkcije, određenja). Figure i diskurzivni tipovi. Inovativne i leksikalizirane figure.

Kolegij pretpostavlja obiman korpus beletrističkih i nefikcionalnih (znanstvenih, publicističkih, esejističkih, propagandnih) knjiga, tekstova i publikacija u kojima će predavač i polaznici nalaziti primjere pojedinih figura, analizirati ih te komentirati njihovu ulogu u konkretnim tekstualnim kontekstima.

POPIS LITERATURE

I. KNJIGE I ČLANCI

1. Genette (Ženet), G. *Figure*, Beograd, 1985.
2. Kovačević, M. *Gramatika i stilistika stilskih figura*, Sarajevo, 1991.
3. Stamać, A. *Teorija metafore*, Zagreb, 1978.
4. Škarić, I. *Temeljni suvremenoga govorništva*, Zagreb, 2003.
5. *Prema novoj metaforologiji* (priredio: A. Stamać) u: *Republika*, br. 2, Zagreb, 2004.
6. *Tropi i figure* (uredile Ž. Benčić i D. Fališevac), Zagreb, 1995.

II. RJEČNICI

1. Bagić, K. *Rječnik stilskih figura*, Zagreb, 2012.
2. Biti, V. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*, Zagreb, 2000. (Pojmovi: alegorija, anagram, apostrofa, figura, ironija, katahreza, metafora, paradoks, retorika)
3. Molinié, G. *Dictionnaire de rhétorique*, Paris, 1992.
4. Morier, H. *Dictionnaire de poétique et de rhétorique*, Paris, 1998.
5. Suhamy, H. *Les figures de style*, Paris, 2000.
6. *Rečnik književnih termina*, Beograd, 1986.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani esej.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 007

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski studiji: paradigme i konteksti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Stipe Grgas

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Stipe Grgas

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Unutar takozvanog «zaokreta ka kulturi» evidentno je razmnožavanje «studija» s nacionalnim predznakom. Tako, uz disciplinarno institucionalizirane američke studije, susrećemo britanske studije, irske studije, kanadske studije i niz drugih inačica. Uvodne sesije kolegija ocrtale bi teorijske i metodološke temelje nekoliko tih studija. Na temelju tog iskustva cilj je kolegija ukazati na mogućnosti koje se pružaju takvom interdisciplinarnom izučavanju hrvatskog identiteta. Središnji dio kolegija tematizirao bi, u kontekstu poredbenih čitanja, prvo, paradigme razumijevanja hrvatske povijesti i, drugo, sastavnice i hijerarhiju hrvatskog specijalnog imaginarija. Nastojalo bi se pokazati u kojoj mjeri određeni teorijski pristupi – primjerice, postkolonijalizam, kulturalni studiji, teorije modernizacije, itd. – mogu biti primjenjivi u hrvatskom slučaju, ali isto tako koliko osebujnost tog iskustva intervenira u uvriježene postavke i metode.

POPIS LITERATURE

1. Bartlett, Thomas, Chris Curtin, Riana O'Dwyer, Gearoid O Tuathaigh, *Irish Studies*, Gill and MacMillan, Dublin, 1988.
2. Forbes, Jil and Michael Kelly, *French Cultural Studies, An Introduction*, Oxford University Press, 1995.
3. Ackbar Abbas i John Nguyet Erni, *Internationalizing Cultural Studies*, Blackwell, 2005. (odabrana poglavlja)
4. Setha M. Low and Denise Lawrence-Zuniga, *The Anthropology of Space and Place: Locating Culture*, Blackwell, 2003. (odabrana poglavlja)
5. Henri Lefebvre, *The Production of Space*, Blackwell, 1994.
6. Brian Fay, Philip Pomper, Richard T. Vann, *History and Theory, Contemporary Readings*, Blackwell, 1998.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmena provjera stečenog znanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 008

NAZIV PREDMETA/MODULA: „Visoko“ i „nisko“ u hrvatskoj književnosti i kulturi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Krešimir Nemeć

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Krešimir Nemeć

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 25

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet problematizira opoziciju «visoko»-«nisko» te s tim u vezi «trivijano» i «kanonizirano» u književnosti i uopće kulturnim obrascima. Poseban je naglasak stavljen na književnost, što znači da se obrađuje književnopovijesna pojavnost «žanra» (europski okvir i hrvatske specifičnosti), različiti procesi «raslojavanja» i poetičke «manipulacije», potom kritičko-teorijska analiza i vrednovanje, to jest kada i na koji način model postaje sebe svjestan. U obzoru je interesa i fenomen popularne kulture, campa, te oblici postmodernističke «primjene».

POPIS LITERATURE

1. Lasić, S. **Poetika kriminalističkoga romana**. Liber, Zagreb, 1973.
2. Zbornik **Trivijalna literatura**. Zbornik, SIC, Beograd, 1987.
3. Matei Calinescu. **Lica moderniteta**. Zagreb, 1988.
4. Milivoj Solar. **Laka i teška književnost**. MH, Zagreb, 1995.
5. Nusser, P. **Trivialliteratur**. Metzler, Stuttgart, 1991.
6. Giesz, L. **Fenomenologija kića**. BIGZ, Beograd, 1979.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje, interpretativni zahvati relevantnih primjera.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisana interpretacija jednog djela «visoke» i jednog djela «niske» stilizacije.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 009

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kulturnoantropološke studije hrvatske kulture i identiteta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Obvezni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Jasna Čapo Žmegač

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Jasna Čapo Žmegač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 25

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Upoznavanje s aktualnim teorijskim i metodološkim zamislama kulturne antropologije. Kultura i etničnost. Lokalna, regionalna, nacionalna kultura i identiteti. Zamišljanje nacije. Kulturne granice – nacionalne granice. Kultura i teritorij. Migracije, deteritorijalizirana kultura i transnacionalni identiteti. Invencija tradicije / kulture u suvremenosti. Promjenljivost i interaktivnost oblikovanja identiteta. Kulturni areali u Hrvatskoj. Hrvatska kultura na razmeđu srednje Europe, Mediterana i Balkana. *Zadruga*, uskrсни i božićni običaji. Hrvatska gospodarska emigracija u europske zemlje.

POPIS LITERATURE

1. Čačić – Kumpes, J. (ur). *Kultura, etičnost, identitet*. Institut za migracije i narodnosti et al., Zagreb, 2001.
2. Čapo Žmegač, J. *Hrvatski uskrсни običaji: korizmeno-uskrсни običaji hrvatskog puka u prvoj polovici XX. Stoljeća: svakidašnjica, pučka pobožnost, zajednica*. Golden marketing, Zagreb, 1997.
3. Čapo Žmegač, J. *Srijemski Hrvati, Etnološka studija migracije, identifikacije i interakcije*. Derieux, Zagreb, 2002.
4. Čapo Žmegač, J.; A. Muraj; Z. Vitez; J. Grbić; V. Belaj. *Etnografija. Svagdan i blagdan hrvatskoga puka*. Matica hrvatska, Zagreb, 1998.
5. Poutignat, Ph. I Streiff-Fenart, J. *Teorije o etnicitetu. XX. Vek*. Beograd, 1997.
6. Rihtman-Auguštin, D. *Etnologija i etromit. ABS95*. Zagreb, 2001.
7. Segalen, M. (ur.). *Drugi i sličan. Pogledi na etnologiju suvremenih društava*. Jesenski i Turk. Zagreb, 2002.
8. Vitez, Z. i Muraj, A. (ur.). *Hrvatska tradicijska kultura na razmeđu svjetova i epoha*. Barbat et al., Zagreb, 2001.
9. Žanić, I. *Prevarena povijest. Guslarska estrada, kult hajduka i rat u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini 1990.-1995. godine*. Durieux, Zagreb, 1998.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, interpretacije statističkih parametara.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pojedinačni usmeni kolokvij.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima

BROJ ECTS BODOVA: 10

REDNI BROJ PREDMETA: 010

NAZIV PREDMETA/MODULA: Bitni čimbenici hrvatskoga kulturnog identiteta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: JOSIP BRATULIĆ

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Josip Bratulić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Uključujući se u krug zapadne (latinske) kršćanske civilizacije, Hrvati su niz stoljeća - na granici prema Bizantu i istočnome kršćanstvu - participirali u kulturnim dobrima jedne i druge kršćanske ekumene. Rana pisana kultura Hrvata označena je trojičnošću: ona je tropismena (latinica, glagoljica, ćirilica) i trojezična (latinska, staroslavenska, hrvatska). Hrvati se rano uključuju u velika povijesna kretanja; sudjeluju u velikim duhovnim pokretima srednjega vijeka. Nosioci su tih velikih preobražaja prvenstveno samostani s redovničkim bratstvima - benediktinci, pavlini, zatim franjevci i dominikanci kojima je premrežen hrvatski prostor uz obalu, u gradskim komunama, i u unutrašnjosti Hrvatske. U tome razdoblju hrvatske kulture i političke povijesti nije se jače nametnulo neko političko i kulturno središte, jer su dijelovi današnje Hrvatske od 12. stoljeća dalje u sastavu drugih većih političkih cjelina: Ugarske, Habsburške Monarhije, Venecije, Otomanskoga Carstva. Nije zato neobično da se i u prividno skromnim i siromašnim sredinama kao što su Split, Trogir, Šibenik - na granici prema kršćanskim neprijateljima s Istoka - razvija snažna kulturna djelatnost, koja ima snažna odraza i u onovremenoj Europi. I posve male sredine, npr. istarska glagoljaška regija, koja je uspjela prirediti i tiskati prvu hrvatska tiskanu knjigu, glagoljski Misal (1483.), ali odmah nakon nje slijedi i latinički lekcionar, sastavljen i priređen u latinaškoj sredini, u Splitu, koji će dati snažan prilog u razvitku hrvatskoga jezika.

Hrvati se uključuju i u druga europska kulturna i društvena kretanja. Tako u humanizam, renesansu, protestantsku reformaciju i katoličku obnovu. Budući da je Hrvatska zahvaćena teškim ratovima s Turcima, ali i građanskim ratom nakon 1527., brojni su hrvatski intelektualci kao diplomati na kraljevskim dvorovima i u službi rimskih papa, šireći spoznaju o važnosti hrvatskoga nastojanja da se očuvaju kršćanske granice i obrani Europa od islamizacije. Hrvatska književnost do 19. stoljeća (a i kasnije) morala je služiti i posve određenim nacionalnim ciljevima, ali je služila i umjetnosti iskaza. U tome prednjači Dubrovnik, slobodna republika. U 19. stoljeću - u doba nacionalne integracije - događa se i preporod književnosti. Prihvaća se jedinstveni jezik i pravopis za sve Hrvate. Tada se osnivaju i najznačajnije kulturne i znanstvene ustanove: Matica hrvatska, Društvo svetoga Jeronima, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (danas Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti). Hrvatska je kultura oduvijek bila okrenuta i Zapadu i Istoku, nastojeći biti na službi mnogo širemu okružju nego što je hrvatski povijesni i politički prostor.

POPIS LITERATURE

1. T. Macan, «Povijest hrvatskog naroda», Školska knjiga, Zagreb 1993.
2. M. Kombol, «Povijest hrvatske književnosti do preporoda», MH, Zagreb 1961.
3. S. Ježić, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb 1990.
4. «Hrvatska i Europa» (1., 2., 3., 4. knjiga), HAZU et al., Zagreb 1997-2010.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad za odabranu temu iz stilskih razdoblja od XVI. stoljeća do svršetka XIX..

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 011

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antropologija – populacijska biologija čovjeka

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Pavao Rudan, Darko Polšek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Pavao Rudan, Darko Polšek

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij prikazuje temeljnu predmetnost antropologije kao prirodne znanosti i subdisciplinu - populacijsku biologiju čovjeka - kao integrativnu pluridisciplinarnu znanost, nasuprot danas u svijetu postojećim redukcionističkim pristupima. Povijesni pregled stjecanja novih spoznaja te rezultata prve, druge i treće biološke revolucije, upoznat će studente s pojavljivanjem temeljnih informacija o prirodi antropološke znanosti i njezinih specijaliziranih (užih stručnih) područja. Bit će prikazane dileme u interpretaciji novih informacija, kao i one različitih teorija o evoluciji čovjeka te logična potreba za holističkim analitičkim pristupom kao najproduktivnijim u suvremenoj antropologiji. Studentima će biti pružen pregled filogenetskih analiza, njihove mogućnosti i ograničenja te značaj što ga za evoluciju imaju «kratkoročni» i «dugoročni» adaptacijski procesi. Bit će upoznati s biološkim, biokulturnim i sociokulturnim karakteristikama različitih ljudskih grupa i njihovim interpopulacijskim varijabilnostima kao posljedicama adaptacijskog odgovora na utjecaj faktora okoline. Modeli antropoloških istraživanja suvremenih ljudskih grupa i teorijske procjene utjecaja genetskih i/ili okolinskih faktora u formiranju fenotipske ekspresije kompleksnih svojstava na populacijskoj razini bit će prikazani nizom poredbenih analiza.

POPIS LITERATURE

1. Craig R. J., Stall, R. i Gifford, S.M. (1986) Anthropology and epidemiology: Interdisciplinary approaches to the study of health and disease. D. Reidel, Dordrecht.
2. Little, M.A. i Haas, J.D. (1989) Human population biology: A transdisciplinary science, Oxford Univ. Press, New York - Oxford.
3. Relethford, J.: The Human Species - An Introduction to Biological Anthropology, Mayfield Publ. Comp., California, 1997.
4. UNESCO-EOLSS Joint Committee – Physical Anthropology/Human Biology, Editor P. Rudan (2006) (www.eolss.net).

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni oblik: esej, za odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 012

NAZIV PREDMETA/MODULA: Biblija i hrvatska kultura

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: TONČI MATULIĆ, STIPE BOTICA

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Tonči Matulić, Stipe Botica

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Povijest nastanka *biblijskih* knjiga. Biblijska arheologija. Starozavjetni i novozavjetni svijet. Povijest širenja Biblije u Hrvata. Tipovi biblijske transmisije. Prijevodi Biblije u Hrvata kao kulturna stečevina. Biblija u hrvatskoj kulturi tijekom mijene stilskih formacija. Biblija u hrvatskoj tradicijskoj kulturi. Hrvatski narodni život i običaji u svjetlu Biblije. Biblija i sustav vrijednosti u Hrvata. Nacionalni identitet i Biblija. Biblijski svjetonazor i globalizacija.

POPIS LITERATURE

1. **Jeruzalemska Biblija.** «Kršćanska sadašnjost». Ur. A. Rebić et al., Zagreb, 1994.
2. **City of Hope. Jerusalem from Biblical to modern times.** «Yad Izhak Ben-Zvi Yedioth – Chemed Books», Ur. M Ben-Sasson et al., Jerusalem, 1997.
3. **Književnost i Biblija.** «Književna smotra», br. 92, godište XXVI, Zagreb, 1994.
4. **Suvremena katolička enciklopedija.** Priredili M. Glazier i M. K. Hellwig. Hr. izd. M. Zovkić, «Laus», Split, 1998.
5. Stipe Botica. **Biblija i hrvatska kulturna tradicija.** Zagreb, 1995.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, interpretacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani oblik rada na točno odabrani segment suodnosa.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 013

NAZIV PREDMETA/MODULA: Komuniciranje i promocija hrvatskog identiteta

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Božo Skoko

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Božo Skoko

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij analizira suvremene načine upravljanja komuniciranjem i promocijom nacionalnih identiteta s posebnim naglaskom na hrvatski nacionalni identitet. U tom kontekstu obrađuje sljedeće teme:

- Nacionalni identitet kao temelj imidža i brendiranja države.
- Određenje imidža države, načini njegova nastajanja i mogućnosti istraživanja.
- Država kao komunikacijski subjekt i objekt u međunarodnim odnosima.
- Načini i sredstva komuniciranja u međunarodnim odnosima; Diplomacija i diplomatsko komuniciranje; Odnosi s javnošću; Propaganda; Međunarodni marketing.
- Javna diplomacija; Kulturna diplomacija; Znanstvena diplomacija.
- Fenomen brendiranja država; Uloga imidža države u međunarodnim političkim i gospodarskim odnosima; Koncept meke moći država; Koncept zemlje podrijetla.
- Država kao brend i strategije upravljanja identitetom i imidžom država.
- Sporenja i konsenzus oko hrvatskog identiteta. Uporišta i elementi hrvatskog identiteta.
- Kakvi su Hrvati? – sociološke i antropološke posebnosti hrvatskoga naroda.
- Prirodne, kulturološke, političke i dr. posebnosti hrvatske države i načini njihova komuniciranja.
- Povijest i nacionalni identitet. Hrvatski velikani.
- Imidž Hrvatske u zemljama nastalim na području bivše Jugoslavije.
- Imidž Hrvatske u državama članicama EU.
- Komunikacijska i promotivna strategija Hrvatske.
- Uloga medija i obrazovanja u očuvanju i promicanju nacionalnog identiteta.
- Uloga filma u promociji nacionalnog identiteta.

POPIS LITERATURE

1. Skoko, Božo (2009.): *Država kao brend – Upravljanje nacionalnim identitetom*, Matica hrvatska, Zagreb.
2. Lukić, Zorislav i Skoko, Božo, ur. (2011.): *Hrvatski identitet*, Matica hrvatska, Zagreb.
3. Skoko, Božo (2004.): *Hrvatska - identitet, image i promocija*, Školska knjiga, Zagreb.
4. Budak, Neven i Katunarić, Neven (ur.) (2010.): *Hrvatski nacionalni identitet u globalizirajućem svijetu*, Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
5. Cifrić, Ivan; Trako Poljak, Tijana i Klasnić, Ksenija ur. (2013.): *Hrvatski identitet u promjeni, Relacijski identiteti 2*, Biblioteka Razvoj i okoliš, Zagreb
6. Kale, Eduard (1999.): *Hrvatski kulturni i politički identitet*, PanLiber, Osijek- Zagreb – Split
7. Anholt, Simon (2009.): *Konkurentan identitet*, Plus, Zagreb.
8. Novak, Slobodan Prosperov (2000.): *Kratka povijest avanturizma*, Matica hrvatska, Zagreb.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani i usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 014

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etnološki i kulturnoantropološki pristupi hrvatskoj kulturi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Nevena Škrbić Alempijević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Nevena Škrbić Alempijević

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija je polaznicima dati uvid u temeljne koncepte koji proizlaze iz etnoloških i kulturnoantropoloških studija hrvatske kulture. Osvijetlit će se pojmovi kao što su kultura, tradicija, baština, identitet itd. Analizirat će se različiti istraživački pristupi kulturnim pojavama i procesima, koji proizlaze iz ove discipline. U kolegiju će se iznijeti pregled osnovnih obilježja tradicijske kulture u različitim područjima Republike Hrvatske, kao i povijesnih, političkih, ekonomskih i društvenih okolnosti kojima su uvjetovana. Uz to, obrađivat će se primjeri korištenja tradicijskih motiva u suvremenom kontekstu (u okviru festivala, kulturnog turizma, popularne kulture itd.). Polaznici će se poticati na istraživanje odabranih kulturnih fenomena primjenom kvalitativne metodologije.

POPIS LITERATURE

1. KELEMEN, Petra i Nevena ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ. 2012. *Grad kakav bi trebao biti. Etnološki i kulturnoantropološki osvrti na festivale*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
2. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2008. "Inventing Local Traditions, Becoming a Local Brand: Creators of Ludic Performances on a Croatian Island". *Journal of Mediterranean Studies*, 18 (1):43–62.
3. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2007. "Predstavljanje svadbe u hrvatskim pokladnim običajima". *Studia ethnologica Croatica*, 19:199–222.
4. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2006 "Tko uopće želi biti živi Karnaval? Tonči Kukoč Bager kao nositelj mjesne karnevaleskosti". *Studia ethnologica Croatica*, 18: 185–229.
5. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2006. "Inverzija spolova u hrvatskim pokladnim i svadbenim običajima". *Narodna umjetnost*, 43 (2):41–65.
6. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2006. "Krivoputske poklade i senjski karnevali: Uključivanje Krivopučana u ophode s maskama ". *Senjski zbornik*, 33:377–404.
7. ŠKRBIĆ ALEMPIJEVIĆ, Nevena. 2002/2003. "Značenja tradicijskoga pri konstruiranju istarskih identiteta". *Studia ethnologica Croatica*, 14/15:69–88.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani oblik eseja na zadanu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 015

NAZIV PREDMETA/MODULA: Priča, kultura i usmenost: folkloristički i književnoantropološki aspekti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Evelina Rudan

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Evelina Rudan

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U okviru kolegija predstaviti će se novije tendencije u folklorističkim i književnoantropološkim istraživanjima usmenih priča. Metode istraživanja priča (od kazivanja do transkripcije, od transkripcije do interpretacije). Priča kao tekst i pripovijedanje kao izvedba. Mehanizmi 'življenja' priča. Priče u komunikacijskom i kulturnom pamćenju. Žanrovska određenja i sporna mjesta tih određenja (s posebnim osvrtom na bajke, predaje i priče iz svakodnevnog života). Usmena priča i popularna kultura. Usmena priča i njezina upotreba npr. u oblikovanju osobnog identiteta, identiteta zajednice (lokalna, nacionalna...) ili u specifičnim upotrebama (poput turističke npr.).

POPIS LITERATURE

1. Bošković Stulli, Maja. 2006. Priče i pričanje, Stoljeća usmene hrvatske proze. Zagreb: Matica hrvatska
2. Dégh, Linda. 2001. Legend and Belief. Dialectics of a folklore genre. Bloomington and Indianapolis
3. Hameršak, M.; Marjanić, S. 2010. Folkloristička čitanka. Zagreb: AGM
4. Kearney, Richard. 2009. O pričama. (s eng. prevela Martina Čičin-Šain), Zagreb: Naklada Jesenski Turk
5. Marković, Jelena. 2012. Pričanja o djetinjstvu. Život priča u svakodnevnoj komunikaciji. Zagreb: Institut za etnologiju i folklorstiku.
6. Kultura pamćenja i historija. 2006. (prir. i prev. Maja Brkljačić, Sanda Prlenda). Zagreb: Golden marketing, Tehnička knjiga

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje, seminari, radionice, samostalne konsultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit na temelju predložene literature. Istraživački rad iz područja kolegija..

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 016

NAZIV PREDMETA/MODULA: Prapočeci kulture na tlu Hrvatske

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ivor Karavanić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ivor Karavanić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Istraživanja čuvenih paleolitičkih nalazišta u Hrvatskoj (primjerice, Krapina, Vindija, Šandalja) dala su vidan doprinos tumačenju kulturnih procesa, prilagodbe i ponašanja lovaca i skupljača starijega kamenog doba Europe. Ujedno nam govore o prapočecima kulture na tome području. Predmet obuhvaća nekoliko cjelina: počeci istraživanja paleolitika i formiranje prapovijesne arheologije kao znanstvene grane u Hrvatskoj; najraniji tragovi ljudske djelatnosti na tlu Hrvatske; život i kultura neandertalskoga pračovjeka; sudbina neandertalaca i postanak suvremenih Europljana – evidencija iz špilje Vindije; paleolitičke kulture modrenoga čovjeka na tlu Hrvatske.

POPIS LITERATURE

1. Basler, Đ. (1983.). Paleolitske kulture u jadranskoj regiji Jugoslavije. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu* (nova serija), 38, 1-63.
2. Radovčić, J. (1988.). *Dragutin Gorjanović Kramberger i krapinski pračovjek: počeci suvremene paleoantropologije*. Zagreb, Hrvatski prirodoslovni muzej & Školska knjiga.
3. Karavanić I. & Smith F. H. (2000.). Still more on the Neanderthal Problem: the Vindija case. *Current Anthropology*, 41/5, 838-840.
4. Karavanić, I. (2004.). The Middle Paleolithic settlement of Croatia. In: *Settlement Dynamics II* (N. Conard, ed.), str. 185-200. Tübingen: Kerns Verlag.
5. Ahern, J. C. M., Karavanić, I. Paunović, M., Janković, I. & Smith, F. H. (2004.). New discoveries and interpretations of hominid fossils and artifacts from Vindija Cave, Croatia. *Journal of Human Evolution*, 46, 25-65.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani oblik eseja na zadanu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 017

NAZIV PREDMETA/MODULA: Materija i tehnologija u civilizaciji kroz ep, rituale, mit i religiju

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Aleksandar Durman

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Aleksandar Durman

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Najranija velika robna razmjena, koju smijemo nazvati trgovinom, imala je gotovo kontinentalne razmjere, a razmjenjivao se kamen – iste tvrdoće, slične tehnološke kakvoće, no različite boje. Je li u pitanju bila samo radoznalost?

Zašto prapovijesni Europljanin žutom bojom označava smrt, kad je bio svjestan da bi je prikladnije bilo obilježiti bijelom?

Prva tehnološki proizvedena kovina jest olovo (nema ga elementarnog u prirodi) koje nitko nije koristio, ali se može naći u neolitičkim slojevima.

Nema civilizacije bez tehnologije. Ona pak često nema logičan tijek. Materijali su obilježja stupnja civilizacije, a svaku tehnološku promjenu prati ep, mit, pa i poneki uskršli ili srušeni bog, jer tehnologija zadire u samu strukturu prirode. I premda se čini da sama potreba za savršenijim materijalima izaziva nove tehnologije, često su religijski običaji i obredi koji koriste različite materije za tehnologiju učinili znatno više. Katkad je lakše iz mita razmrsiti tehnološki proces nego iz stvarnih materijalnih ostataka.

U civilizaciji materiju često inicira duhovna, a pretvara se u karnalnu potrebu. Tradicija izašla iz određenih duhovnih potreba uzdiže, a primijenjena tehnologija ruši i uništava junake i bogove. Zbog toga se iznova treba pitati koliko je nova materija u civilizaciji samo stvarna i praktična, a koliko duhovna i potreba.

Sav arheološki materijal relevantan za sadržaj predmeta s prostora je Hrvatske, a komparativna duhovna iskustva vezana su uz zabilježene tekstove starih civilizacija i uz domaću narodnu tradiciju.

POPIS LITERATURE

1. S. Dimitrijević/Pandžić/težak Gregl, *Prapovijest*. Zagreb 1998.
2. R. Katičić, *Litterarum studia*, Zagreb 1998.
3. L. Hunt, *Nova kulturna historija*. Zagreb 2001.
4. N. Cambi, *Antika*. Zagreb 2002.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani esej na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 018

NAZIV PREDMETA/MODULA: Antičke kulturne vrednote – baština svih kultura

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Marina Milićević Bradač

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Marina Milićević Bradač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija govori o antičkoj kulturi i civilizaciji na hrvatskome prostoru, onoliko koliko je poznato iz grčkih i rimskih izvora i iz arheološkoga materijala. Kako je hrvatski prostor bio integralan dio rimskoga svijeta, moraju se spomenuti i općenite rimske civilizacijske odlike, kao točka usporedbe za ono što je poznato iz ovih naših krajeva.

Kolegij nije zamišljen kao zadan popis poglavlja i tema koje se stalno ponavljaju, već kao problemski: pojedine teme pokušavaju se obraditi na znanstveni način, kao informacija studentima, ali i kao primjer kako se obrađuju pojedini problemi iz arheološke znanosti.

Ako arheologiju shvatimo kao PROUČAVANJE MATERIJALNIH TRAGOVA PROŠLIH ŽIVOTA, onda nam je lako razumjeti zašto se danas moderna znanost bavi svim aspektima svakodnevice. U skladu s tim kolegij se bazira više na civilizacijskim aspektima svakodnevice nego na opisivanju arheoloških nalaza. Kao primjer za tematiku pojedinih poglavlja možemo navesti:

- ekonomija, trgovina, obrt, poljodjelstvo, ekološka situacija
- hrana, piće, odijevanje
- duhovni svijet: religijska vjerovanja i duhovnost svakodnevice koja se vidi na natpisima

POPIS LITERATURE

1. Nenad Cambi. *Antika (Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, knjiga 2)*. Naklada Ljevak, Zagreb, 2002.
2. Marin Zaninović. *Od Helena do Hrvata*. Školska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Branimir Gabričević. *Studije i članci o religijama i kultovima antičkog svijeta*. Književni krug, Split, 1987.
4. Marina Milićević Bradač. "Bromo, a ne Bromije" (pivo u antici). *Opuscula Archaeologica*, 23-24, 1999-2000., 65-76.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni kolokvij.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 019

NAZIV PREDMETA/MODULA: Rimljani i njihovi spomenici kao prilog kulturnoj baštini Hrvatske

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Mirjana Sanader

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Mirjana Sanader

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Prije uspostave rimske vlasti na teritoriju današnje Hrvatske živjeli su ilirski i keltski narodi.

Prvi zabilježeni sukob između Rimljana i Histra, koji su nastanjivali najsjevernije obalno područje, zbio se tako 221. g. pr. Krista. Povod mu je bio, kako je napisao Orozije, histarski napad na rimske lađe sa žitom (*Oros. 4,13,16*). Taj Orozijev zapis, osim što izravno govori o uzrocima rata, neizravno donosi i podatke o tome da su Rimljani već poznavali istočnu obalu Jadrana i koristili se njome za trgovačku plovidbu. Već nekoliko godina ranije (229. g. pr. Krista) upliću se Rimljani u sukob s ilirskom kraljicom Teutom. Već tada, ili najkasnije nakon poraza kralja Gentija 168. g. pr. Krista, Rimljani uspostavljaju protektorat nad otocima i obalom.

Oktavijan je 35. g. pr. Krista odlučio osigurati sjevernu granicu Italije. U tome se razdoblju okrenuo i prema Iliriku, nastojeći osigurati i prijelaze prema istoku. Tim je pohodima dospio do rijeke Save, a čini se i do njezina ušća, jer Kasije Dion izvješćuje da su rimski vojnici tom prigodom doprli i do Dunava. Siscia je u to vrijeme postala rimska uporišna točka. U godinama 12 – 11. pr. Krista vodio je Tiberije Prvi panonski rat, kada je prijedena crta Save, pa je nova granična crta bila na sjeveru rijeka Drava, a na istoku Dunav.

Nakon gušenja više ustanaka lokalnoga stanovništva, nezadovoljnoga rimskom vlašću, u tim je krajevima zavladao mir, koji je donio ekonomski prosperitet. Osnivaju se brojna naselja i gradovi, bujaju trgovina i zanatstvo, a stanovništvo se romanizira te potom vrlo rano i kristijanizira.

Iako je stanovništvo rimske provincije Panonije, koja se dijelom nalazila na današnjim hrvatskim područjima, zbog blizine granice bilo više ugroženo od provincije Dalmacije, živjelo se gotovo do kraja 4. st. u miru. Prvi veliki potresi događaju se nakon navale barbarskih plemena. Tako su gotska plemena 395. g. prvi put doprla i do Salone. Najkasnije 456. g. Panonija je čvrsto u rukama Gota, a nešto je kasnije i Dalmacija. Iako je Bizant uspio povratiti neke krajeve, ipak je morao popustiti pod navalama Avara i Slavena. Tako u 7. st. upravu u Saloni preuzimaju Slaveni - Hrvati.

POPIS LITERATURE

1. N. Cambi. *Antika*. Zagreb, 2002.
2. D. Rendić – Miočević. *Iliri i antički svijet*. Split, 1989.
3. M. Sanader. *Rasprave o rimskim kultovima*. Zagreb, 1999.
4. M. Sanader. *Antički gradovi u Hrvatskoj*. Zagreb, 2001.
5. A. Starac. *Rimsko vladanje u Istriji i Liburniji I i II*. Pula, 1999.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni esej na odabranom primjeru rimske kulture.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 020

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska kultura od kasne antike do romanike

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Miljenko Jurković

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: MILJENKO JURKOVIĆ

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tema kolegija su arhitektura i figuralne umjetnosti od kasne antike do rane romanike (4. do 11. st.) na tlu današnje Hrvatske. Naglasak će biti na proučavanju najznačajnijih spomenika toga razdoblja i njihovoga značenja kako u hrvatskom tako i u europskom kulturno-povijesnom kontekstu. Problematizirat će se promjene stilova toga razdoblja i njihove percepcije u domaćoj povijesti umjetnosti, s naglaskom na novoj metodologiji istraživanja povijesti umjetnosti kasne antike i ranog srednjeg vijeka u Hrvatskoj i Europi.

POPIS LITERATURE

1. N. Cambi, *Antika*; Zagreb, 2002. (poglavlje: Kasnoantička i starokršćanska civilizacija; str. 205-311)
2. *Hrvati i Karolinzi*, katalog izložbe, Split, 2000.
3. M. Jurković, *Od Nina do Knina*, katalog izložbe, Zagreb 1992.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad za odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 021

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska kultura baštinjena iz praslavenske

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Vitomir Belaj

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Vitomir Belaj

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Koncepti o Hrvatima i pripadnosti slavenskoj zajednici naroda (autohtonost, doseljavanje, iransko podrijetlo). Povijest traganja za praslavenskim elementima u hrvatskoj kulturi, posebice: A.M. Relković (riječi), Martin Sabolović (sudjelovanje u projektu na rekonstrukciji praslav. kulture), M.P. Katančić (autohtonistička koncepcija), Petar Nižetić, N. Nodilo; A. Radić, M. Gavazzi ("kulturalna analiza" hrvatske narodne kulture, studije o praslavenskoj baštini), B. Bratanić (oraće sprave); R. Katičić, V. Belaj (studije o rekonstrukciji praslavenskih obrednih tekstova i obreda); s opisom spoznaja pojedinih autora; sinteza dosadanjih spoznaja.

POPIS LITERATURE

4. Belaj, Vitomir (2000.). The Croats and their Folk Culture. U: *Croatian folk Culture at the crossroads of worlds ans eras*. Katalog istoimene izložbe u Budimpeštanskome povijesnom muzeju, siječanj-ožujak 2000. str. 25-35.
5. Belaj, Vitomir (2001.). Die kroatische Ethnologie im europäischen Kontext. U: Jasna Čapo Žmegač, Reinhard Johler, Sanja Kalapoš, Herbert Nikitsch (ur.): *Kroatische Volkskunde/Ethnologie in den Neunzigern*, Wien, Institut für Europäische Ethnologie. str. 51-68.
6. Belaj, Vitomir (2001.). Hrvati i njihova kultura. U: Vitez, Zorica i Aleksandra Muraj (ur.): *Hrvatska tradicijska kultura na razmeđu svjetova i epoha*. Izd. Barbat, Galerija Klovićevi dvori i Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, str. 27-36.
7. Belaj, Vitomir (1998.). *Hod kroz godinu*. Golden Marketing, Zagreb.
8. Čapo Žmegač, Jasna/Aleksandra Muraj/Zorica Vitez/Jadranka Grbić/Vitomir Belaj. *Hrvatska etnografija*. Matica hrvatska, Zagreb, 1998.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanje, rasprava o pojedinom segmentu etnokulture.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad za odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 022

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatsko glagoljaštvo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Stjepan Damjanović, Mateo Žagar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Stjepan Damjanović, Mateo Žagar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Povijesni okviri nastanka i djelovanja hrvatskoga glagoljaštva. Glagoljaštvo kao sastavnica trojezične i tropismene hrvatske srednjovjekovne kulture. Prostorne odrednice. Hrvatsko, slavensko i europsko u hrvatskome glagoljaštvu. Funkcionalnostilska razvedenost hrvatskoglagoljskih tekstova: epigrafika, liturgija, pravo, beletristika. Hrvatskoglagoljski tekstovi kao izvor za hrvatsku književnu i jezičnu povijest. Grafetičke osobine hrvatskoglagoljskih tekstova. Iluminacije u hrvatskoglagoljskim tekstovima. Glagoljaški tisak. Glagoljaštvo u novovjekim književnim, filološkim i političkim interpretacijama.

POPIS LITERATURE

1. S. Damjanović, *Slovo iskona* (treće, popravljeno izdanje), Zagreb, 2012.
2. S. Damjanović, D. Deković (ur.), *Istraživanja o riječkome glagoljaškom krugu*, Zagreb, 2011.
3. J. Bratulić et al., *Povijest hrvatskoga jezika, Knj. 1., Srednji vijek*, Zagreb, 2009.
4. M. Žagar, *Uvod u glagoljsku paleografiju. 1, (X., XI. st.)*, Zagreb, 2013.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 023

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kultura i znanost hrvatskog srednjovjekovlja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Franjo Šanjek

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Franjo Šanjek

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Hrvati i razvoj znanosti u europskome srednjovjekovlju od Hermana Dalmatina do Ludovika Crijevića Tuberon. Hrvati i Europa duha (Hrvati na europskim sveučilištima). Hrvati i europske integracije (Ivan Stojković, Marko Marulić i dr.). Crkva, knjiga i školstvo na hrvatskim prostorima u srednjemu vijeku (samostanske i katedralne škole, Kažotić i 'generalni studij' zadarskih dominikanaca). Redovništvo i heterodokсни bosansko-humski krstjani u hrvatskoj srednjovjekovnoj kulturi.

POPIS LITERATURE

5. Herman Dalmatin. *Rasprava o bitima*, sv. I-II, Pula, 1990.
6. F. Šanjek. *Crkva i kršćanstvo u Hrvata. Srednji vijek*, Zagreb, 1993.
7. T. Raukar. *Hrvatsko srednjovjekovlje: prostor, ljudi i ideje*. Zagreb (Školska knjiga), 1997.
8. *Hrvatska i Europa: kultura, znanost i umjetnost*. sv. I-II. Zagreb, 1997. i 2000.
9. F. Šanjek. *Hrvati i Pariško sveučilište, 13.-15. stoljeće*. Rad HAZU, 476/1998., str. 109-147.
10. F. Šanjek. *Bosansko-humski krstjani u povijesnim vrelima, 13.-15. stoljeće*. Zagreb (Barbat), 2003.
11. *Povijest Hrvata, sv. I., Srednji vijek*. Zagreb (Školska knjiga), 2003.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu (iz bilo kojeg razdoblja obuhvaćena sadržajem).

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 024

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska ranosrednjovjekovna kultura i umjetnost

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Mirjana Matijević Sokol

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Mirjana Matijević Sokol

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kratak povijesni pregled razdoblja vladanja hrvatskih narodnih vladara (VIII. - XII. st.). Jezik, pismenost i književnost. Latinska pisma: beneventana i karolina. Glagoljaštvo i glagolizam. Skriptoriji i kancelarije. Diplomatički zapisi, narativna vrela, epigrafički spomenici. Likovne umjetnosti. Predromaničko graditeljstvo, pleterna plastika - skulptura, slikarstvo, iluminacije rukopisa. Materijalna kultura - *artes minores*. Glazbena umjetnost: počeci hrvatske glazbe i glagoljaško pjevanje. Interakcija sa susjednim zemljama i kulturama. Hrvatske posebnosti u europskim okvirima.

POPIS LITERATURE

1. Gunjača, S. - Jelovina, D. **Starohrvatska baština**. Zagreb, 1976.
2. Hercigonja, E. **Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja**. MH, Zagreb, 1994.
3. **Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, I.** HAZU i AGM, Zagreb, 1997.
4. Katičić, R. *Litterarum studia*. MH, Zagreb, 1998.
5. Matijević Sokol, M. - Sokol, V. **Hrvatska i Nin u doba kneza Branimira**. Hrvatski studiji i Hefti, Zagreb – Milano, 1999.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 025

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska srednjovjekovna glazba u europskome kontekstu

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Hana Breko Kustura

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Hana Breko Kustura

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Liturgijska glazba srednjovjekovne Europe: "gregorijanski koral" i njegovi rukopisni izvori na hrvatskim prostorima. Srednjovjekovna hrvatska liturgijska glazba: na razmeđu beneventanske, franačke i glagoljaške tradicije. Glazbeni izvori srednjovjekovne Dalmacije: specifičnosti beneventanskoga pjevanja u Zadru, Dubrovniku, Trogiru i Kotoru. Glazba srednjovjekovne biskupije Zagreb: rukopisni izvori, obred, napjevi. Na tragu glazbenoga nacionalnog identiteta: napjevi u čast patrona hrvatskih biskupija. Tradicija "arhaičnoga dvoglasnog pjevanja" u Hrvatskoj.

POPIS LITERATURE

1. H. Breko Kustura, *Najstarija misna knjiga srednjovjekovne Pule (11. stoljeće) - Notirani glazbeni kodeks iz Samostana franjevac konventualaca u Šibeniku, tzv. šibenski "Liber sequentiarum et sacramentarium"*, Zagreb, 2012.
2. H. Breko Kustura, *Misal MR 70 zagrebačke Metropolitanske knjižnice. Kontekst nastanka i primjene srednjovjekovnoga glazbenoga rukopisa*, Zagreb, 2003.
3. E. Stipčević, *Hrvatska glazba: povijest hrvatske glazbe do 20. stoljeća*, Zagreb, 1997.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 026

NAZIV PREDMETA/MODULA: Susret povijesti i književnosti u srednjovjekovnim i renesansnim izvorima

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Zdenka Janeković Römer

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Zdenka Janeković Römer

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Povijest i iskustveni pol filozofije, ali i “ars”, dio književnosti. Povijest i pjesništvo pokazuju se u mnogočemu srodnima i oblikom i sadržajem. Zbilja, to jest cjelokupno ljudsko iskustvo, područje je i pjesničkog i historiografskog promišljanja. Obje vrste nastoje razjasniti svijet, stavljaju se u odnos prema njemu i stvaraju određenu sliku. Obje imaju utjecaj na ljude kojima prenose poruke i pobuđuju osjećaje, te pridonose ostvarenju etičkih ideala koje je renesansna filozofija postavljala pred društvo. Dvije su discipline bliske po estetiziranom načinu izražavanja, jer i povijesni izračaj ima ritam i figure. Vezuje ih i “povijesno” shvaćanje riječi, prema kojem ona obnavlja i mijenja svoje značenje ovisno o konkretnom povijesnom kontekstu. Ono što ih je tradicionalno dijelilo jest shvaćanje da je povijest *narratio vera*, obvezom prema istini lišena potpune slobode stvaralaštva koju ima pjesništvo. Međutim, i “neistinito”, “potpuno slobodno” književno stvaralaštvo također ima spoznajnu vrijednost, dok povijesni “istiniti” diskurz u sebi nosi subjektivnu, te umjetničku dimenziju. Spoznaja, odnosno uvid u bit stvari, jednako je prožeta erosom stvaranja kao i pjesništvo. Razmatrat će se književna djela kao povijesni izvori i diskutirati o bliskostima i razlikama između književnog i povijesnog diskursa u to vrijeme. Pjesnička preobrazba zbilje. U tom kontekstu u kolegiju će se analizirati srednjovjekovni i renesansni književni i povijesni tekstovi. Razmatrat će se književna djela kao povijesni izvori i diskutirati o bliskostima i razlikama između književnog i povijesnog diskursa u to vrijeme.

POPIS LITERATURE

1. Z. Janeković Römer, *Okvir slobode. Dubrovačka vlastela između srednjovjekovlja i humanizma*, Zagreb, 1999.
2. Z. Janeković Römer, *Maruša ili suđenje ljubavi. Bračno-ljubavna priča iz srednjovjekovnog Dubrovnika*, Zagreb, 2008.
3. **Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, I.** HAZU i AGM, Zagreb, 1997.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 027

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatsko latinsko srednjovjekovlje

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Neven Jovanović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: NEVEN JOVANOVIĆ

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Od klasičnoga do srednjovjekovnoga latinskog (književni latinski i govorni latinski do kraja VI. st., reforma Karla Velikog i njezina važnost na jezičnome planu). Konstitutivni elementi srednjovjekovnoga latinskog. Formalne karakteristike (pravopis, izgovor, naglasak, glasovne osobitosti, morfosintaksa, leksik). Određivanje srednjovjekovnoga latinskog kao samostalnoga lingvističkoga fenomena i jezika zajednice «res publica litterarum». Kriteriji vrednovanja srednjovjekovnih latinskih tekstova. Dualizam i stilska raznolikost srednjovjekovnoga latiniteta. Osobitosti latiniteta hrvatskoga srednjovjekovlja. Analiza izabranih natpisa, isprava i tekstova, npr. nadgrobnih natpisa kraljice Jelene, Trpimirova i Muncimirova darovnica, Rižanski pravorijek, Zadarski kartular Sv. Marije, Supetarski kartular, Toma Arhiđakon *Historia Salonitana*, Opsada Zadra i dr.

POPIS LITERATURE

1. Karl Strecker. *Einführung in das Mittellatein*, Berlin, 1939. (engl. prijevod R.B. Palmera. *Introduction to medieval Latin*, 1963.)
2. D. Norberg. *Manuel pratique de latin médiéval*. Paris, 1968.
3. V. Paladini, M. De Marco. *Lingua e letteratura mediolatina*. Bologna, 1980.
4. F. Mantello, A.G. Rigg. *Medieval Latin*. Washington, 1996.
5. *Medieval Latin – General Bibliography*: <http://members.aol.com/greghays/MLBiblio.htm>

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismena provjera znanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 028

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski latinizam

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Darko Novaković

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: DARKO NOVAKOVIĆ

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Latinski je na natpisima hrvatskih vladara i u njihovoj službenoj korespondenciji posvjedočen u devetome stoljeću. Sve do sredine devetnaestoga stoljeća, kad je konačnom pobjedom ideologije nacionalnoga preporoda prestao biti službenim jezikom Sabora i nastavnim jezikom u hrvatskim školama, latinski u hrvatskoj književnosti ravnopravno supostoji s narodnim jezikom. Takav bilingvizam sam po sebi nije nikakva hrvatska specifičnost, jer se slična pojava može uočiti i u drugim sredinama. Ono što je atipično u hrvatskome latinitetu jest njegova trajnost i iznimno bogata produkcija. Prema gruboj računici oko 2500 hrvatskih latinista uspjelo je poneko svoje djelo objaviti tiskom. U kolegiju se, na tragu prethodno utvrđenih interesa slušača, predstavljaju pojedini žanr, razdoblje ili autorski opus.

POPIS LITERATURE

1. Krstić, K. *Humanizam kod Južnih Slavena*, "Enciklopedija Jugoslavije", sv. 4, Zagreb, 1960., str. 287-303.
2. Krstić, K. *Latinitet kod Južnih Slavena*, "Enciklopedija Jugoslavije", sv. 5, Zagreb, 1962., str. 478-494.
3. *HRVATSKI LATINISTI - CROATICI AUCTORES QUI LATINE SCRIPSERUNT*. Ur. Veljko Gortan i Vladimir Vratović. sv.1-2, Zagreb, 1969.-1970.
4. Vratović, V. *Hrvatski latinizam i rimska književnost*. Zagreb, 1989.
5. Novaković, D. *Latinsko pjesništvo hrvatskoga humanizma*, U: M. Tomasović – D. Novaković. *Marko Marulić - Hrvatski latinisti*. Zagreb, 1994., str. 53-119.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na točno zadanu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 029

NAZIV PREDMETA/MODULA: Kroz povijest hrvatske znanosti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Snježana Paušek-Baždar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Snježana Paušek-Baždar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Prikazat će se hrvatska znanstvena baština kao jedna od sastavnica hrvatske kulture. Povijest znanosti izlagati će se u vremenskome slijedu: srednjovjekovlje, renesansa, osvit novovjekovlja, prosvjetiteljstvo, hrvatski narodni preporod, postpreporodno doba i suvremena znanost, s osobitim naglaskom na povezivanje s drugim područjima hrvatske kulture. Pri tome će se razlikovati znanstveni doprinos hrvatskih učenjaka koji su, dijelom ili potpuno, djelovali u stranim znanstvenim središtima, od znanstvenih zbivanja na tlu Hrvatske. Istaknut će se važnost rada brojnih, manje ili više poznatih, učenjaka i intelektualaca u utemeljenju i razvitku hrvatske znanstvene sredine.

POPIS LITERATURE

1. *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine* (odabrani tekstovi)

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na temu po izboru.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 030

NAZIV PREDMETA/MODULA: Književna kultura renesanse i baroka u Hrvatskoj

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dunja Fališevac, Lahorka Plejić Poje

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dunja Fališevac, Lahorka Plejić Poje

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

I. Renesansa

Cilj je kolegija da predstavi hrvatsku renesansnu književnu kulturu, sliku čovjeka, svjetonazore, filozofske, estetičke i poetičke koncepcije renesanse. Isto tako kolegij bi predstavio renesansne književne krugove dubrovačko-dalmatinskoga prostora prema autorima i žanrovima zastupljenima u pojedinome kulturnom centru. Pritom bi se respektirale ove kulturološke odrednice i metodološka polazišta:

1. Epoha renesanse; tumačenje renesanse u 20. stoljeću.
2. Prostori hrvatske renesansne književnosti (Dubrovnik, Hvar, Split, Zadar itd.). Vremenske odrednice renesanse.
3. Sustav obrazovanja - *studia humanitatis*; humanizam i renesansa.
4. Srednji vijek i renesansa.
5. Slika čovjeka u renesansi odčitana iz tematskih svjetova književnih tekstova; svjetonazori hrvatske renesansne kulture; antika i kršćanstvo u renesansi.
6. Poetički programi hrvatske renesansne književnosti.
7. Žanrovi hrvatske renesanse; glavni predstavnici.

Slika hrvatske renesansne kulture i renesansnoga čovjeka rekonstruirana na temelju narativnih izvora (povijesnih i književnih).

II. Barok

Cilj je kolegija s jedne strane predstaviti razumijevanje baroka i književnosti 17. stoljeća u književnoznanstvenoj literaturi. S druge strane kolegij bi težio opisati barokna obilježja književnih tekstova 17. i 18. stoljeća u hrvatskoj kulturi. Pritom bi se tumačenje baroka kretalo u ovim okvirima:

1. Barok u hrvatskoj književnosti – prostor i vremenske odrednice.
2. Razumijevanje pojma barok: stil ili epoha.
3. Manirizam i barok.
4. Varijante hrvatskoga književnog baroka.
5. Stilska obilježja baroknoga teksta.
6. Predstavnici baroka u hrvatskoj književnosti.
7. Tematski svjetovi hrvatske barokne književnosti; realni i virtualni svjetovi barokne književnosti.
8. Žanrovi hrvatske barokne književnosti.
9. Renesansa – barok: odnos kontinuiteta ili diskontinuiteta.
10. Barok - katolička protureformacija.

POPIS LITERATURE

1. J. Burckardt. Kultura renesanse u Italiji, preveo M. Prelog. Beograd, 1991. (fototipsko izdanje).
2. J. Delimeau. Civilizacija renesanse, preveo Z. Stojanović. Novi Sad, 1989.
3. M. Kombol. Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda. Zagreb, 1961., 2. izd.
4. M. Franičević. Povijest hrvatske renesansne književnosti. Zagreb, 1983.
5. J. Rapacka. Zaljubljeni u vilu. Split, 1998.
6. T. Bogdan. Lica ljubavi; status lirskog subjekta u kanconijeru Džore Držića. Zagreb, 2003.
7. Izabrana literatura o pojedinim problemima i aspektima hrvatske renesanse književnosti.

1. P. Pavličić. Rasprave o hrvatskoj baroknoj književnosti. Split, 1979.
2. Z. Kravar. Studije o hrvatskom književnom baroku. Zagreb, 1975.
3. Književni barok. Uredile Ž. Benčić i D. Fališevac. Zagreb, 1988.
4. Hrvatski književni barok. Uredila D. Fališevac. Zagreb, 1991.
5. Z. Kravar. Nakon godine MDC. Dubrovnik, 1993.
6. Z. Kravar. Das Barock in der kroatischen Literatur. Köln – Weimar – Wien, 1991.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, interpretacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu, po vlastitom odabiru.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 031

NAZIV PREDMETA/MODULA: **Europski kontekst starije hrvatske književnosti**

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Davor Dukić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Davor Dukić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tradicionalna i moderna eurocentričnost komparatistike (*european studies*). Hrvatska komparatistika i komparativno proučavanje hrvatske književnosti (kraći povijesni pregled). "Domaće" i "strano" u hrvatskoj srednjovjekovnoj književnosti. Genetički odnosi hrvatske dopreporodne književnosti: talijanski utjecaji u 16. i 17. stoljeću, njemački utjecaji i "francuska moda" u 18. stoljeću. Tipološka usporedba hrvatske i drugih slavenskih književnosti ranoga novovjekovlja. Elementi orijentalne kulture i interes za nju. Perspektive poredbene kroatistike u okvirima filološkoga i kulturnopovijesnoga proučavanja.

POPIS LITERATURE

1. Komparatistik und Europaforschung. Perspektiven vergleichender literatur- und Kulturwissenschaft. Ur. H. Dyserinck i K. U. Syndram. Bonn – Berlin, Bouvier, 1992.
2. Slamnig, Ivan. "Hrvatska književnost prije preporoda kao dio evropskog književnog kretanja". U: Hrvatska književnost prema evropskim književnostima. Ur. A. Flaker, K. Pranjić. Zagreb, Liber, 1970., 19-49.
3. Matić, Tomo. Iz hrvatske književne baštine. Zagreb – Slavonska Požega, Matica hrvatska, 1970.
4. Hrvatska književnost u europskom kontekstu. Ur. A. Flaker, K. Pranjić. Zagreb: ZZK. 1978.
5. Zorić, Mate. Književni dodiri hrvatsko-talijanski. Split, Književni krug, 1992.
6. Kravar, Zoran. Nakon godine MDC. Dubrovnik, Matica hrvatska, 1993.
7. Torbarina, Josip. Kroatističke rasprave. Zagreb, Matica hrvatska, 1997.
8. Rapacka, Joanna. Zaljubljeni u vilu: Studije o hrvatskoj književnosti i kulturi. Split, Književni krug, 1998.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani ispit (odabrana tema).

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 032

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijest svakodnevice i Dubrovačka Republika

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Slavica Stojan

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Slavica Stojan

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kuća kao središte snage, zaštite i okrepe; Ulica odnosno javni prostor kao mjesto nesigurnosti ali i prostor zbivanja koja podsjećaju na pučki teatar; Suočavanje s porodom, vjenčanjem i smrću - ženidbeni ugovori i testamenti; Djetinjstvo, odgoj i edukacija; čast i otmjenost, odijevanje i pučke svečanosti; ženski glasovi u povijesti svakodnevice - emotivni moment u arhivskom zapisu; Obrti i bratovštine, dignitet trgovca i *Fortuna* kao alegorijska figura i kao splet zamki; Stranci u Dubrovniku, prisutnost Židova u gradskom središtu, Turci i turski podanici; Svijet duhovnih slika, crkveni redovi; Topografija i demografija; Plurilingvizam, u književnosti i u životnoj praksi; Privatni životi pisaca: analiza književnog *procedéa* kroz identifikaciju njihovih živih modela. Interakcijom povijesti i književnosti polaznici studija imat će mogućnost proučavanja najuzbudljivijeg područja povijesti Dubrovačke Republike i rekonstrukciju povijesne svakodnevice na interdisciplinarnan način.

POPIS LITERATURE

1. Burke, Peter. *Popular Culture in Early Modern Europe*. London: TempleSmith, 1978.
2. Laslett, Peter. *The world we have lost*. USA: Charles Scribner's sons, 1973.
3. Rheubottom, David. *Age, Marriage, and politics in fifteenth-century Ragusa*. Oxford, Oxford University Press, 2000.
4. Stojan, Slavica. *Vjerenice i nevjernice*. Zagreb - Dubrovnik: Prometej - Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2003.
5. *Slast tartare. Marin Držić u svakodnevici renesansnog Dubrovnika*. Zagreb - Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2006.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani esej.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 033

NAZIV PREDMETA/MODULA: Prinos franjevacu Bosne Srebrene hrvatskoj kulturi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ivo Pranjković

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ivo Pranjković

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Franjevačka redodržava Bosna Srebrena od 1291. godine nadalje (povijesni okvir). Franjevci i srednjovjekovna Bosna. Pastoralna, kulturna i politička djelatnost franjevacu Bosne Srebrene u vrijeme osmanske vlasti. Franjevci Bosne Srebrene nakon uspostave redovite crkvene hijerarhije 1881. godine. Spisateljska djelatnost franjevacu Bosne Srebrene (pastoralni i liturgijski spisi, teološki i filozofski spisi, samostanske kronike i memoarski spisi, povijesni spisi, pjesništvo, pripovjedna proza i putopisi, početnice, latinske gramatike i drugi jezikoslovni spisi, "likaruše"). Standardnojezični uzus franjevacu Bosne Srebrene u 17. i 18. stoljeću: fonološka razina, morfološka razina, slovopis (bosanička i latinička grafija) i pravopis, sintaktička razina, leksička razina.

POPIS LITERATURE

1. Pranjković, Ivo, *Franjevačko spisateljstvo na hrvatskome jeziku*, Zagreb, 2008.
2. Pranjković, Ivo, *Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine od 14. do sredine 18. stoljeća*, Sarajevo, 2005.
3. Georgijević, Krešimir, *Hrvatska književnost od XVI. do XVIII. stoljeća u sjevernoj Hrvatskoj i Bosni*, Zagreb, 1969.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 034

NAZIV PREDMETA/MODULA: Aspekti kajkavske kulture – Kajkavska dopreporodna književno-jezična baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Alojz Jembrih

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Alojz Jembrih

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj je kolegija upoznati studente s kajkavskim književno-jezičnim korpusom od 15. stoljeća do ilirskoga preporoda. Dakle, upoznati cjelokupnu kajkavsku književnost kao integralni dio dopreporodne hrvatske književnosti. Uz izvore za povijest i književno-jezični razvoj kajkavštine, prikazat će se njihova književna i kulturološka vrijednost kroz stoljeća: a) rukopisni b) tiskani tekstovi (knjige). U kontekstu kajkavskoga književnog baroka prikazat će se kajkavska pavlinska, franjevačka i isusovačka književno-jezična baština 17. i 18. stoljeća; kajkavsko duhovno i svjetovno pjesništvo, kajkavska književnost za djecu (doba prosvjetiteljstva) te kajkavska književnost u suodnosu s europskim književnostima u spomenutim razdobljima.

POPIS LITERATURE

1. Izabrani tekstovi o tematici po odabiru studenta

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 035

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etnicitet, kultura i identiteti na hrvatskom prostoru u novom vijeku

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Željko Holjevac

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Željko Holjevac

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Teorijsko-terminološka određenja: kultura, etnos, etnicitet, identitet, narod, nacija itd. Predmoderni kasnofeudalno društvo i hrvatski narod: tradicionalna narodna kultura i tradicionalni identiteti (etnički, kulturni, regionalni, vjerski, socijalni itd.). Moderno građansko i industrijsko društvo i moderna hrvatska nacija: razvoj školstva, pismenosti i obrazovanja, građanska kultura, moderni etnički i nacionalni identiteti. Fenomen kulture: a) tradicionalna kultura stanovništva u hrvatskim zemljama do početka 19. stoljeća; b) izgradnja moderne građanske/nacionalne kulture u 19. i 20. stoljeću. Procesi moder-nizacije i transformacije tradicionalnog života stanovništva: i kulture i školstva i obrazovanja i etnosa/eticiteta i društva i životnih uvjeta i identiteta. Životne strukture stanovništva: i jezične i kulturne i obrazovne i vjerske i socijalne itd.

POPIS LITERATURE

1. Izabrani tekstovi o tematici po odabiru studenta

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 036

NAZIV PREDMETA/MODULA: Mecene i njihovi umjetnici u povijesti hrvatske kulture

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dubravka Botica

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dubravka Botica

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Mecene, naručitelji kulturnih dobara, oduvijek su značajni za razvoj umjetnosti pa i kulture u najširem smislu riječi. Povijest bilježi mnoge značajne mecene, naručitelje, darovatelje i u hrvatskoj kulturnoj praksi. Pratit će se njihova pojava i uloga u razvoju novovjekovne kulture i umjetnosti. Stručno će se valorizirati njihov poticaj za pojedinu granu umjetnosti, narudžbe i, što je naročito važno, kulturni artefakti, spomenici koji su ostvareni, zahvaljujući podršci i potpori značajnijih mecena.

POPIS LITERATURE

1. **Hrvatska umjetnost. Povijest i spomenici**, (gl. urednik: Milan Pelc), Institut za povijest umjetnosti/Školska knjiga, Zagreb 2010.
2. **Hrvatska i Europa**, knj. II. i III., HAZU/ Školska knjiga, Zagreb
3. **Hrvatska u 18. stoljeću** (uredila Lovorka Čoralić), MH, Zagreb 2014.
4. **Sveti trag: devetsto godina umjetnosti Zagrebačke nadbiskupije: 1094.-1994**, Zagreb 1995.
5. Juraj Matasović, **Iz galantnog stoljeća**, Zagreb 2008.
6. **Zagrebački biskupi i nadbiskupi** (autori Juraj Batalja et al.); Školska knjiga, Zagreb 1995.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 037

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska nacija i nacionalni identitet u 19. stoljeću: procesi, ideologija, politika

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Nikša Stančić, Mario Strecha

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Nikša Stančić, Mario Strecha

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Nacija i proces modernizacije: građansko društvo, politička modernizacija, kulturna standardizacija. Zapadni i srednjoeuropski pojam nacije. Proces nacionalne integracije. Etape nacionalnoga pokreta.

Hrvatska u prostoru srednjoistočne Europe. Hrvatska u "istočnome pitanju". Državnopravni položaj Hrvatske i njegove mijene: godina 1790., revolucija 1848., Austro-ugarska i Hrvatsko-ugarska nagodba 1867. i 1868. Usponi i padovi nacionalnoga pokreta: Hrvatski narodni preporod, hrvatski pokret 1848., nacionalni pokret pod vodstvom Narodne stranke i Stranke prava, "novi kurs", godina 1918.

Nacija-etnos-konfesija. Nacionalne ideologije: jezik i državno pravo. Hrvatski identitet i pokrajinski partikularizmi.

Identitet kao razlika: diferencijalni razmak prema njemačkome, mađarskome, talijanskome i srpskome identitetu.

Hrvatstvo-slavenstvo-ilirstvo-jugoslavenstvo.

POPIS LITERATURE

1. Anderson, Benedict. *Nacija: zamišljena zajednica. Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma*. Zagreb, Školska knjiga, 1990.
2. Gellner, Ernest. *Nacije i nacionalizam*. Zagreb, Politička kultura, 1998.
3. Hobsbawm, Eric. *Nacije i nacionalizam. Program, mit, stvarnost*. Zagreb, Liber, 1993.
4. Plessner, Helmuth. *Zakašnjela nacija: o političkoj zavodljivosti građanskog duha*. Zagreb, Naprijed, 1997.
5. Smith, Anthony D. *Nacionalizam i modernizam. Kritički pregled suvremenih teorija nacija i nacionalizma*. Zagreb, Fakultet političkih znanosti, 2003.
6. Stančić, Nikša. *Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću*. Zagreb, Barbat, 2002.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na točno određenu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 038

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska književna periodika

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Vinko Brešić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Vinko Brešić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Predmet se bavi književnopovijesnim i teorijsko-metodološkim aspektom studija hrvatske književne periodike od njezinih početaka (1835.) do danas. Utvrđuje se pojam i njegov sadržaj, raščlanjuju termini *periodika - časopis - novine* i njima srodni te nudi tipologija. U književnopovijesnome dijelu daje se geneza fenomena časopisa i novina u svijetu i u nas. Posebno se prikazuju prvi i vodeći književni časopisi, njihove značajke i značenje unutar žanra, razdoblja i nacionalne književnosti te kulture u cjelini. Kritički se prikazuju dosadašnja istraživanja u nas i u svijetu. Na kraju se periodika prikazuje u konkurenciji s drugim, mlađim medijima.

POPIS LITERATURE

1. Brešić, Vinko, *Praksa i teorija književnih časopisa*, Zagreb, 2014.
2. Brešić, Vinko, *Čitanje časopisa: uvod u studij hrvatske književne periodike 19. stoljeća*, Zagreb, 2005.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 039

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvati i slavenske integracije u XIX. i XX. st.

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Damir Agičić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Damir Agičić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Panslavističke i neoslavističke integracijske ideologije, susreti i skupovi slavenskih političara, novinara i javnih djelatnika te odnos pripadnika elitâ pojedinih slavenskih naroda prema panslavizmu i neoslavizmu odavno su predmet interesa znanosti u svijetu. U uvodu svoje knjige "Pan-Slavism. Its History and Ideology" Hans Kohn istaknuo je da "pojam panslavizam označava različite stvari kod različitih slavenskih naroda". Svaki je slavenski narod na svoj način prihvaćao ideologiju panslavizma/neoslavizma. Jedni su ga prihvaćali bez rezervi, drugi pak odbijali u potpunosti. U nastavi će se pokazati uključenost hrvatske političke i kulturne javnosti u panslavističke i neoslavističke projekte u posljednja dva stoljeća. Studenti će biti upoznati s time kakav je bio odnos hrvatskih političkih i drugih javnih djelatnika prema idejama panslavizma/neoslavizma, slavenske solidarnosti i suradnje slavenskih naroda. U kolegiju će se raspravljati i o tome u kojoj je mjeri Hrvatska u prošlosti bila integrirana u srednjoeuropske društvene tokove, te tko su bili nositelji srednjoeuropskih i, uopće, europskih tendencija kod Hrvata, a tko su bili nositelji panslavističkih/neoslavističkih tendencija i orijentalizacije Hrvatske.

POPIS LITERATURE

1. Agičić, Damir, *Podijeljena Poljska 1772. – 1918.*, Zagreb, 2004..
2. Agičić, Damir, *Hrvatsko-češki odnosi na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće*, Zagreb, 2000.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 040

NAZIV PREDMETA/MODULA: Slavonski tekst hrvatske književnosti u kontekstu

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Helena Sablić Tomić, Goran Rem

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Helena Sablić Tomić, Goran Rem

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kroz kolegij će se nastojati ukazati na karakteristike književnosti regionalnoga prostora kao što je Slavonija i prikazat će se međupovezanost granice (čvrste i meke: izvan i u tekstu) i književnoga teksta. Prožimanje sa susjednim različitim prostorom kroz jezik, književnost i kulturnu energiju ilustrirat će se preko interpretacija književnih djela autora vezanih uz širu regiju koje je Slavonija dijelom. Pri tome će se o pismenosti (poetskoj i proznoj) slavonske književnosti govoriti preko energije urbanih središta koji su svojom kulturalnom gramatikom inicirali nakladništvo, časopisnu produkciju koja je kao posljedicu imala stalno zgušnjavanje odnosa autora prema prostoru.

POPIS LITERATURE

1. Sablić Tomić, Helena; Rem, Goran, *Slavonski tekst hrvatske književnosti*, Zagreb, 2003..

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 041

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska povijest XX. st. – jugoslavensko iskustvo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ivo Goldstein

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ivo Goldstein

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Na kolegiju će se objašnjavati osnovni politički i društveni procesi u Hrvatskoj od 1918. do 2000. godine. Hrvatska povijest toga razdoblja svakako je najturbulentnije razdoblje hrvatske povijesti uopće, jer se za 73 godine na hrvatskom prostoru izmijenilo pet režima (Austro-Ugarska, monarhistička Jugoslavija, Nezavisna Država Hrvatska, socijalistička Jugoslavija, Republika Hrvatska). Svaki od njih duboko je utjecao na društvo i unosio temeljite promjene u sve društvene pore. Ovaj kolegij posebno će se baviti pitanjem kako je jugoslavenski politički okvir djelovao na hrvatski prostor. Odgovor na to pitanje ostaje jedan od temeljnih izazova i za hrvatsku historiografiju početkom 21. stoljeća, pa i u sljedećih nekoliko desetljeća, i na nj nema jednostavnih odgovora. Na ovome će se kolegiju nastojati naznačiti metodološke procedure kako da se pristupi odgovaranju na to pitanje.

POPIS LITERATURE

1. Goldstein, Ivo, *Hrvatska 1918. – 2008.*, Zagreb, 2008.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 042

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska i svijet u XX. stoljeću

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Tvrtko Jakovina

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Tvrtko Jakovina

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Cilj kolegija pokazati je kako su velike sile, važni povijesni procesi i ideologije utjecali na sudbinu Hrvatske i Hrvata u 20. stoljeću. Naglasak će biti na međusobnom djelovanju, uočavanju veza i načina na koji su Hrvati prilagođavali, usmjeravali i objašnjavali ono što im se događa i koliko i kako su sami doprinikli određenim procesima. Detaljnije bi se govorilo o “Jadranskom pitanju” od Prvog svjetskog rata i nastanka Kraljevstva SHS, hrvatskih političara 1918. godine i iskustva s Italijom u 20. stoljeću. U tome sklopu obradili bi se razlozi pristanka dijela Hrvata uz fašizam i nacizam. Poseban ciklus problematizirao bi utjecaj i razvoj komunističke ideologije na Hrvatsku od Oktobarske revolucije pa do raspada SFRJ, napose kroz ambicioznu diplomatsku aktivnost koja je pokušavala izvoziti “jugoslavenski model” samoupravnog socijalizma i politike nesvrstavanja.

POPIS LITERATURE

1. Jakovina, Tvrtko, *Treća strana Hladnog rata*, Zagreb, 2011.
2. Jakovina, Tvrtko, *Američki komunistički saveznik. Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945. – 1955.*, Zagreb, 2003.
3. Jakovina, Tvrtko, *Socijalizam na američkoj pšenici (1948. – 1963.)*, Zagreb, 2002.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 043

NAZIV PREDMETA/MODULA: Aspekti kajkavske kulture – post/moderno pjesništvo na kajkavskom

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Zvonko Kovač

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Zvonko Kovač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U okviru širega predstavljanja hrvatske kulture kajkavskih krajeva, s osobitim naglaskom na pitanja kajkavske narodne književnosti, pismenosti i književnosti starijega razdoblja (nositelji kolegija: dr. sc. Alojz Jembrih, red. prof. i drugi), u kolegiju se problematiziraju fenomeni književnosti na nestandardnim idiomima u 20. stoljeću od moderne (secesije) do suvremene postmoderne književnosti. Osobita pozornost posvećuje se, zavisno od interesa studenata, pojedinim kajkavskim autorima, raznim izborima hrvatske književnosti na kajkavskom te tumačenjima pojedinih antologijskih tekstova Galovića, Domjanića, Krleže, Gorana Kovačića, N. Pavića, E. Fišera, I. Kalinskog, B. Jelušić, B. Pažur i dr. U pravilu, nastava se izvodi kao konzultativna, a u slučaju većega broja zainteresiranih studenata nastava se organizira u obliku kolokvija na kojemu se predstavljaju i raspravljaju pojedine etape rada na seminarskom radu, koji je studentima osnovna ispitna obaveza studenta (pozitivna ocjena rada se računa kao završna ocjena na ispitu). Isto tako, zavisno od interesa pojedinih studenata, sadržaji kolegija se proširuju na kajkavsku dramsku književnost i prozu, pa i na čakavsku književnost.

POPIS LITERATURE

1. Zvonko Kovač, *Međuknjiževna tumačenja*, Biblioteka Književne smotre, Zagreb, 2005. (Odabrana poglavlja).
2. *Rieči sa zviranjka: antologija moderne kajkavske lirike 20. stoljeća*, *Priredio Joža Skok, Ilustracije Ivana Lackovića Croate, Tipex, Zagreb, 1999.*
3. *Ruožnik rieči: antologija hrvatske kajkavske proze*, *Priredio Joža Skok*, Zagreb, Kaj, XXXII/1-3, 1999.
4. *Antologija hrvatske kajkavske drame*, *Priredio i napomenu napisao Joža Skok*, Zagreb, Kaj, XXIII/1-4, 1990.
5. Joža Skok, *Kajkavski kontekst hrvatske književnosti*, Zrinski, Čakovec, 1985.
6. Joža Skok, *Moderno hrvatsko kajkavsko pjesništvo*, Zrinski, Čakovec, 1985.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmena provjera znanja.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 044

NAZIV PREDMETA/MODULA: Zagrebačka književnoznanstvena škola

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dubravka Oraić Tolić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dubravka Oraić Tolić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

"Zagrebačka stilistička škola": nastanak, društveni kontekst, trajanje: od sredine 50-ih do sredine 70-ih godina 20. stoljeća. Vrhunac i kraj moderne književne znanosti. Tri generacije: utemeljitelji, graditelji, nastavljači/razgraditelji. Zagrebačka škola kao dio promjene epistemološke i kulturne paradigme: pripadnost imanentnom pristupu i moder-noj epistemi/ odmaci prema postmodernome znanju. Pojedinačni opusi: Zdenko Škreb, Aleksandar Flaker, Ivo Frangeš, Miroslav Beker, Viktor Žmegač, Milivoj Solar i dr.

POPIS LITERATURE

1. Izabrani tekstovi odabranoga autora.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni rad o jednome od pripadnika škole.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 045

NAZIV PREDMETA/MODULA: Suvremena hrvatska autobiografska proza

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Helena Sablić Tomić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: HELENA SABLIĆ TOMIĆ

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Suvremena autobiografska proza u razdoblju od 1968. do 2005. godine oblikuje kroz različite modele i tipove specifičan korpus unutar šireg konteksta suvremene hrvatske književnosti. Književnoteorijskim uvodom nastojat će se ukazati na temeljne karakteristike imenovanoga korpusa koje se odnose na poziciju subjekta u tekstu, izbor teme, izraza, da bi se potom upoznao studente sa osnovnim teorijskim pojmovima potrebnim u naratološkim analizama tekstova označenih autobiografskim diskursom koji će ujedno biti i predložci zadanoga korpusa (oko 30 književnih djela). Analize autobiografske proze razvijat će se na temelju teorijskih postavki koje su postavili Phillippe Lejeune i Andrea Zlatar. Ciljevi su kolegija proširivanje znanja iz područja suvremene hrvatske književnosti te upućivanje na specifičnosti autobiografske proze obzirom na odnos autora, djela i čitatelja prema zbivanjima u svakodnevlju.

POPIS LITERATURE

1. Sablić Tomić, Helena, *Hrvatska autobiografska proza*, Zagreb, 2008.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 046

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska usmena književnost

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Stipe Botica, Evelina Rudan

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Stipe Botica, Evelina Rudan

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kategorija *usmenosti* i *bespismenosti* u kulturnoj antropologiji i teoriji književnosti. Rekonstrukcija najstarije hrvatske duhovnosti. *Usmena književnost* kao estetska kategorija. Najstarija pojava usmene književnosti u Hrvata. Hrvatska usmena književnost unutar književnih rodova i vrsta. Kategorija *izvedbe* i *zapisa*. Bitna obilježja hrvatskih usmenoknjiževnih vrsta: lirske pjesme, epske pjesme, priče (bajke, predaje, legende, basne, anegdote, vicevi, pričanja iz života), folklorno kazalište, govornički oblici, sitni oblici.

Tijek zapisa usmene književnosti u Hrvata (u razdobljima i preko stilskih formacija).

Interpretacija odabranih primjera.

Usmena književnost danas (novofolklorni oblici).

POPIS LITERATURE

1. Eric A, Havelock. **Muza uči pisati.** AGM, Zagreb, 2003.
2. **Usmene lirske pjesme.** SHK, Matica hrvatska, Zagreb, 1996.
3. **Usmene pripovijetke i predaje.** SHK, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.
4. **Folklorno kazalište.** SHK, Zagreb, 1996.
5. **Usmene epske pjesme, knj. I. i II.,** SHK, Zagreb 2005.
6. André Jolles. **Jednostavni oblici.** Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad, ili terensko istraživanje verbalnog folklora.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 047

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etnokulturni identitet stare hrvatske dijaspore u Europi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Jadranka Grbić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Jadranka Grbić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Teorijsko-terminološka određenja: identitet i etnicitet kod stare hrvatske dijaspore u Europi, s obzirom na povijesno-politički i društveni kontekst početaka migracija, te međuetnička prožimanja s obzirom na multietničnost i multikulturalnost u migratornom području. Analiza starijih, ali i novih teorijskih koncepcija istraživanja tih tema u Hrvatskoj (i svjetskoj) antropologiji. Analiza dinamike identifikacijskih procesa na temelju odabranih kulturoloških odrednica: materinski jezik, tradicijska i suvremena kultura Hrvata u dijaspori; poseban naglasak na književnost i publicistiku na standardnome hrvatskom jeziku, gradišćansko-hrvatskome i moliško-hrvatskome, te lokalnim dijalektima/govorima. Prepoznavanje načina i naglašavanje značenja stvaranja modela zajedništva, pripadnosti i lojalnosti svojoj zajednici i oblikovanje mnogostrukoga identiteta, specifičnoga za zajednice u dijaspori.

POPIS LITERATURE

1. Grbić, Jadranka. 1994. Identitet, jezik, razvoj. Istraživanje o povezanosti materinskog jezika i etničkoga identiteta na primjeru hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj. Zagreb, Institut za etnologiju i folkloristiku.
2. Grbić, Jadranka. 2002. The Croatian Diaspora. U: Croatian Folk Culture at the Crossroads of World and Eras. Ur. Z. Vitez, A. Muraj, Zagreb, Klovićevi dvori, str. 543-558.
3. Kučerova, Kvetoslava. 1998. Hrvati u Srednjoj Europi. Zagreb, Matica hrvatska, Matica slovačka.
4. Leksikon migracijskog i etničkog nazivlja. 1998. Ur. Heršak. Zagreb, Institut za migracije i narodnosti, Školska knjiga.
5. Povijest i kultura Gradišćanskih Hrvata. 1995. Ur. I. Kampuš. Zagreb, Globus.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na točno odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 048

NAZIV PREDMETA/MODULA: Jezik i kultura

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Krešimir Mićanović, Ivan Marković

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Krešimir Mićanović, Ivan Marković

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U izlaganjima će se o temi o kojoj je riječ pokazati kako između jezika i kulture postoji uska veza, kako jezik utječe i na formiranje kulture i na razvoj kulture. U tome je smislu povijest jezika *via facti* i povijest kulture. Kako pak iz povijesti niče tradicija, pokazat će se što je to tradicija u jeziku i što je to tradicija u kulturi. Uspostavit će se i (prije potrebno) veza između jezika i nacionalne kulture. Pokazat će se što je to u kulturi nacionalno i koliko na to (nacionalno) utječe jezik. Isto će se tako pokazati veza između nacionalnoga i internacionalnoga u nacionalnoj kulturi. Znanost, tehnologija i civilizacija (u tome se smislu ona smatra dijelom kulture) teže k interacionalizaciji nacionalnoga jezika, pa onda i k internacionalizaciji nacionalne kulture. U vezi će se s time odgovoriti na pitanje kako uspostaviti odnos između nacionalnoga i interna-cionalnoga u nacionalnome jeziku i između nacionalnoga i internacionalnoga u nacionalnoj kulturi a da jedni ne budu na štetu drugih. Problem je o kojemu je riječ aktualan uvijek, a posebno danas. U konstelaciji je odnosa jezika i kulture prije potrebno uspostaviti i odnos između jezika i mišljenja, pa onda i odnos između jezika i svjetonazora. Jezik naime utječe i na formiranje mišljenja i na razvoj mišljenja. Jezik će se dakle, mišljenje, svetonazor i kultura promatrati u uzajamnoj vezi. Kako je veza jezika i kulture sociolingvističke naravi, kultura će se promatrati (i) u uskoj vezi sa standardnim jezikom, odnosno s njegovim funkcijama. Pokazat će se kako je u komunikaciji jezikom nužno poštivati norme standardnoga jezika (fonološke, morfološke, sintaktičke, leksičke, pravopisne i pravogovorne). Od sudionika će se u komunikaciji jezikom tražiti da u okviru standardnoga jezika uspostave objektivan stav i prema jezičnome purizmu.

POPIS LITERATURE

1. Izbor iz literature prema odabranoj temi.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 049

NAZIV PREDMETA/MODULA: Književni jezik u Hrvata

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Marko Samardžija

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Marko Samardžija

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Jezik kao sustav. Jezik kao ustrojstvo. Jezik kao standard. Standardni jezik i njegovi funkcionalni stilovi. Jezik književnosti kao funkcionalni stil ili jezik sui generis? Književni jezik i narječja. Narječja i jezik književnosti. Hrvatski standardni jezik i hrvatski književni jezik. Dijakronija i sinkronija u poimanju jezika književnosti. Norme (hrvatskoga) standardnog jezika i jezik (hrvatske) književnosti. Hrvatski književni jezik i jezik hrvatske književnosti.

POPIS LITERATURE

1. Coseriu, E. **Sistema, Norma y Habla**. Edit. Gredos, S. A., Madrid, 1973.
2. Hercigonja, E. **Nad iskonom hrvatske knjige**. Liber, Zagreb, 1983.
3. Katičić, R. **Novi jezikoslovni ogledi**. ŠK, Zagreb, 1974.
4. Pranjić, K. **Jezik i književno djelo**. ŠK, Zagreb, 1968 (ili jedno od idućih izdanja).
5. Vince, Z. **Putovima hrvatskoga književnog jezika**. Zagreb, 1978,²1990, ³2002.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pismeni rad na pojedinačnu odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 050

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska dijalektologija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Mira Menac Mihalić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Mira Menac Mihalić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Hrvatska narječja: štokavsko, kajkavsko i čakavsko. Fonološki, morfološki, sintaktički, leksički i prozodijski sustavi hrvatskih narječja. Dijakronijski i sinkronijski aspekti štokavskoga, kajkavskoga i čakavskoga narječja. Dijalektni rječnici i normiranje sustava. Štokavsko, kajkavsko i čakavsko narječje u suodnosima. Miješanje i supostojanje čakavskih, kajkavskih i štokavskih elemenata. Proučavanje jezičnih elemenata iz genetski srodnih sustava i njihovo razlikovanje. Dijalekt i standardni jezik. Doprinos hrvatskih narječja obogaćivanju općega hrvatskog leksika. Hrvatska narječja i hrvatska književnost u prošlosti i sadašnjosti. Jezičnostilska raslojenost hrvatskih tekstova. Književni tekst kao objekt povijesne i suvremene dijalektne stilistike.

POPIS LITERATURE

1. Brozović, D. **Suvremeno štokavsko narječje kao plod konvergentnoga jezičnoga razvoja.** Hrvatski dijalektološki zbornik, Zagreb, 1985., kniga 7.
2. Lisac, J. **Hrvatska dijalektologija, I,** Golden marketing/Tehnička knjiga, Zagreb 2003.
3. Lončarić, M. **Kajkavsko narječje.** Školska knjiga, Zagreb, 1996.
4. Moguš, M. **Čakavsko narječje.** Fonologija. Školska knjiga, Zagreb, 1977.
5. Moguš, M. **Povijest hrvatskoga književnoga jezika.** Drugo prošireno izdanje. Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1995.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 051

NAZIV PREDMETA/MODULA: Jezik hrvatske dijalektalne književnosti

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Josip Lisac

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Josip Lisac

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Definicija hrvatske dijalektalne književnosti. Hrvatska dijalektalna književnost kao dio hrvatske književnosti. Hrvatski organski idiomi i hrvatska dijalektalna književnost. Odnos hrvatske dijalektalne književnosti prema dopreporodnoj hrvatskoj književnosti. Dijalekt kao medij hrvatskoga književnog prevođenja standardnojezičnih tekstova.

POPIS LITERATURE

1. Lisac, Josip, *Dvije strane medalje*, Split, 2012.
2. Lisac, Josip, *Hrvatska dijalektologija I. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*, Zagreb, 2003.
3. Lisac, Josip, *Hrvatska dijalektologija II. Čakavsko narječje*, Zagreb, 2009.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 052

NAZIV PREDMETA/MODULA: Onomastika u Hrvata

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Anđela Frančić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Anđela Frančić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

1. Onomastika ili imenoslovlje

Definicija, predmet, metode. Formiranje onomastike kao samostalne znanstvene discipline. Onomastika i lingvistika. Onomastika i druge znanosti (povijest, zemljopis, sociologija, etnologija...). Onomastička terminologija. Onomastika u Hrvatskoj – počeci, različiti metodološki pristupi, glavni predstavnici. Kapitalna djela hrvatske onomastike.

2. (Vlastito) ime

Ime i apelativ. Apelativizacija i onimizacija. Ime i norme hrvatskoga standardnog jezika. Dijalektni elementi u imenima. Aloglotni elementi u imenima. Značenje imena. Polisemija, homonimija, sinonimija i antonimija u onimiji. Klasifikacija imenā. Etnici i etnonimi.

3. Antroponimija

Razvoj imenske formule. Osnovne antroponimijske kategorije: osobno ime, prezime, nadimak (mjesto u antroponimijskome sustavu, odlike, međusobni odnos, tvorbena struktura). Idioglotni i aloglotni elementi u antroponimijskim postavama. Zakon o osobnom imenu.

4. Toponimija

Podjela toponimā. Toponimi – odslik povijesno-zemljopisnih i jezičnih prilika. Ekonimija. Hidronimija. Mikrotoponimija.

5. Ime u rječniku

Ime u općem, etimološkom, enciklopedijskom i onomastičkom rječniku.

6. Obavjesnost imena

Ime – ogledalo materijalne i duhovne kulture. Ime – lingvistički i sociolingvistički znak. Promjene imena. Onomastička komunikacija.

POPIS LITERATURE

1. Babić, Stjepan (1976). *Prezimana, toponimi, etnici i ktetici u književnom jeziku*. Jezik, XXIII, 5, 139-144.
2. Frančić, Anđela (1998). *Pravopisna norma i službena imenska formula*. Jezična norma i varijeteti, Zbornik radova sa Savjetovanja Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku, 157-162.
3. Katičić, Radoslav (1982). *Značenje antroponomastike u našoj filologiji*. Onomastica Jugoslavica, 10, 85-90.
4. Šimunović, Petar (1995). *Hrvatska prezimana : značenje, podrijetlo, rasprostranjenost*, Golden marketing, Zagreb.
5. Šimunović, Petar (1995). *Onomastička svjedočanstva nakon doseobe*, u knjizi *Hrvatska i Europa : kultura znanost i umjetnost*, sv. I, 401-414. HAZU i AGM, Zagreb.
6. Šimunović, Petar (1998). *Antroponimija*. U knjizi *Hrvatski jezik*, Uniwersytet Opolski – Instytut Filologii Polskiej, Opole.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 053

NAZIV PREDMETA/MODULA: Prevedenice u hrvatskom jeziku i europska jezična konvergencija

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Marija Turk

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Marija Turk

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kalkiranje je specifičan način jezičnoga posuđivanja kojim se stranojezični elementi zamjenjuju elementima vlastita jezika. Transfer tvorbenih jedinica može više ili manje vjerno odražavati strani obrazac. Kalkiranje je motivirano ponajprije purističkim nastojanjima da se za nove pojmove iznađe vlastiti izraz. Ono predstavlja aktivan odnos prema jezičnim inovacijama, veći napor i originalnost nego jednostavno preuzimanje stranih riječi. Puristički se zahtjevi i zahvati razlikuju od jezika do jezika, a u istome su jeziku u pojedinim razdobljima različita intenziteta. Hrvatski se jezik u svojoj standardološkoj okomici živo uključivao u europska kulturna i civilizacijska kretanja. Kao i drugi jezici oblikovao se umnogome, redovito u terminologiji, prema stranim jezičnim uzorima. Zahvaljujući prevedenicama na izraznoj je razini sačuvao samosvojnost, obogaćivao se na leksičkoj i semantičkoj razini i uključivao u širu jezičnu konvergenciju.

POPIS LITERATURE

1. Turk, Marija, *Jezično kalkiranje u teoriji i praksi. Prilog lingvistici jezičnih dodira*, Zagreb, 2013.
2. Turk, Marija; Sesar, Dubravka, „Kalkovi - jedan oblik jezičnoga posuđivanja u hrvatskom i drugim slavenskim jezicima”. U *Slavenski jezici u usporedbi s hrvatskim, 1*, ur. Dubravka Sesar, Zagreb, 2009, str. 111-119.
3. Turk, Marija; Opašić, Maja, „Kulturno-povijesni kontekst kalkiranja u hrvatskome jeziku”, *Kroatologija*, 1, 2010, str. 300-316.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 054

NAZIV PREDMETA/MODULA: Etimologija i kultura

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Alemko Gluhak

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Alemko Gluhak

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kroz kolegij *Etimologija i kultura* upozna se s osnovnim pojmovima i tehnikama etimološkoga istraživanja i bliskih područja, s primjerima iz jezika hrvatskoga, slavenskih, indoevropskih i drugih — te s odnosom raznih *kultura* i porijekla riječi. Klasifikacija jezika svijeta, jezične porodice. Promjenama rječnika — promjenama riječi — bavi se etimologija, no opisivanje etimologije i takvih promjena ne može se odvojiti od poredbene gramatike i genetske lingvistike (povijesnoporedbene lingvistike). Etimologija riječi (morfema, izraza) jest praćenje glasovnoga, obličnoga i značenjskoga razvoja te riječi kroz povijest i pretpovijest te riječi, s uvažavanjem utjecaja i međuutjecaja (glasovnih, obličnih, značenjskih) te riječi s drugim riječima istoga jezika ili drugih jezika. Poredbena je metoda osnovna za utvrđivanje srodstva jezika, i temelji se na činjenici da se među mnogima od očito srodnih riječi dvaju jezika može prepoznati sustav slaganja u fonološkoj i morfološkoj strukturi. Na temelju takvih podataka može se pristupiti vanjskoj rekonstrukciji — rekonstruirati se praoblik od kojega su potekli zasljedujući oblici (vanjska rekonstrukcija). Unutarnja rekonstrukcija bavi se mogućnošću rekonstrukcije predoblika na temelju podataka unutar jednoga jezika. Etimologija je dijakronijska (bavi se raznim vremenskim slojevima), tvorba riječi jest sinkronijska (proučava odnose među riječima itd. u jednome vremenu). Preuzimanje riječi iz jezika u jezik. — Novija posuđivanja. Što etimologija daje onomastici, što onomastika daje etimologiji? Starija povijest etimologije: Indija, Grčka, Rim, Armenija, arapsko-islamski svijet, Kina, Evropa srednjovjekovna, renesansna, XVII. i XVIII. stoljeća. Početci nove etimologije. — Razdioba povijesti hrvatske etimologije.

POPIS LITERATURE

1. Gluhak, Alemko, *Hrvatski etimološki rječnik*, Zagreb, 1993.
2. Gluhak, Alemko, *Porijeklo imena Hrvat*, Zagreb, 1990.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 055

NAZIV PREDMETA/MODULA: Jezični identitet – hrvatski, južnoslavenski, slavenski

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Anita Peti-Stantić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Anita Peti-Stantić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Polivalentnost identiteta. Identitet i vrijednost. Pojam jezičnoga identiteta u kontekstu ujedinjujuće i odvajajuće standardnojezične funkcije. Prestiž jezika. Standardnojezična identifikacija (omjeravanje prema drugome) i dijalektalna identifikacija (omjeravanje prema sebi samom) u hrvatskom jeziku. Unutrašnja i vanjska povijest jezika. Heterogenost hrvatske jezične zajednice. Južnoslavensko civilizacijsko naslijeđe – Slavia Romana i Slavia Orthodoxa u kontekstu slavenskoga jezičnog pitanja.

POPIS LITERATURE

1. Langston, Keith; Peti-Stantić, Anita, Language Planning and National Identity in Croatia, New York, 2014.
2. Peti-Stantić, Anita; Langston, Keith, Hrvatsko jezično pitanje danas: identiteti i ideologije, Zagreb, 2013.
3. Peti-Stantić, Anita, Jezik naš i/ili njihov Vježba iz poredbene povijesti južnoslavenskih standardizacijskih procesa, Zagreb, 2008.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 056

NAZIV PREDMETA/MODULA: Jezik: značenje i kultura

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Zrinka Jelaska

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Zrinka Jelaska

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Značenje. Jezik kao sredstvo izražavanja značenja. Jezikoslovni doprinosi kulturnoj raščlambi (čestota riječi, ključne riječi, jezikoslovne i pojmovne univerzalnosti). Semantika hrvatskoga jezika - opća i posebna obilježja. Hrvatske riječi i kulturne vrijednosti. Semantičke razlike kao odraz kulturnih unutar hrvatskoga društva. Hrvatski jezik i kultura u susretu s drugim jezicima i kulturama. Uzorci rodbinskih odnosa, prijateljstva, dodira, osjećaja, naziva za boje.

POPIS LITERATURE

1. Izbor tekstova prema odabiru studenata.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 057

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska rječnička baština i prikaz rječničkog znanja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Damir Boras

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Damir Boras

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Hrvatska rječnička baština u strojno čitljivom obliku. Bibliografija hrvatske rječničke baštine od prvih početaka do 1918. te odabranih rječnika iz kasnijega razdoblja — struktura opisa i načela izrade. Opći, enciklopedički i specijalni jednojezični, dvojezični i višejezični rječnici. Računalna baza tekstova najvažnijih starijih hrvatskih dvojezičnih i višejezičnih rječnika — struktura i načela oblikovanja. Načela strojne obrade starije i suvremene leksikografske građe (digitalizacije, upisa, transkripcije, prijevoda na današnji hrvatski jezik). Mogućnosti rječničke, jezične, gramatičke, terminološke, usporedne i temporalne analize između pojedinih rječnika. Struktura rječničkoga znanja. Rječnici kao popis znanja i rječnici kao izvor znanja (terminološkoga, etimološkoga i drugoga). Mogućnosti primjene u leksikografiji, enciklopedici, leksikologiji, lingvistici, kroatologiji i ostalim znanostima.

POPIS LITERATURE

1. **Bibliografska i rječnička baza znanstvenoistraživačkog projekta "Hrvatska rječnička baština i prikaz rječničkoga znanja"**. Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 2004 (računalno dostupna).
2. Boras, Damir; Mikelić, Nives. **Rječnik Fausta Vrančića - temelj hrvatske rječničke baštine (računalna obradba)**. U: *Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika*. Zavod za informacijske studije, Zagreb, 2003, str. 237-272.
3. Boras, Damir; Mikelić, Nives; Lauc, Davor. **Leksička flektivna baza podataka hrvatskih imena i prezimena**. U: *Modeli znanja i obrada prirodnoga jezika*. Zavod za informacijske studije, Zagreb, 2003, str. 219-236.
4. Boras, Damir; Prelog, Nenad. **Enciklopedija budućnosti: interaktivni izvor znanja**. U: *Radovi Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža*, knjiga 10. Zagreb, 2001 (računalno dostupno).
5. Franolić, Branko. **A bibliography of Croatian dictionaries**. Pariz, Nouvelles Editions Latines, 1985.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 058

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski korpusi

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Marko Tadić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Marko Tadić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Definicija korpusa; uloga korpusa u suvremenu istraživanju jezika i književnosti; računalno podržan korpus; povijest korpusnih istraživanja u svijetu i u Hrvatskoj; tipovi korpusa; postupci u sastavljanju korpusa; postupci pretraživanja korpusa; postupci i rezultati obradbe hrvatskih korpusa (obilježavanje, statistička obradba, abecedni i frekvencijski rječnici, konkordancije); praktičan rad na pretraživanju i uporabi korpusa: Hrvatski nacionalni korpus, Mogušev Jednomilijunski korpus hrvatskoga književnoga jezika, hrvatski književni korpusi, Hrvatsko-engleski usporedni korpus, Hrvatsko-francuski usporedni korpus, Hrvatsko-bugarski usporedivi korpus; uloga korpusa u jezičnih tehnologijama; jezične tehnologije za hrvatski jezik; njegovo očuvanje, razvitak i uloga u budućim europskim okvirima.

POPIS LITERATURE

1. Tadić, Marko i dr., Hrvatski jezik u digitalnom dobu / The Croatian Language in the Digital Age, Heidelberg, 2012.
2. Tadić, Marko, *Jezične tehnologije i hrvatski jezik*, Zagreb, 2003.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 059

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatsko kazalište kao integralni dio hrvatske kulture

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Leo Rafolt

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Leo Rafolt

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kazalište kao kulturalni fenomen. Kazalište kao dio hrvatske kulture. Književnost i kazalište. Teatrologija kao znanstvena disciplina. Teatrologija kao vrelo proučavanja hrvatskoga kulturnog nasljeđa. Hrvatsko kazalište i hrvatska politička povijest. Kazališna publika kao konstitutivni čimbenik hrvatskoga glumišta. Utemeljitelji hrvatskih kazališnih institucija – vizionari ili utopisti? Disperzija središnjih glumišta – put prema kazališnoj polivalenciji.

POPIS LITERATURE

1. B. Gavella. *Hrvatsko glumište*. Zagreb, 1953.
2. N. Batušić. *Povijest hrvatskoga kazališta*. Zagreb, 1978.
3. S.P. Novak – J. Lisac. *Hrvatska drama do narodnog preporoda*, I-II. Split, 1985.
4. M. Carlson. *Kazališne teorije I–III*. Zagreb, 1996.
5. B. Senker. *Hrestomatija novije hrvatske drame I–II (1895 - 2000)*. Zagreb, 2001, 2002.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 060

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska glazbena baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ennio Stipčević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ennio Stipčević

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kolegij pruža pregled povijesti hrvatske glazbe od srednjega vijeka do danas. Težište je na starijoj, pretpreporodnoj umjetničkoj glazbenoj baštini 16. – 19. stoljeća, koja se razmatra u širemu, europskome kontekstu. Glazbeni se život ogleda u interdisciplinarnim svezama, osobito s kazalištem i književnim stvaralaštvom. Posebna će pažnja biti posvećena temama: *glazba između usmene tradicije i tiskarstva, pjesništvo hrvatske glazbe i glazba hrvatskoga pjesništva, iz povijesti hrvatskoga libreta, glazba i cenzura.*

POPIS LITERATURE

1. Stipčević, Ennio. *Glazba, tekst, kontekst*. Zagreb, 2006.
2. Stipčević, Ennio. *Hrvatska glazba. Povijest hrvatske glazbe do 20. Stoljeća*. Zagreb, 1997.
3. Izbor literature prema odabranoj temi.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 061

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska filmska baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Nikica Gilić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Nikica Gilić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U uvodnome dijelu nužno je dati kratak uvod u teoriju filmskoga medija radi upoznavanja i usvajanja stručnih pojmova bez kojih nije moguće analizirati i interpretirati pojedina filmska djela, pravce, škole, razdoblja. Bez toga uvodnog potkolegija nije moguće ući u odnos prema drugim umjetnostima (književnosti, likovnoj umjetnosti i glazbi).

Nakon uvodnoga osvrta na osnove teorije filmske umjetnosti nužno je dati pregled glavnih škola pravaca i autora u svjetskome filmu da bi se hrvatski film mogao "smjestiti" u kontekst europskoga i svjetskoga filma te razumjeti njihovi utjecaji na hrvatski film (ekspresionizam i neorealizam, na primjer).

Razmatranje povijesti hrvatskoga filma nužno je usmjeriti na prvo razdoblje od 1904. do 1945. godine, koje poznaje tek mali broj specijalista, a ono bitno određuje prirodu hrvatskoga filma i kinematografije i u razdoblju od 1945. do današnjih dana.

Analizom antologijskih djela hrvatskoga dugometražnoga igranog, dokumentarnog i animiranog filma (na primjer, Zagrebačka škola crtanog filma) potrebno je ukazati na posebno vrijednost, originalnost i autohtonost hrvatske kinematografije koja nije bila dijelom tzv. jugoslavenske kinematografije. Oslonjena na vlastitu književnost, likovna stremljenja i glazbenu baštinu izrasla je kao originalna i prepoznatljiva nacionalna kinematografije, što se posljednjih godina pored svih nastojanja balkanizacije ovoga prostora jasno u obliku nagrada na najprestižnijim festivalima (Berlin, Venecija, Montreal, Mader Plata, Karlovy Vary i dr) prepoznaje kao samosvojna i izvorna nacionalna kinematografija.

POPIS LITERATURE

1. Škrabalo, Ivo. 101 godina filma u Hrvatskoj (1896-1997). Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1998.
2. Majcen, Vjekoslav i Mato Kukuljica. Filmsko gradivo u Hrvatskoj kinoteci 1904-1940, Hrvatski državni arhiv - Hrvatska kinoteka, Zagreb 2003.
3. Kukuljica, Mato. Zaštita i restauracija filmskog gradiva, Hrvatski državni arhiv-Hrvatska kinoteka (u tisku).
4. Projekt zaštite, restauracije i rekonstrukcije Nacionalne filmske zbirke. Hrvatski filmski ljetopis, Hrvatski filmski savez, Zagreb, 2003.
5. Kukuljica, Mato. Kratki pregled povijesti hrvatskog filma. Zapis, Škola medijske kulture, Hrvatski filmski savez, posebni broj 2004.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 062

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska filozofijska baština

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Igor Mikecin

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Igor Mikecin

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Kratak kulturno-povijesni pregled razdoblja i djela najznačajnijih predstavnika hrvatske filozofijske misli od srednjovjekovlja, humanizma i renesanse, prosvjetiteljstva do novijega razdoblja. Prikaz ključnih problema, filozofijskih disciplina, glavnih pravaca, smjerova i orijentacija, temeljnih značajki i osobitosti sagledani u europskome obzoru.

POPIS LITERATURE

1. Zenko, Franjo. *Starija hrvatska filozofija*. Zagreb, 1997.
2. Zenko, Franjo. *Novija hrvatska filozofija*. Zagreb, 1995.
3. Girardi Karšulin, Mihaela. *Hrvatski renesansni aristotelizam*. Zagreb, 1993.
4. Zenko, Franjo. *Aristotelizam od Petrića do Boškovića*. Zagreb, 1983.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 063

NAZIV PREDMETA/MODULA: Filozofija i književnost

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Milivoj Solar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Milivoj Solar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Rasprave o metodologiji proučavanja književnosti i njihov prijelaz u epistemološku problematiku. Pokušaji utemeljenja glavnih «pristupa» književnosti (pozitivizam, formalizam, imanentna interpretacija, ontološka kritika, psihoanaliza, strukturalizam) u određenim filozofskim orijentacijama (hermeneutika, fenomenologija, egzistencijalizam, analitička filozofija, varijante psihoanalize). Odnos poststrukturalističkih književnih teorija (feminizam, dekonstrukcija, novi historizam, postkolonijalna teorija) prema tradicionalnoj filozofskoj problematici. Postmoderna književna teorija i praksa u perspektivi filozofske refleksije.

POPIS LITERATURE

1. Solar, Milivoj: *Uvod u filozofiju književnosti*, Golden marketing i Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
2. Solar, Milivoj: *Predavanja o lošem ukusu*, Politička kultura, Zagreb, 2004.
3. Beker, Miroslav: *Suvremene književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb, 1999.
4. Culler, Jonathan: *O dekonstrukciji*, Globus, Zagreb, 1991.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Usmeni ispit ili pisani seminarski rad.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 064

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvati i Mletačka Republika

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Lovorka Čoralić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Lovorka Čoralić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Tijekom svoga višestoljetnog opstojanja Mletačka Republika imala je iznimno važno mjesto u povijesnom razvoju istočnojadranske obale. Hrvatska povijest i mletačka povijest neodvojive su i prožete višestrukim sastavnicama tijekom svih proteklih stoljeća. Državno-političko zajedništvo (uklopljenost hrvatske obale u sastav mletačkih prekojadranskih stečevina), gospodarske veze, kulturno-umjetnički utjecaji i prožimanja, komunikacija ljudi i migracije, temeljne su odrednice i ključ za razumijevanje hrvatske i mletačke prošlosti. Cilj je ovoga kolegija predstaviti temeljne odrednice povijesnoga razvoja Mletačke Republike, njezine gospodarske sastavnice, kao i kulturno-umjetnički razvoj i prinose. Posebno važan dio kolegija čini i osvrt na hrvatsko-mletačke povijesne i kulturne veze i prožimanja, poglavito s motrišta hrvatskih prinosa mletačkoj povijesnoj i kulturnoj baštini.

POPIS LITERATURE

1. Čoralić, Lovorka. *Barani u Mlecima: povijest jedne hrvatske iseljeničke zajednice*. Zagreb, 2006.
2. Čoralić, Lovorka. *Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest mletačke republike*. Zagreb, 2004.
3. Čoralić, Lovorka. *Hrvatski prinosi mletačkoj kulturi*. Zagreb, 2003.
4. Čoralić, Lovorka. *U gradu svetoga Marka: povijest hrvatske zajednice u Mlecima*. Zagreb, 2001.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 065

NAZIV PREDMETA/MODULA: TURSKE TEME U HRVATSKOJ KULTURI

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ekrem Čaušević

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ekrem Čaušević

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U okvirima poslijediplomskoga studija *Hrvatske kulture* studentima će biti ponuđena jedna ili više dolje navedenih tematskih cjelina (ovisno o broju sati i načinu rada):

- 1) Predodžbe o Turcima u hrvatskim povijesnim i narativnim izvorima (s posebnim osvrtom na hrvatske putopise o Osmanskom Carstvu i Bosni i Hercegovini);
Predodžbe Turaka o Hrvatima: turska vrela o Hrvatima (s posebnim osvrtom na Autobiografiju Osman-age Temišvarskog);
- 2) Predodžbe o Turcima u hrvatskoj književnosti: od Marulića do Šenoe;
- 3) Turci i Bosna i Hercegovina u hrvatskome tisku 19. st.;
- 4) Turci i orijentalne teme i motivi u književnoj, memoarskoj i folklornoj građi bosanskih franjevaca (kronike, putopisi, folklorna i dr. građa);
Hrvatska predznanstvena i znanstvena turkološka djela: od Bartola Đurđevića do suvremenih turkoloških studija.

POPIS LITERATURE

1. Izbor literature prema odabranoj temi.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 066

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatsko-inoslavenske filološke paralele

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dubravka Sesar

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dubravka Sesar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U širem kulturološkom okviru koji obuhvaća civilizacijske poveznice, povijesne društvene mijene i smjene europskih kulturnih formacija uspoređuju se najkarakterističnije, prije svega književnopovijesne i književnojezične činjenice po kojima se hrvatska kultura u pojedinim razdobljima razlikuje od ostalih slavenskih kultura (primjerice, hrvatska renesansa u inoslavenskom kontekstu). Posebna se pozornost posvećuje sociokulturnim prilikama koje su uvjetovale nastanak pojedinih nacionalnih književnosti i formiranje slavenskih književnih jezika. Pojedini se jezik i njime pisana književnost promatra kao nedjeljiva kulturna pojava čije sastavnice pokazuju određena distinktivna obilježja u odnosu na druge slavenske jezike i književnosti. Ta obilježja predstavljaju osnovu za izradu takve tipologije slavenskih književnih jezika, koja se temelji na civilizacijskim i kulturnim specifičnostima (atipičnostima), nada sve na povijesnom odnosu između književnosti i jezikoslovlja u pojedinim slavenskim kulturama.

POPIS LITERATURE

1. Brozović, D. (1978): Hrvatski jezik, njegovo mjesto unutar južnoslavenskih i drugih slavenskih jezika, njegove povijesne mijene kao jezika hrvatske književnosti, Hrvatska književnost u evropskom kontekstu, Zagreb, s. 9.
2. Budagov, R. A. (1971): Jazyk, istorija i sovremennost', Moskva.
3. Havránek, B. (1963): Studie o spisovném jazyce, Praha.
4. Katičić, R. (1992): Novi jezikoslovni ogledi, Zagreb.
5. Lehr-Splawiński, T., Kuraszkiewicz, W., Sławski, F. (1954): Przegląd i charakterystyka języków słowiańskich, Warszawa.
6. Sesar, D. (1996): Putovima slavenskih književnih jezika. Pregled standardizacije češkoga i drugih slavenskih jezika, Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 067

NAZIV PREDMETA/MODULA: Njemačko-hrvatski jezični dodiri

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Velimir Piškorec

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Velimir Piškorec

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Iako se povijest njemačko-hrvatskih jezičnih dodira može rekonstruirati sve do vremena kada su preci današnjih govornika hrvatskoga i njemačkoga jezika živjeli u etnički još nediferenciranim zajednicama Germana i Slavena, ti su dodiri posebno intenzivni u razdoblju između 16. i 19. stoljeća kada je Hrvatska politički, gospodarski i kulturno u uskoj vezi sa zemljama njemačkog govornog područja, napose Austrijom. Sve do raspada Austro-Ugarske Monarhije njemački je jezik u sjevernoj Hrvatskoj jezik viših slojeva, a na području Vojne granice i službeni te zapovjedni jezik. Nakon stvaranja prve Jugoslavije njemački jezik počinje gubiti na važnosti. Međutim, veze Hrvatske s germanofonim zemljama nikada nisu u potpunosti prekinute, a živi tragovi višestoljetnih njemačko-hrvatskih jezičnih dodira u prvom su redu brojni germanizmi u hrvatskim dijalektima. Od šezdesetih godina 20. stoljeća njemačko-hrvatski jezični dodiri dobivaju novu dimenziju zahvaljujući hrvatskim radnim migrantima u zemljama njemačkog govornog područja. Nakon uvodnih sesija posvećenih sociokulturnom i povijesnom okviru hrvatsko-njemačkih jezičnih dodira uslijedit će prikazi pojedinih aspekata i posljedica tih dodira (germanizmi u hrvatskim dijalektima, njemačko-hrvatsko kodno prebacivanje u razgovornom jeziku i književnim tekstovima, jezičnobiografski aspekti dvojezičnih govornika hrvatskoga i njemačkoga, osječki njemački dijalekt).

POPIS LITERATURE

1. Piškorec, Velimir. *Germanizmi u govorima durđevečke Podravine*. Zagreb, 2005.
2. Piškorec, Velimir, ur. *Sprachkontakte und Reflexion*. Zagreb, 2004.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 068

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatsko-poljske kulturne veze

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ivana Vidović Bolt

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: IVANA VIDOVIĆ BOLT

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Pripadnost sličnom (a u pojedinim razdobljima i istom) povijesnom, političkom, kulturnom i vjerskom kontekstu ostavila je upečatljiv trag u hrvatsko-poljskim vezama neovisno o geografskoj udaljenosti. Povijesne su prilike itekako utjecale na intenzitet tih odnosa, koji gotovo ni u jednom razdoblju nisu bili prekinuti. Hrvatsko-poljske veze potvrđuju se na svim razinama različitih društvenih i umjetničkih praksi, što će se obrađivati u okviru kolegija. Posebna će se pozornost pridati pojedinačnim kontaktima Hrvata i Poljaka, komparativno-kontrastivnim istraživanjima, prijevodima književnih i znanstvenih djela, uprizorenjima dramskih djela obaju naroda te suradnji u području glazbene, likovne i filmske umjetnosti. Doktorandi će se upoznati i s razdobljima i događajima iz hrvatske i poljske povijesti (etnogeneza Hrvata, renesansa, zajednički vladari Anžuvinci, Jagelovići, Habsburgovci, podjele Poljske, razdoblje Austro-Ugarske monarhije, II. svjetski rat, komunizam i *Solidarnost*, priznanje hrvatske samostalnosti) koji su se međusobno isprepletali i utjecali na daljnja povijesno-politička zbivanja, kao i s osobama koje su obilježile određena razdoblja, značajna za formiranje obaju kulturnih identiteta.

POPIS LITERATURE

1. Izbor iz literature prema odabranoj temi.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 069

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvati kao pokretači književnih, kulturnih i znanstvenih događanja u Makedoniji

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: BORISLAV PAVLOVSKI

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Borislav Pavlovski

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Ćirilo-metodska tradicija u Hrvata i Makedonaca. Prosvjetiteljske ideje u Makedoniji (Kačić, Brezovački). Ilirci i ilirske ideje u Makedoniji. Hrvatske gramatike (Mažuranić, Babukić) kao mogući uzori za gramatiku makedonskog jezika. Susreti hrvatskih iliraca i makedonskih prosvjetitelja u 19. stoljeću i njihovi rezultati na književnom i kulturnom polju. Biskup Strossmayer i Konstantin Miladinov. Mecenatska uloga biskupa Strossmayera prema Makedoncima na primjeru tiskanja Zbornika 1861. godine. Franjo Rački i braća Miladinovi. Hrvatski prevoditelji Zbornika. Preradovićev "Putnik" u makedonskim prepjevima. Racin i Hrvati. Bijeli mugri u Samoboru. Krležine drame u Makedoniji. Lovro Matačić i makedonska opera. Uloga hrvatskih umjetnika u formiranju skopskog kazališta. Enciklopedisti. Hrvatski znanstvenici kao utemeljitelji Sveučilišta u Skopju. Rad i afirmacija hrvatskih znanstvenika u Makedoniji. Hrvatska makedonistika i makedonisti u Zagrebu, Rijeci i Skopju.

POPIS LITERATURE

1. Kalogjera, Goran. *Poveznice makedonsko-hrvatske*. Rijeka, 2006.
2. Kalogjera, Goran. *Hrvatske teme bez dileme*. Skopje, 2014.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 070

NAZIV PREDMETA/MODULA: Povijest studija hrvatskog jezika i književnosti u talijanskoj slavistici

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: VALNEA DELBIANCO

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: VALNEA DELBIANCO

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Prvi sveučilišni studij slavenske filologije utemeljen je 1921. godine u Padovi, kada se od slavistike pokušala stvoriti ne manje stroga znanstvena disciplina od romanistike ili germanistike, ali prilike mu nisu bile naklonjene jer su kulturne i akademske aktivnosti bile uvjetovane više političko-diplomatskim odnosima nego znanstvenim planovima. Uvođenje slavistike u talijanske *humanitates* s akademskim dignitetom novija je činjenica koja se vezuje uz razdoblje od kraja drugog svjetskog rata pa do raspada istočnoeuropskog bloka. Ti počeci nisu u Italiji bili nimalo lagani jer je valjalo otkloniti sumnje tradicionalnog akademskog svijeta prema kojem proučavanje takozvanih “novih naroda” (kako su stalno prosuđivani Slaveni) nije bilo usporedivo ni sa studijem klasičnog nasljeđa ni europskog Zapada. Studiji pojedinih slavenskih jezika i književnosti uvode se na talijanska sveučilišta šezdesetih godina 20. stoljeća i sve do devedesetih godina otvaraju se nove slavističke katedre ili lektorati. Premda formalno lišena samostalnog naziva znanstvene discipline, kroatistika je izborila svoje mjesto u talijanskim slavističkim krugovima jer su kroatističke teme bile nezaobilazan predmet znanstvenog proučavanja, a po broju objavljenih radova, različitosti tema i područja istraživanja hrvatski jezik i književnost znatno je zastupljeniji od nekih drugih jezika i književnosti južnih Slavena. Upravo taj rad talijanskih slavista pruža temelj budućeg stasanja talijanske kroatistike kao samostalne znanstvene discipline.

POPIS LITERATURE

1. Delbianco, Valnea; Roić, Sanja. *Razumjeti drugoga. Kroatističke i talijanističke teme*. Zagreb, 2014.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 071

NAZIV PREDMETA/MODULA: Socijalni i ekološki izazovi hrvatskomu društvu – sociologijska perspektiva

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: IVAN CIFRIĆ, MILAN MESIĆ

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ivan Cifrić, Milan Mesić, Dragan Bagić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U sklopu tendencija suvremenog društva: globalizacija, ekologizacija, razvoj, zbiva se proces promjena socijalnih identiteta društava, koje su zahvatile i hrvatsko društvo. Promjene u hrvatskom društvu osobito su intenzivne u drugoj modernizaciji (1945.-1990.) i danas u izazovom treće modernizacije, a zbivaju se pod utjecajem našega povijesnoga nasljeđa i razvojnih ciljeva. Odnose se na promjene društvene strukture, sustava vrednota, religijske promjene i promjene socijalnoekološke paradigme. Hrvatsko društvo se interpretira kao povijesno-kulturno slojevito društvo (predmodernog, modernog, postmodernog) u kojemu se isprepliću elementi tradicijskog i post/modernog društva.

U kolegiju je riječ ponajprije o interpretaciji sklopa socio-kulturnih promjena ponajprije na temelju rezultata empirijskih istraživanja u Hrvatskoj. Odabrane su samo neke teme predavanja iz sociološkog vidokrug (4 sata predavanja): Modernizacija ruralnog društva. Aspekti socijalnog identiteta danas: nacionalni, religijski, socijalnoekološki. Bioetički diskurs i Ekološka edukacija. U sklopu kolegija zainteresiranim studentima se pruža mogućnost osobnog istraživanja. Ne preporuča se polaznicima koji nemaju sklonost za istraživački rad.

POPIS LITERATURE

1. Cifrić, Ivan (2002). Okoliš i održivi razvoj. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
2. Cifrić / Čaldarović / Kalanj / Kufrin (1998). Društveni razvoj i ekološka modernizacija. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
3. Cifrić, Ivan /prir/. (1998). Bioetika. Etička iskušenja znanosti i društva. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
4. Karajić, Nenad (2003). Politička modernizacija. Prilozi sociologiji hrvatskoga društva. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
5. Küng, Hans (2003). Projekt svjetski etos. Velika Gorica: Miob naklada.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 072

NAZIV PREDMETA/MODULA: Sociologijske dimenzije rizika i hrvatsko društvo

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Ognjen Čaldarović

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Ognjen Čaldarović

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U okviru ovog predmeta polaznici se upoznaju s naprednim i specifičnim znanjima iz područja “sociologije rizika” gdje se pojam “rizik” uzima kao strukturni element oblikovanja suvremenih društava. U tom se smislu u okviru kolegija predviđa rasprava o osnovnim teorijskim doprinosima najvažnijih teoretičara suvremene sociologije (npr. Beck, Giddens i drugi) o fenomenu rizika i njegovom utjecaju na oblikovanje suvremenog društva. Nadalje, planira se razmatrati i uloga pojedinih aktera u oblikovanju i upravljanju rizicima, posebno uloga države i njenih različitih agencija te uloga eksperata i laika. U izvedbi kolegija predavač se namjerava služiti i rezultatima istraživanja iz područja sociologije rizika u hrvatskom društvu – prezentirat će se i raspraviti različiti rezultati i prikupljena saznanja iz pojedinih oblasti gdje se rizik kao društvena kategorija proučavao. Posebna se pažnja planira usmjeriti ka metodologiji istraživanja društvene regulacije rizika i razmatranju položaja i potencijalne uloge sociologije u definiranju studija utjecaja na okoliš preko metodologije socijalne prosudbe (social assessment) kao vrlo važnog elementa za daljnji razvitak hrvatskog društva. Polaznici će kroz navedeni predmet usvojiti napredna znanja o tome što su to rizici u suvremenoj civilizaciji, kako ih prepoznati, kako ih razumjeti, kako voditi istraživanja o rizicima te kako razumijevati suvremenu tehnološki ustrojenu civilizaciju u kojoj je rizik njen strukturni element. Nadalje, steći će kompetenciju nad jednim specifičnim područjem suvremene sociologije.

POPIS LITERATURE

1. Čaldarović, Ognjen. *Prema društvu uspješno reguliranog rizika?* Zagreb, 2012.
2. Čaldarović, Ognjen. *Urbano društvo na početku 21. Stoljeća: osnovni sociološki procesi i dileme.* Zagreb, 2011.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 073

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatska književnost iz rodne vizure

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Dubravka Oraić Tolić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Dubravka Oraić Tolić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Rodna problematika (*gender*) kao teorijsko i kulturalno pitanje. Muški i ženski subjekt u modernoj i postmodernoj kulturi. Klasični feminizam, novi feminizam, postfeminizam. Ženska kritika i epistemološki prijelom 60-ih i 70-ih godina 20. stoljeća. *Gender-studies* i tvorba identiteta. Rod kao kulturalni konstrukt. Tipovi muškoga i ženskoga subjekta u novijoj hrvatskoj književnosti.

POPIS LITERATURE

1. Biti, Vladimir. Dekonstrukcija i feministička kritika. U: *Republika*, 1999., 9-10, 77-93.
2. Butler, Judith. *Nevolje s rodom*. Feminizam i subverzija identiteta. Ženska infoteka, Zagreb, 2000.
3. Detoni Dujmić, Dunja. *Ljepša polovica književnosti*. Matica hrvatska, Zagreb, 1998.
4. Fališevac, Dunja. Žena u hrvatskoj književnoj kulturi. U: *Gordogan*, 1996., 41-42, 123-146.
5. Oraić Tolić. *Muška moderna i ženska postmoderna: Rođenje virtualne kulture*. Zagreb, 2005
6. *Žena, povijest, književnost*. U: *Kolo*, 2001, 2, 205-489. Ur. Helena Sablić Tomić.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 074

NAZIV PREDMETA/MODULA: INTERKULTURNA INTERPRETACIJA

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Zvonko Kovač

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: ZVONKO KOVAČ

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

U suvremenome studiju književnosti posebno se proučavaju fenomeni interkulturalnosti, i u empirijskome i u intencijskome smislu. Prostor kontakata među južnoslavenskim književnostima i kulturama obilježen je specifičnom interkulturalnosti njezina uskosrodnoga jezičnog medija izraženom u konfesionalnim i kulturnim diferencijacijama. Zbog toga će se u kolegiju osobita pozornost posvećivati teorijskim aspektima slavenske poredbene i interkulturne povijesti književnosti, interkulturalnim reakcijama na tekstove i pojave interkontekstualnoga podrijetla (divergentnost opusa, interkulturalnost časopisa), a za teme seminarskih radova mogu se izabrati pisci i tekstovi granične, odnosno dvojne pripadnosti (S. Vraz, S. Matavulj, I. Ćipiko, Z. Kveder, I. Andrić, V. Desnica, M. Dizdar, M. Selimović, P. Vojnić-Purčar, M. Kovač, D. Kekanović).

POPIS LITERATURE

1. Kovač, Zvonko. *Međuknjiževne rasprave – Poredbena i/ili interkulturalna povijest književnosti*. Beograd, 2011.
2. Kovač, Zvonko. *Međuknjiževna tumačenja*. Zagreb, 2005.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 075

NAZIV PREDMETA/MODULA: Hrvatski demografski razvoj

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Anđelko Akrap

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: ANĐELKO AKRAP

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Demografske teorije. Utjecaj povijesnih pojava i procesa na hrvatskom društvenom prostoru na demografski razvoj od druge polovice 15. do 20. stoljeća. Prirodno kretanje stanovništva na tlu Hrvatske tijekom 20. stoljeća. Unutrašnje i vanjske migracije i njihov utjecaj na naseljske i društvene promjene tijekom 20. stoljeća (agrarne kolonizacije, iseljavanje u prekomorske i zapadnoeuropske zemlje, migracije uvjetovane ratovima i migracije selo-grad). Kretanje dobno-spolne strukture u Hrvatskoj. Promjene demografskih obiteljskih struktura u Hrvatskoj. Predvidive demografske promjene do polovice 21. stoljeća.

POPIS LITERATURE

1. Akrap, Anđelko et al. *Činitelji demografskih kretanja u Republici Hrvatskoj*. Zagreb, 2003.
2. Gelo, Jakov et al. *Temeljne značajke demografskog razvoja Hrvatske (bilanca 20. Stoljeća)*. Zagreb, 2005.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

REDNI BROJ PREDMETA: 076

NAZIV PREDMETA/MODULA: Interkulturalizam i obrazovanje

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): Izborni

IME NOSITELJA PREDMETA/MODULA: Vlatko Previšić; Neven Hrvatić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU/MODULU: Vlatko Previšić; Neven Hrvatić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA/MODULA

Teorijska polazišta i pojava multikulturalizma. Interkulturalizam i identitet: ja-mi-oni. Predrasude, stereotipi, distance. Interkulturalne paradigme i sadržaji obrazovanja: pluralno društvo, ljudska prava, građanski odgoj, obrazovanje manjina. Interkulturalno obrazovanje: formalne institucije, mediji, slobodno vrijeme, turizam, poslovne komunikacije. Interkulturalni odgoj i obrazovanje kao pluralno razumijevanje, uvažavanje, snošljivost, razmjena, prijateljstvo, mir, nenasilje. Interkulturalne didaktičke kompetencije i komunikacije. Interkulturalna harmonizacija europskog obrazovanja. Interkulturalna pedagogija kao teorija transkulturalnog odgoja i obrazovanja.

POPIS LITERATURE

1. Batelaan, P. (1987). *Intercultural Education: Concepts, Issues, Dilemmas*. Interlink, 3, Manchester.
2. Baur, R. S./Meder, G./Previšić, V. (1992.). *Interkulturelle Erziehung und Zweisprachigkeit*. Schneider Verlag. Baltmansweiler.
3. Čačić-Kumpes, J. (2004). *Interkulturalizam u obrazovanju: koncepti, teorijski modeli i razvojne mogućnosti*. Povijest u nastavi, vol II, br. 2(4): 275-334.
4. Čačić-Kumpes, J. (2004). *Multiculturalism in Croatian education*. U: Perspectives of Multiculturalism – Western and Transitional Countries, Ed. M. Mesić, Filozofski fakultet: Zagreb.
5. Goldberg, D. T. (1994). *Multiculturalism: A Critical Reader*. Blackwell: Oxford.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, seminar.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pisani seminarski rad na odabranu temu.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

U skladu s općim sustavom praćenja vrsnoće rada na doktorskim studijima.

BROJ ECTS BODOVA: 5

A.6. NASTAVNI I ZNANSTVENI UVJETI IZVOĐENJA DOKTORSKOG STUDIJA

A.6.1. POPIS NASTAVNIKA

Donose se životopisi nastavnika na obveznim i izbornim kolegijima koji su poimence ponuđeni u hodogramu studija. Zbog velikog broja nositelja izbornih kolegija, i primjerenih modula, ne navodimo njihove životopise ni opise njihova znanstvenog i nastavnog rada. No, kako su to sve ugledni znanstvenici i nastavnici, na interetskim stranicama njihovih radnih ustanova nalazi se opsežni podatci o životopisu, stručnoj i znanstvenoj djelatnosti, nastavnom radu te procjeni vrsnoće znanstveno-nastavnog rada. U tom širokom krugu, naši će doktorandi moći izabrati one kolegije koji će im pomoći u njihovu znanstveno-istraživačkom radu na disertaciji.

Redni broj: 001

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Stipe Botica

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Rođen u Otoku Dalmatinskom 23. veljače 1948. gdje je završio osnovnu školu, a klasičnu gimnaziju u Sinju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisao i diplomirao jugoslavenske jezike i književnosti te latinski jezik i rimsku književnost. Na istom Fakultetu magistrirao na poslijediplomskom studiju iz književnosti obranom teme „Filip Grabovac i njegovo književno djelo“ (1979.). God. 1986. obranio doktorsku disertaciju „Književno djelo Luke Botića (Veze usmene i pisane književnosti hrvatskoga romantizma)“ (1986.). Radio neko vrijeme kao srednjoškolski profesor, a od 1984. kao asistent na Katedri za usmenu književnost. Od 1987. docent na istoimenoj katedri, od 1992. izvanredni, od 1997. redoviti, a od 2002. redoviti profesor u trajnome zvanju. Bio je pozvani gost-profesor na više fakulteta u zemlji i inozemstvu: Maribor, Pečuh, Budimpešta, Mostar, Ljubljana, Krakov, Pariz. Od akademske godine 1994./95. do 1997./98. bio je dekanom Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Akad. god. 2006./07. i 2007./08. bio je pročelnik Odsjeka za kroatistiku. Autor je koncepcije i programa Poslijediplomskoga doktorskoga studija hrvatske kulture i njegov voditelj od 2005. godine. Od 2000. do 2004. obnašao dužnost voditelja *Zagrebačke slavističke škole - Hrvatskog seminara za strane slaviste. Od 2004. do 2006. bio je predsjednik Povjerenstva za nematerijalnu hrvatsku kulturnu baštinu pri Ministarstvu kulture. Od 2007. do 2011. bio je predsjednikom Hrvatskoga filološkoga društva. Bio je predsjednikom Organizacijskoga odbora Šestoga hrvatskoga slavističkoga kongresa koji je od 10. do 13. rujna 2014. održan u Vukovaru i Vinkovcima. Za svoj rad dobio više odličja, među ostalim i medalju rada (1984.) te nagradu za stručni i znanstveni rad s likom *Ruđera Boškovića* (1995.). Nagradu Društva hrvatskih književnika *Judita* za najbolju knjigu o hrvatskoj književnoj baštini dobio je 2012. za knjigu *Biblija i hrvatska tradicijska kultura* te 2014. za knjigu *Povijest hrvatske usmene književnosti*, koja je nagrađena i nagradom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2013. godinu.*

U nastavnom, znanstvenom i stručnom radu pretežitno se bavi kroatističkim temama iz povijesti hrvatske književnosti i kulture, posebice usmene književnosti i tradicijske kulture, interakcijom biblijskih tema i hrvatske kultura te različitih tema iz kulturne antropologije. U tome je području napisao stotinjak znanstvenih i stručnih radova. Uredio je i otisnuo petnaestak knjiga.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2002.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Botica, Stipe, *Povijest hrvatske usmene književnosti*, Zagreb, 2013.
2. Botica, Stipe, *Biblija i hrvatska tradicijska kultura*, Zagreb, 2011.
3. Rudan, Evelina; Botica, Stipe, „Štrige su žive, a vile odavno mrtve ili o narativnoj plodnosti likova u usmenim predajama”. U *Vita Litterarum Studiis Sacra. Zbornik u čast Radoslavu Katičiću*, ur. Mislav Ježić i dr., str. 349-369.
4. Rudan Kapec, Evelina; Botica, Stipe, „Suvremeni pripovjedački repertoari predaja”. U *A tko to ide? / A xmo mam ide?: Hrvatski prilozi XV. međunarodnom slavističkom kongresu*, ur. Marija Turk, str. 263-274.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Novi zapisi hrvatske usmene književnosti (sistematizacija i valorizacija)

Redni broj: 002

Titula, ime i prezime nastavnika: prof. emerita Dubravka Oraić Tolić

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Dubravka Oraić Tolić književna je teoretičarka, sveučilišna profesorica, pjesnikinja, esejistica i prevoditeljica. Rođena je 1. kolovoza 1943. u Slavonskom Brodu. Filozofiju i ruski jezik s književnošću studirala je u Zagrebu (1962–1966) i Beču (1967–1969). Magistrirala je tezom o pejzažu u djelu A. G. Matoša, a doktorirala tezom o citatnosti u književnosti i kulturi. Na filozofskome fakultetu radi 40 godina. Od 1971. do 1998. radi u Zavodu za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Od 1998. redovita je profesorica teorije književnosti, najprije na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti, a zatim na Odsjeku za istočnoslavenske jezike i književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

Predavala je kao gostujuća profesorica na sveučilištima u Münchenu (1992) i Göttingenu (2007). Sudjelovala je na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu (Amsterdam, Bad Urach, Berlin, Bremen, Budimpešta, Heidelberg, Jena, Pečuh, Petrograd, Rovereto, Veszprém). Uređivala je s I. Frangešom biblioteke Kritički portreti hrvatskih slavista i Enciklopedija hrvatske književnosti, a s K. Nemecom i V. Žmegačem biblioteku „L“ Zavoda za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Organizirala je 15 međunarodnih skupova i dva domaća skupa. Više od trideset godina vodi suradnju najprije s Mađarskom akademijom znanosti, a zatim Sveučilištem Eötvös Loránd iz Budimpešte. Uredila je niz zbornika s Ernőom Kulcsárom Szabóm sa sveučilišta iz Budimpešte te surađivala na projektu Aleksandra Flakera Pojmovnik ruske avangarde i Zagrebački pojmovnik kulture 20. stoljeća. Pokrenula je projekt i uredila dokumentarnu monografiju na hrvatskome i engleskome jeziku Hrvatsko ratno pismo 1991/92 // Croatian War Writing 1991/92. Od početka Poslijediplomskoga studija hrvatske kulture voditeljica S. Botice predaje kolegij Kako se piše znanstveni rad, što je rezultiralo priručnikom za pisanje akademskih radova u humanistici Akademsko pismo: Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente. Bila je mentorica brojnih diplomskih radova, 3 magistarska rada i 5 doktorskih disertacija.

Objavila je 12 znanstvenih i esejističkih knjiga, 10 uredničkih knjiga, 3 knjige poezije, više prijevoda (A. Belyj: Petrograd, V. Kataev: Trava zaborava, V. Hlebnikov, V. Majakovskij) te oko 130 znanstvenih i stručnih članaka iz teorije književnosti, ruske i hrvatske književnosti. Knjige Teorija citatnosti i Muška moderna i ženska postmoderna prevedene su na njemački i objavljene kod uglednih nakladnika (Boehlau Verlag i Peter Lang). Pjesničke knjige Urlik Amerike i Palindromska apokalisa objavljene su na engleskome jeziku (Ooligan Press, Portland, 2005) te dobile nagradu za najbolji prijevod sa slavenskih jezika te godine. Knjiga Čitanja Matoša prevedena je na njemački jezik i izlazi kod nakladnika Petera Langa.

Nositeljica je reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobit doprinos u kulturi.

Knjiga Muška moderna i ženska postmoderna (Zagreb: Ljevak, 2005) dobila je Vjesnikovu nagradu za knjigu godine. Knjiga Akademsko pismo: Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente (Zagreb: Ljevak, 2011) dobila je nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za književnost 2013. Dobitnica je Povelje Filozofskoga fakulteta za 2012. godinu i Državne nagrade za znanost 2013. Redovita je članica HAZU od 2014.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 1997.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Oraić-Tolić, Dubravka, *Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb, 2011.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Kao samostalne projekte ili u sklopu projekta Enciklopedija hrvatske književnosti vodila različite subprojekte u suradnji s Mađarskom akademijom znanosti i Sveučilištem Eötvös Loránd, Budimpešta: Intertekstualnost i autoreferencijalnost; Kraj stoljeća – krajevi stoljeća; Paradigme moderne znanosti o književnosti: Zagrebačka književnoznanstvena škola; Kulturni stereotipi: Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima; Centri i periferije – metropole i provincije u kulturama Srednje Europe

Redni broj: 003

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Milan Mesić

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Rođen u Sisku 1948. God. 1973. diplomirao sociologiju (A) i povijest (B) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i magistrirao 1977. i doktorirao 1979. god. Od 1975. zaposlen na Filozofskom fakultetu u zvanju: asistent, docent, izvanredni i redoviti profesor na Odsjeku za sociologiju.

Stručno iskustvo i znanstveni projekti:

1984-1989 direktor Instituta za migracije i narodnosti u Zagrebu
1992-1994 predsjednik Hrvatskog sociološkog društva
1994-1996 pročelnik Odsjeka za sociologiju
1990-1991 predsjednik Savjeta Filozofskog fakulteta
1985-1990 glavni i odgovorni urednik znanstvenog časopisa Migracijske teme
1980-1990 akademski koordinator Američkog programa (jednosemestralnog programa za američke studente ACM i GLCA asocijacija)
1997-1998 Fulbright fellow
1999-2000 Deutscher Akademischer Austauschdienst - stipendija za studentski projekt "Suvremena imigracija u Njemačku i pitanje multikulturalizma", Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung

Vodio više znanstvenih projekata, od kojih jedan međunarodni, voditelj znanstvenog projekta Multikulturalizam - ideje i politike (0130539), objavio 8 knjiga, od kojih 6 autorskih monografija i preko 70 znanstvenih radova, aktivno sudjelovao na brojnim međunarodnim konferencijama u zemlji i svijetu.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 1997.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. *Međunarodne migracije, tokovi i teorije*. Zagreb: FF Press, Societas, 2002. (za tu knjigu dobio državnu godišnju nagradu za znanstveni rad)
2. *Multikulturalizam - društveni i teorijski izazovi*, Zagreb: Školska knjiga, 2005.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

hrvatski voditelj norveško-hrvatskoga projekta the Joint European MA "Migration and Intercultural Relations" i nositelj kolegija "Controversies over Multiculturalism", u okviru europskog diplomskoga studija Migration and Intercultural Relations (sa sjedištem na sveučilištima Oldenburg i Stavanger; (Filozofski fakultet je u statusu associated partner).

Redni broj: 004

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Vjekoslav Afrić

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

- Vjekoslav Afrić rođen je 1950. godine u Bjelovaru. Osnovnu i srednju školu završio je u Splitu, a studij sociologije i filozofije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Magistrirao je 1980. godine, a 1985. godine doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.
- Od 1977. god. zaposlen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na Odsjeku za sociologiju. 1987. god. izabran u status docenta, 1992. godine u status izvanrednog profesora, a 2001 godine izabran je u status redovitog profesora na Katedri za metodologiju Odsjeka za sociologiju, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje na dodiplomskom studiju predaje: "Socijalnu Antropologiju", "Uvod u znanstveno istraživanje", "Kvalitativne metode istraživanja", "Kvantitativne metode istraživanja", "Epistemologiju društvenih istraživanja" i "Izgradnju simulacijskih modela u sociologiji".
- Voditelj je i jedan od osnivača studija Antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- Voditelj je poslijediplomskog studija Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od akademske godine 2002 / 2003.
- Osim znanstvene i nastavne djelatnosti obavljao je i mnoge organizacijske poslove na matičnom fakultetu, od organizacije socioloških skupova do obavljanja funkcije pročelnika Odsjeka za sociologiju za akademske godine 1988./89. i 1989./90.
- Savjetnik je u Odboru za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.
- Stalni je član Matice hrvatske, Hrvatskog sociološkog društva i Hrvatskog filozofskog društva.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2001.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Afrić, Vjekoslav; **Kulturni kontekst društvene pozicije moći i represija**, Ljudska prava Časopis o ljudskim pravima i demokratizaciji, br 1 /2001. Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Zagreb, str. 24-33
2. Afrić, Vjekoslav, **Uvod u temu: Aktualnost Karla Poppera**, Revija za sociologiju 1-2/2003. Zagreb, str. 3.-9.
3. Afrić, Vjekoslav, Ujević, Tvrtko, i Banek Zorica, Mihaela: **Snimka stanja upravljanja intelektualnim kapitalom Sektora za razvoj HEP grupe**, Studije, Sektor za razvoj HEP, lipanj 2004. Str 50.
4. Afrić, Vjekoslav, Ujević, Tvrtko, Višković, Alfredo, i Bojić, Sonja: **Strategija upravljanja znanjem u Hrvatskoj Elektroprivredi**, Studije, Sektor za razvoj HEP, studeni 2004. Str 48.
5. Afrić Vjekoslav, **Izgradnja i multiplikacija modela interdisciplinarnog kurikularnog pristupa suvremene multimedijalne nastave** Institut Otvoreno društvo – Hrvatska, Zagreb 2004. Str 17.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Društvene pretpostavke društva znanja (130-0000000-3280)

Redni broj: 005

Titula, ime i prezime nastavnika: izv. prof. dr. sc. Predrag Marković

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Rođen je u Puli 1961. godine. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1988. godine diplomirao komparativnu književnost i povijest umjetnosti. Zaposlen na Odsjeku za povijest umjetnosti od 1989. godine. Na istom je fakultetu 1995. obranio svoj magistarski, te 2002. godine i doktorski rad *Šibenska katedrala na razmeđu srednjeg i novog vijeka*. Na Katedri za umjetnost romanike i gotike izabran je 2003. godine u zvanje docenta, a 2009. godine u izvanrednog profesora. Od samih početaka rada na Filozofskom fakultetu sudjeluje u nastavi, s time da od 2004. i samostalno vodi obvezatni kolegij "Umjetnost gotičkog doba". Usporedno je predavao na nastavničkom odjelu Akademije likovnih umjetnosti te na interfakultetskom studiju "Uređenje krajobraza" pri Agronomskom fakultetu. Od 2001. godine uključen je u poslijediplomsku nastavu Odsjeka. Jedan je od kreatora novog studijskog programa na Odsjeku – preddiplomski i diplomski studij 2005., te novog programa poslijediplomskoga doktorskog studija uvedenog 2007. godine. Od 1990. kontinuirano sudjeluje u projektima pod vodstvom prof. dr. Igora Fiskovića, a od 2007. samostalno vodi projekt *Reprezentativna sakralna arhitektura jadranske Hrvatske od 13. do 16. stoljeća*. Bio je voditelj poslijediplomskoga studija na Odsjeku 2005.–2008. Predavač je na interdisciplinarnom doktorskome studiju "Medievistike" na Filozofskom fakultetu, na kojem obnaša i ulogu zamjenika voditelja studija, a pri istom fakultetu sudjeluje i na doktorskome studiju "Hrvatske kulture" kao predavač i stručni savjetnik za povijest umjetnosti. Član je uređivačkog kolegija stručnog časopisa *Kvartal* pri Institutu za povijest umjetnosti u Zagrebu. Od jeseni 2008. godine surađuje na poslijediplomskom studiju "Muzeologija i Konzervatorstvo" u Ljubljani. Tajnik je znanstvenog skupa *Dani Cvita Fiskovića* od 2000. godine. Oženjen je i otac dvoje djece.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2009.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Marković, Predrag, *Katedrala sv. Jakova u Šibeniku Prvih 105 godina*, Zagreb, 2010.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Reprezentativna sakralna arhitektura jadranske Hrvatske od 13. do 16. stoljeća

Redni broj: 006

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Krešimir Bagić

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Krešimir Bagić rođen je 1962. u Gradištu. Osnovnu je školu završio u Gradištu, srednju u Županji. Diplomirao je hrvatski ili srpski jezik i jugoslavenske književnosti 1988. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1991. obranio magisterij *Lingvistika i pjesnički tekst*, a 1995. doktorat *Stilistički i genološki aspekti polemičkoga teksta*.

Zaposlen je na Katedri za stilistiku matičnog fakulteta kao – postiplomand-pripravnik (od 1989), asistent (od 1991), docent (od 1999), izvanredni profesor (od 2004) i redoviti profesor (2009). Šefom Katedre postao je 2001. godine.

Bio je član uredništava *Studentskog lista* i književnog časopisa *Quorum*, uređivao je emisije *Bibliovizor* i *Rječnik Trećeg programa* na Trećem programu Hrvatskoga radija, dvije je godine vodio Sekciju za teoriju književnosti. Od 1996. do 1999. godine radio je kao lektor za hrvatski jezik i književnost na Sorboni. Od 2005. do 2009. godine vodio je Zagrebačku slavističku školu. Uređuje biblioteku *Palimpsest* u nakladničkoj kući Disput.

Uz znanstvene i stručne tekstove, objavio je i zbirke pjesama: *Svako je slovo kurva* (s B. Gregorićem – nagrada "Goran", 1988), *Između dva snažna dima* (1989), *Krošnja* (1994), *Bršljan* (1996), *Jezik za svaku udaljenost* (2001), *Le palmier se balance* (Pariz, 2003), *U polutama predgrađa* (2006) i *Trebalo bi srušiti zidove* (nagrada „Dobriša Cesarić“, 2011).

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2015.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Bagić, Krešimir, *Rječnik stilskih figura*, Zagreb, 2012.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Stilistička istraživanja suvremene hrvatske književnosti (2002-2005) i Figure i diskurzi (2006-2013).

Redni broj: 007

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Stipe Grgas

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Rođen je 1951. godine u Zablaću, pokraj Šibenika. Godine 1974. diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu grupu engleski jezik i književnost i sociologiju. Godine 1977. magistrirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, obranivši radnju *Vacillations in the Art and Vision of William Butler Yeats*. Godine 1980. izabran je za znanstvenog asistenta na Odsjeku za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zadru. Godine 1988. obranio je doktorsku disertaciju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pod naslovom "Iščitavanje djela W.B. Yeatsa u kontekstu Nietzscheova mišljenja". Iste je godine izabran u zvanje docenta dok je u prosincu 1996. izabran u zvanje izvanrednog profesora za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija. Godine 2000. izabran je u zvanje redovitog profesora da bi 2005. bio izabran u trajno zvanje redovitog profesora. Od rujna 2005. zaposlen je na Odsjeku za anglistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu kao voditelj Katedre za amerikanistiku.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2005.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. *Nietzsche i Yeats* (1989)
2. *The Construction of Nature* (1994.)
3. *Ispisivanje prostora: Čitanje suvremenoga američkog romana* (2000.)
4. *Otok gipsanih svetaca: antologija irske kratke priče* (2004.)

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

Konceptualizacija mora i njegova mjesta u kulturalnom imaginariju SAD

Redni broj: 008

Titula, ime i prezime nastavnika: red. prof. dr. sc. Krešimir Nemeč

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Životopis

Prof. dr. sc. Krešimir Nemeč rođen je 29. svibnja 1953. godine u Županji. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao 1977. godine (grupe: Jugoslavenski jezici i književnosti i Komparativna književnost). Magistarsku radnju obranio je 1981., a doktorsku disertaciju ("Integracija i organizacija diskurzivnog u suvremenoj pripovjednoj prozi") 1985. godine.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu zaposlen je od 1979. godine u zvanju asistenta, zatim docenta (1986), izvanrednoga profesora (1991) i redovitoga profesora (1996). Od 2001. godine redoviti je profesor u trajnom zvanju. Za člana-suradnika HAZU izabran 2000. godine; za redovitoga člana 2008.

Od 1986. do 1988. bio je predavač hrvatskoga jezika i književnosti na Sveučilištu Ruhr u Bochumu; 1999. i 2003. godine predavao kao gost na Sveučilištu Humboldt u Berlinu, a šk. god. 2004.-2005. radio kao gost-profesor na Sveučilištu u Klagenfurtu.

Sudjelovao je na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Po pozivu predavao na stranim sveučilištima: Ljubljana, Graz, Pariz, Budimpešta, Pečuh, Szombathely, Klagenfurt, Skopje, Mostar, Berlin, Göttingen, Hamburg, Beč, Helsinki. Član je Društva hrvatskih književnika, Hrvatskoga filološkog društva, hrvatskoga PEN-a te uredničkoga odbora edicije "Stoljeća hrvatske književnosti". Uređivao je biblioteku "L" Zavoda za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta, časopise "Most" i "Encyclopaedia moderna", a sada je glavni urednik Akademijina časopisa "Forum". Objavio je više od 150 znanstvenih radova u zemlji i inozemstvu. Priredio za tisak djela brojnih hrvatskih pisaca (Šenoa, Gjalski, Kovačić, Kozarac, Becić, Lorković, Zagorka, Nehajev, Majer, Sudeta, Andrić, Krleža, Desnica, Cvitan, Stahuljak i dr.). Suradivao je u brojnim međunarodnim projektima i priredio tematske brojeve stranih časopisa posvećene hrvatskoj književnosti (Die Horen, Revue svetovej literature).

Za svoj znanstveni rad nagrađen je sljedećim nagradama:

- 1999. Državna nagrada za znanost
- 1999. Nagrada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za književnost
- 2001. Nagrada Filozofskog fakulteta u Zagrebu za "Povijest hrvatskog romana"
- 2003. Nagrada Josip i Ivan Kozarac za "Povijest hrvatskog romana"
- 2004. nagrađen nagradom Brandenburške akademije znanosti u Berlinu za izniman doprinos znanosti o književnosti
- 2004. Nagrada Filozofskog fakulteta u Zagrebu za "Leksikon hrvatskih pisaca"
- 2005. Herderova nagrada za književnost na Sveučilištu u Beču

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2001.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Nemeč, Krešimir, *Čitanje grada. Urbano iskustvo u hrvatskoj književnosti*. Zagreb, 2010.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je suradivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

HRVATSKI ROMAN I POPULARNA KULTURA

Redni broj: 009

Titula, ime i prezime nastavnika: dr. sc. Jasna Čapo Žmegač, znanstvena savjetnica

Naziv ustanove u kojoj je zaposlen: Institut za etnologiju i folkloristiku

Životopis

Diplomirala je etnologiju te francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te završila poslijediplomski studij kulturne antropologije i demografije na Sveučilištu Berkeley, Kalifornija.

Na Institutu za etnologiju i folkloristiku radi od 1986. godine, a od 2001. kao znanstvena savjetnica. Dobitnica je nekoliko doktorskih i postdoktorskih stipendija (Allan Sharlin Award, Berkeley; French and Austrian governments; Open Society Foundation; Alexander von Humboldt- Stiftung).

Bila je urednica časopisa Hrvatskog etnološkog društva *Etnološka tribina* (1990-97), članica uredništva *Narodne umjetnosti* (1999-), časopisa *Traditiones*, Ljubljana. Članica je uredništva biblioteke antropologije i etnologije u izdavačkoj kući *Jesenski i Turk* iz Zagreba.

Njezin znanstveni interes uključuje: povijest obitelji, povijest hrvatske etnologije, konstrukciju identiteta, prisilnu migraciju i hrvatske ekonomske migrante u Njemačkoj.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje: 2001.

Popis objavljenih radova u zadnjih pet godina koji ga kvalificiraju za izvođenje programa, odnosno koji su relevantni za područje doktorskog programa

1. Čapo Žmegač, Jasna, *Strangers Either Way: The Lives of Croatian Refugees in their New Home*, New York/Oxford, 2011.

2. Čapo Žmegač, Jasna i dr., ur., *Didov san. Transgranična iskustva hrvatskih iseljenika*, Zagreb, 2014.

3. Čapo Žmegač, Jasna; Gulin Zrnić, Valentina, ur., *Hrvatska svakodnevica : etnografije vremena i prostora*, Zagreb, 2013.

4. Čapo Žmegač, Jasna; Gulin Zrnić, Valentina, ur., *Mjesto, nemjesto: interdisciplinarna promišljanja prostora i kulture*, Zagreb, 2011.

Popis znanstvenih i umjetničkih projekata na kojima je surađivao u zadnjih pet godina i koji su relevantni za područje doktorskog programa

2010-2011. voditeljica bilateralnog projekta "Return Migration from Germany to Croatia. Historical and current aspects" (financijer DAAD-MZOS)

2013-2014. Voditeljica projekta "Hrvatska dijaspora: mogućnosti i oblici povratka u domovinu" (financijer Državni ured za Hrvate izvan Hrvatske)

2014-2018. Voditeljica projekta "City-making: space, culture and identity" (financijer HRZZ)

A.6.2. POPIS POTENCIJALNIH MENTORA ZAPOSLENIH NA USTANOVI KOJA PREDLAŽE PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

U skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (čl. 87, st. 3) i odlukama Fakultetskoga vijeća Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu mentorom može biti znanstvenik izabran najmanje u znanstveno zvanje znanstvenoga suradnika ili znanstveno-nastavno zvanje docenta. U opisu kolegija svi su voditelji kolegija izrazili spremnost da budu mentori potencijalnim kandidatima sukladno svojim stručnim profilacijama. O svakome predloženome mentoru kojemu je to prvo mentoriranje doktorskoga studenta raspravlja Stručno vijeće studija i daje odobrenje za mentorstvo. Dakle, Poslijediplomski doktorski studij hrvatske kulture nema jedinstven popis potencijalnih mentora jer to ravnopravno mogu biti i hrvatski i inozemni stručnjaci koji odgovaraju navedenim uvjetima. Iz popisa kandidata koji su stekli doktorat znanosti u ovome studiju (točka A. 2. 3.) mogu se vidjeti dosadašnji mentori, od kojih su neki vodili i više doktorskih studenata.

A.6.3. POPIS ZNANSTVENIH, UMJETNIČKIH I RAZVOJNIH PROJEKATA NA KOJIMA SE TEMELJI PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA

U vrijeme pokretanja reakreditacijskoga postupka obnovljenoga studija projekti na kojima se temeljio doktorski studij bili su u završnoj fazi, a s 1. siječnja 2015. oni su prestali biti aktivni. Naš se program uglavnom temeljio na projektima koji su u vrijeme osmišljavanja studija bili u trajanju. Trenutačno je veći broj aktivnih nastavnika u postupku prijave novih projekata koji će uglavnom slijediti dotadašnju znanstvenu profilaciju.

B. DOKUMENTACIJA

DOKUMENTACIJA (označite s DA ili NE, ovisno o tome koju dokumentaciju prilažete)	DA /NE (upiшите)
B.1. Odluka fakultetskog vijeća znanstveno-nastavne sastavnice, odnosno akademijnog vijeća umjetničko-nastavne sastavnice ili drugog odgovarajućeg tijela o predloženoj studijskom programu	DA
B.2. Isprava o akreditiranom sveučilišnom diplomskom, odnosno sveučilišnom integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju iz istoga znanstvenog ili umjetničkog polja ili, u slučaju interdisciplinarnih studija, isprava o akreditiranom sveučilišnim diplomskim, odnosno integriranom preddiplomskom i diplomskom studijima u svim poljima navedenoga interdisciplinarnog studija	Da
B.3. Dokaz o osiguranim potrebnim financijskim sredstvima za izvođenje istraživanja i nastave u obliku izjave predlagatelja studijskog programa ili u obliku ugovora sa sveučilištem s kojim se studijski program zajednički izvodi	DA
B.4. Dokaz o odgovarajućem broju zaključenih ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim i/ili umjetničko-nastavnim osobljem (od ukupnog broja norme sati za predloženi studijski program, najmanje jednu polovicu trebaju izvoditi zaposlenici s punim radnim vremenom u znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom zvanju) predlagatelja programa. Omjer između ukupnoga broja stalno zaposlenih i ukupnoga broja upisanih studenata ne smije biti veći od onoga propisanoga Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja, izvođenje studijskoga programa i reakreditaciju visokih učilišta	DA
B.5. Za združene doktorske studije (<i>joint studies</i>) - sporazum partnerskih ustanova o združenoj provedbi studijskoga programa i zajedničkim kvalifikacijama	NE

NAPOMENA: Dokumentaciju priložite prema redosljedu u tabeli